

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuut

Namminersornerullutik Oqartussat

**Inatsisileriffik
December 1994**

(Atorfeqarfimmi november 2011-mi aaqqissuuteqqilaagaq)

I Aallaqqasiut	8
II Inatsisip atortuuffia	10
Oqartussa qarfiit sorliit inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarpat?	10
Suliassat suut inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarpat?	12
III Suliami peqataasinnaannginneq pillugu malittarisassat	15
Qaqugukkut suliami peqataasinnaanngitsoqartarpa?	15
Suliamut attuumassuteqarneq	15
Ilaqutariissutsikkut attuumassuteqarneq	15
Inummut inatsisinik paasisimasalimmut attuumassuteqarneq	16
Suliap suliarineqarnerani siornagut peqataasimaneq	18
Pissutsit allat	18
Tamanut tunngatillugu pinngitsoortitsisinnaaneq	19
Suliami peqataasinnaannginnerup sunniutai	20
Suliami peqataasinnaannginnerup saneqqunneqarsinnaanera pillugu malittarisassat	21
Suliami peqataasinnaassuseqannginneq pillugu nalunaaruteqarnissamik pisussaaffik	23
Suliami peqataasinnaassuseqarnerup aalajangiivigineqarnera	24
Inatsisitigut sunniutaa	25
IV Ilitersuineq sinniisoqarnerlu pillugit malittarisassat	26
Ilitersuinissamik pisussaaffeqarneq	26
Ilitersuinerup ilusaa imarisaalu	26
Imarisai	26
Oqalutsimik ikiorteqarneq nutserissunneqarsinnaanerlu	27
Inatsisitigut sunniutit	29
Sinniisoqarneq	30
Suliami peqataasoq kimit sinniisuuffigineqarsinnaava?	30
Qanoq sinniisoqartigisinnaaneq	30
Suliami peqataasup sinniisoqarnerata uppersarsarneqarnissaa	31
Suliami peqataasup nammineerluni peqataanera	31
Aalajangiineq kimut nalunaarutigineqassava?	32

Sinniisoqarsinnaanerup allanilluunniit ikiorneqarsinnaatitaanerup atuutinngiffii	32

V Suliassami peqataasut suliassamut tunngasunik ilisima- saqarsinnaatitaanerat pillugu malittarisassat	34
Inatsisit siusinnerusukkut atuuttut	34
Ikaarsaariarnermi malittarisassat	34
Suliassami peqataasutut suliassanut tunngasunik ilisimasaqar- sinnaatitaanermik kina piumasaqarsinnaava?	35
Suliassami peqataasoq	35
Suliassami peqataasut sinniisoqartarnerat	37
Ilisimatinneqarsinnaatitaanerup annertussusia	37
Paasissutissanik allattuisussaatitaaneq	38
Paasitinneqarsinnaatitaanermi ilaatinneqanngitsut	40
Atorfinitsitsineq atorfimmilu qaffatsitsineq pillugit suliassat	40
Suliassat pinerluttulerineq pillugu inatsit aqputigalugu maler- suiffiusut	40
Allakkiat ingerlatsiviup iluinnaani atugassat	40
Allakkiat suut taamaattuuppat?	40
Allakkiat allaffiup iluinnaani atugassat ilaat paasitinneqarsinnaa- titaanermi pineqartunut ilaapput	43
Allakkiap ilaanik saqqummiussisussaatitaaneq	44
Allakkiat allaffiup iluinnaani atugassat ingerlateqqinneqarsima- sut	45
Allakkiat ilaat erseqqinnerusumik taaneqarsimasut paasitinne- qarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqanngitsut	45
Ataatsimiinnerit imaqarniliorneri il.il.	45
Aallatseqarfiup pappiaraatai	46
Eqqartuussivimmi suliassani atugassanik immikkut ilisimasallit oqaaseqaataat	46
Allakkiap ilaanik saqqummiussisussaatitaaneq	47
Paasissutissanik tunniusseqqusinnginneq	47
Pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu suliassani ilisima- tinneqarsinnaatitaaneq	49

Nipangiussisussaataanerup kingunerisaanik paasinnitneqarsinnaatitaanerup killiliiffigineqarnera	52
Suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaaneq pillugu sulianik aalajangiineq	53
Sulianik il.il. kinguartitsineq	56
Paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaatip pissutissaqanngitsumik itigartinneqarnerata inatsisitigut sunniutai	57

VI Suliassami peqataasup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat 57

Qaqugu suliassami peqataasoq tusaarniaavigineqartussaava?	58
Peqataasunut tusarniaasarnissamik malittarisassat atortuuffiginngisaat	61
§ 19, imm. 2 malillugu atortuuffiginngisassat immikkut ittut	61
Suliani suliareqqinneqarsinnaasuni suliassami peqataasunut tusarniaanngitsoorsinnaaneq	63
Suliami peqataasup tusarniaavigineqannginnerata inatsiseqarnikkut sunniutigisassai	65
Oqaaseqaateqarsinnaatitaaneq	65
Inuit allat namminiinnaq susassarisaat pillugit paasissutissat eqqarsaatigalugit peqataasumik tusarniaaneq	65

VII Tunngavilersuineq pillugu malittarisassat 67

Allaganngorlugit aalajangiinernik tunngavilersuisarneq	67
Ingerlaannartumik peqatigitillugulu tunngavilersuineq	67
Oqaasiinnartigut aalajangiinernik tunngavilersuineq	67
Qinnuteqarneq tunngavigalugu tunngavilersuineq	67
Kingusinnerusukkut tunngavilersuutit nalunaarutigineqarnerannut piffissarititat	68
Inatsiseqartitsinikkut sunniutai kinguartinneqassanngillat	69
Tunngavilersuutip imarisaa	69
Inatsisini malittarisassanut il.il. innersuussineq	69
Pisimasunut tunngassuteqarluinnartut pillugit paasissutissat pillugit nassuiaat	70

Suleqatit oqartussaaffiisa aalajangiineri	71
Paasissutissat suliap pappiaarartaanik misissuataarisinnaanermut il.il. ilaanngitsut	72
Tunngavilersuinngitsoornerup naammaginangitsumilluunniit tun- ngavilersuinerup inatsiseqartitsinikkut kingunerisassai	72
Ikaarsaariarnermi malittarisassat	73
VIII Naammagittaalliornissamut ilitsersuineq	74
Qaqugu naammagittaalliornissamut ilitsersuisoqassava	74
Naammagittaalliorsinnaanermik ilitsersuinerup imarisaa	74
Eqqartuussisutigut misilittaaneq il.il. pillugit ilitsersuut	75
Naammagittaalliorsinnaanermik ilitsersuinngitsoornerup inatsiseqar- titsinikkut kinguneri	76
IX Nipangiussisussaataaneq pillugu malittarisassat	77
Kikkut nipangiussisussaataappat?	77
Pisorta qarfiit sorliit?	77
Inuit kikkut pineqarpat?	78
Paasissutissat suut nipangiussassaappat?	78
Qaqugu toqqaannartumik atorfilittut peqquneqarneq tunngavigalugu nipangiusseqqusisoqarsinnaavaa?	84
Inunnut pisortat suliassanik sulia qarfiiniittunut nipangiusseqqusineq	84
Inunnut pisortat suliassanik sulia qarfiiniinngitsunut nipangiusseqqu- sineq	85
Taavami pisorta qarfiup iluani kia aalajangertassavaa paasissutissaq nipangiussassaataaassasoq?	86
Oqartussaasoq sinnerlugu inunnut ataasiakkaanut tamanulluunniit oqaaseqartarneq	87
Nipangiussisussaataanerup suut nassatarai?	88
Nipangiussisussaataanerup killilerneqarnera	89
Nipangiussisussaataanerup sumiginarneqarnera pissutigalugu pi- neqaatissiinerit il.il.	89

X Paasissutissanik ingerlatsinermi oqartussaasunut allanut il.il. ingerlatitseqqittarneq pillugu malittarisassat	91
Paasissutissanik inunnut namminernut tunngalluinnartunik ingerlatitseqqittarneq	91
Paasissutissat suut inunnut namminernut tunngalluinnartuuppat?	91
Qaqugukkut ingerlatitseqqittoqarsinnaava?	92
Allagaateqarfinni toqqorsivinnilu oqartussaasunut suliassanik ingerlatitseqqittarneq	95
Inunnut namminernut tunngassuteqavissuunngitsunik paasissutissanik allanik isertuunneqartariaqartunik ingerlatitseqqittarneq	96
Pinerlutsaaliuilluni suleqatigiinnermi paasissutissanik isertuussassanik oqartussaasunut allanut ingerlatitseqqittarneq	97
Pinerlutsaaliuilluni suleqatigiinnermi paasissutissanik isertuussassanik oqartussaasunut allanut ingerlatsinermi oqartussaasuunngitsunut ingerlatitseqqittarneq	98
Oqartussaasup ataatsip iluani ingerlatitseqqissarneq	98
Qinnuteqaatini paasissutissanik inummut namminermut tunngassuteqartunik pissarsisinnaaneq	99
Naatsorsueqqissaarnermi il.il. atugassanik paasissutissanik piniaarsinnaatitaaneq	101
Ingerlatsinermi oqartussaasumut allanut paasissutissanik ingerlatitseqqinnissamut pisussaaffik	102
Suliassap sularineqarneranut pingaaruteqanngitsunik paasissutissanik isertuuttariaqartunik pissarsiniarnissap inerteqqutaanera	103
XI Inatsisip atortuulernera inatsisinullu il.il. allanut attuumassuteqarnera	104
XII Suliassat piareersarlugit qanoq sularineqartarnissaat il.il. pillugit malittarisassat nalinginnaasut	105
Inatsisitigut tunngavissat pingaarnerit	105
Suliassat pilertortumik eqqaatsumillu sularineqartarnerat	106
Ingerlatsinermi suliassaviit pillugit ilitsersuut	107
Oqartussaasut allat tusarniaavigineqartarnerat	107

Akissuteqarnissamut piffissaliussat il.il.	108
Allakkatigut aalajangiinissamik piumasaqaat?	109
Naammagittaalliornissamut piffissaasunik naatsorsuineq	110
Piffissarititap naatsorsornissaanut piffissaq aallartiffissaq	110
Piffissarititaasumik naatsorsuineq	110
Naammagittaalliornissamut piffissarititat allat	111
Allakkat ilusilerneqarnissaat	112

I. Aallaqqaasiut

1. Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 8 13. juni 1994-imeersukkut ingerlatsinermi suliassani (illua'tungiullutik) peqataasut piginnaatitaaffiisa pisinnaatitaaffiisalu pingaarnerit ataatsimoortillugit inatsisitigut tunngavilersorneqarnissaat piviusunngortinneqarpoq.

Inatsisip piareersarneqarnerani pingaartinneqarsimavoq ingerlatsinermit inatsiseqarnermi innuttaasut sapinngisamik ikinnerpaanik piumasaqaateqarluni ingerlatsinermit oqartussaasunut suliassaq pillugu saaffiginnissinnaatitaaneranni tunngaviusut pigiinnarneqassasut, tamatumalu kingorna oqartussaasut nalinginnaasumik isumagissavaat ingerlatsivimmut pineqartumut inatsisini tunngavigineqartut malillugit innuttaasut inatsisitigut pisinnaatitaaffiisa atuutsinneqarnissaat, imaluunniit innuttaasut inatsisitigut pisinnaatitaaffiisa atuutsinneqarnissaat, imaluunniit innuttaasut inatsisitigut amerlanernik periarfissaqarpata pitsaanerpaanik atugassaqartitaanissaat.

Inatsit imaqarpoq ingerlatsinermit oqartussaasut innuttaasunut ilitersuinissamik pisussaaffeqarnerat, peqataasut suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaanerat, peqataasut isumaannik tusarniaanissaq, tunngavigisat aamma naammagittaalliornissamut ilitersuutit pillugit maleruagassanik. Taakku saniatigut inatsit imaqarpoq suliame peqataasinnaannginneq, allanut tusarliusseqqusinnginneq il. il. pillugit pisortat ingerlatsiviini sulisuusunut nalinginnaasumik malittarisassanik.

Inatsisip kapitali 4-ta taarserpai pisortatigoortumik aalajangiinerit pillugit inatsimmi siusinnerusukkut atuuttumi peqataasut suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaanerat pillugit maleruagassat. Aammali inatsimmi aalajangersakkat nutaajupput. Taamaattorli ingerlatsinermit inatsiseqarnermi tunngaviit atuutereersut annertuumik issuaavigineqarput.

Inatsit atuutilissaaq 1. januar 1995-imi.

Inatsit ilitersuummi ilanngussaq 1-itut naqiterneqarpoq.

2. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliarineqarpoq qallunaat ingerlatsinermut inatsisaat tunngavigalugu. Aammali amerlasuutigut tunngavigineqarput folketingip ombudsmandiata pisortat ingerlatsinerat pillugu oqaaseqaatigisarsimasai peqqussutigisarsimasaalu.

3. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi taamaallaat ilaatinneqarput ingerlatsinermut inatsiseqarnermi tunngaviit ukiut ingerlanerini ingerlatsinermi periutsit, inatsisilerinikkut atuagassiat aamma ombudsmandip oqaaseqaatai tunngavigalugit ineriartortinneqarsimasut. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi maleruagassat saniatigut naqitigaanngikkaluarlutik ingerlatsinermi tunngaviliussat ineriartuaartinneqarsimasut suli pingaaruteqarput.

Ingerlatsinermi periutsini naqitigaanngikkaluarlutik ingerlatsinermi tunngaviliussat, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi maleruagassiuunneqanngitsut, aamma suli atuupput. Immikkoortoq XII-imi ingerlatsinermi periaatsit ingerlanneqartarneranni tunngaviit ilaat aammalu ingerlatsinermi periusissatut pitsaasutut isigineqartut eqqartorneqarput.

4. Oqartussaasut ataasiakkaat ilitsersuinissamut pisussaaffiannut ilaavoq inatsisip imarisai pillugit innuttaasunut, pingaartumillu suliassani ingerlatsivimmi suliarineqartussani peqataasunut ilitsersuinissaq.

II. Inatsisip atortuuffia

Oqartussaqaarfiit sorliit inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarpat?

5. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi kapitali 1 inatsisip atortuuffia pillugu malittarisassanik nalinginnaasunik imaqarpoq.

Inatsit pisortat ingerlatsinerisa ilaanut tamanut atortuuvoq. Taamatut killiliineq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi pisortanilu oqartussat nalunaarsuiffii pillugit inatsimmi aallaavittut aalajangersarneqarsimasunut naapertuuppoq.

Taamaalilluni inatsimmi ingerlatsivinni oqartussat tamarmik ilaatinneqarput, taakku Namminersornerullutik Oqartussat kommunilluunniit ingerlatsinerinut atasuunerat apeqqutaatinnagu, kiisalu ingerlatsinermi oqartussat nalinnginnaasut, nævnit siunnersuisoqatigiilluunniit immikkut ittut - assersuutigalugu naammagittaalliuuteqartarfiit - imaluunniit ingerlatsinermi immikkoortoqarfiit immikkut ittut pineqarnersut apeqqutaatinnagu. Inatsimmi oqartussat siunnersuinerinnarmik ingerlatsiviusut kiisalu ataatsimiititaliaagallartut kommissionillu aamma ilaatinneqarput.

6. Inatsimmi Inatsisartut oqartussaqaarfiillu Inatsisartunut attuumassuteqarnertik pissutigalugu pisortat ingerlatsiviisut naatsorsuunneqarsinnaanngitsut ilaatinneqanngillat. Taamaalillutik Inatsisartut ataatsimiititaat Inatsisartullu ombudsmandiat inatsimmi ilaatinneqanngillat.

Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup oqartussaqaarfii inatsisip atortuuffiata avataaniipput.

7. Aammattaaq suliffeqarfiit, peqatigiiffiit ingerlatseqatigiiffiillu namminersortuuneq tunngavigalugu aqqissuussaasut malittarisassatut pingaarnertut inatsisip atuuffiata avataaniipput. Tamanna atuuppoq ingerlanneqartoq pisortat ingerlatsiviini oqartussaqaarfinit nalinginnaasumik ingerlanneqartartumut sanilliulluinnarneqarsinnaanera apeqqutaatinnagu. Oqartussat suliffeqarfiillu sorliit "pisortat ingerlatsiveqarfiisut" isigineqassanersut aalajangersaanermi suliffeqarfiup aqqissuussaananermigut inissisima-nerata naliliiffigineqarnera pingaartillugu

isiginiarneqassaaq, aatsaallu taamaaliortoqartassalluni suliffeqarfiup sunik ingerlatsinera nalornissutigineqaraangat.

Taamaalillutik suliffeqarfiit namminersortuuneq tunngavigalugu pilersinneqarsimasut, soorlu assersuutigalugu suliffeqarfiit peqatigiiffiillu imminnut pigisut, "pisortat ingerlatsiveqarfiisut" aatsaat naatsorsuunneqarsinnaapput, taamaalillutillu inatsimmi pineqartunut aatsaat ilaatinneqarsinnaallutik pisortat ingerlataannik annertunerusumik ingerlataqarunik, taamalu nakkutilliineq eqqarsaatigalugu pisortanit annertuumik nakkutilliinikkut ingerlatsivigineqarunik. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaapput paaqqinniffiit imminnut pigisut kommuninut isumaqatigiissutit tunngavigalugit meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu suliaqartartut.

8. Kommunit suleqatigiiffii interessentskabitut, andelsselskabitut namminersortuunerlu tunngavigalugu taamatut imminnut taagortut, kommunillu aqunneqarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu akuerineqartussat inatsimmi pineqartunut ilaatinneqartussaapput. Inatsilli kommunit ataatsimoorlutik suliffeqarfiutaannut atuutinngilaq.

9. Suliffeqarfiit ingerlatseqatigiiffittut, assersuutigalugu aktietileqatigiiffittut interessentskabitullu ilusilerlugit aaqqissuunneqarsimasut aamma inatsisip avataaniipput, inatsimmi § 1, imm. 2 tunngavigalugu ilanngutsinneqanngikkunik.

Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu Naalakkersuisut nalunaarusiornermikkut aalajangersinnaapput inatsit suliffeqarfinnut assigiinngitsunut erseqqinnerusumik taaneqarsimasunut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit atuutissasoq. Tamannali taamaallaat atuutissalluni suliffeqarfiit taakku ingerlataannut aningaasartuutit amerlanersaat naalagaaffimmit kommunimilluunniit aningaasalersorneqarpata, imaluunniit inatsimmi aalajangersaaneq aqutigalugu Namminersornerullutik Oqartussat kommuniluunniit sinnerlugit aalajangiisinnaanermut pisinnaatitaaffilerneqarsimappata.

Suliassat suut inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarpat?

10. Inatsit malittarisassatut pingaarnertut suliassanik ingerlatsinermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqarsimasunik aalajangiiffigineqartussanilluunniit sularinninnermut atortuuvoq.

Taamaattorli inatsimmi nipangiussisussaataanermt malittarisassat suliani pisortat ingerlatsineranni sularineqartunut tamanut atuupput.

"Aalajangiiffigineqarsimasunik" oqarnermi pineqartoq tassaavoq (pisortat ingerlatsivianni sularinik) inatsisinut tunngasuni allakkianik sulariarneq, tassa imaappoq pisumi aalajangersimasumi suna inatsisitigut eqqortuutinneqarnerisooq pillugu oqaaseqaateqarneq.

Taamaalillutik allaffikkoortumik sullissineq toqqaannartumik sullissiviusartoq, soorlu napparsimasunik katsorsaaneq, paarsineq paaqqutarinninnerlu, ilinniartitsineq siunnersuinerlu inatsisip atortuuffiata avataaniipput. Taamaatut sulinermi inuit ataasiakkaat sullitat pillugit inatsisitigut qilersuisunik aalajangiiniarnerit siunertarineqarneq ajorput.

Taamattaq aalajangersakkami "aalajangiiffigineqarsimasunik" oqarnerup kingunerisaanik suliassat sularineqartarneranni pisortatigoortumik suliassat sularineqarneri inatsimmi taamaallaat pineqarput, tassa namminersortuuneq tunngavigalugu isumaqatigiissutit allatigulluunniit iliuuseqarnerit inuinnarnut tunngasut inatsimmi pineqartunut ilaatinneqaratik. Taamaattorli atorfinitsitsinerit, atorfinni qaffatsitsinerit soraarsitsinerillu inatsimmi aalajangiisarneq pillugu pineqartunut ilaatinneqarput, aamma atorfiliunngikkaluartut eqqarsaatigalugit.

Taamaattorli sulariami peqataasinnaanginneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat namminersortuuneq tunngavigalugu iliuuseqarnerit pillugit suliassat sularineqarnerini aamma atuupput.

Taamaalilluni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip qitiusumik atortuuffia tassaavoq pisortat ingerlatsiviini erseqqissunik aalajangiiniarnernut atatillugu suliassat allaffikkoortumik suliarineqartarnerat.

Ataatsimut isigalugu inatsisitigut tunngavissat, assersuutigalugit inatsisit, peqqussutit, nalunaarutit, kaajallaasitat pilersaarutillu ilaasa suliarineqartarnerat aamma inatsimmi pineqartunut ilaapput. Taamaattorli inatsimmi aalajangersakkat ilaat oqaasertalersor-neqarnertik pissutigalugu pisortat ingerlatsiviini aalajangiisarnernut aalajangersimasunut erseqqissunut taamaallaat atuupput. § 9, imm. 1, § 19, imm. 1, § 21, imm. 1, § 22 aamma § 23, imm. 1 tunngavigalugit assersuutigalugu paasitinneqarsinnaatitaaneq, suliassami peqataasup isumaanik tusarniaaneq tunngavigisallu pillugit malittarisassat suliassani pisortat ingerlatsiviini suliarineqartuni *suliassami peqataasunut* taamaallaat atuupput. Taamaalillutik maleruaqqusat iliuseqarnerilluunniit nalinginnaasut ingerlanneqarneri aalajangersakkani taakkunani pineqartunut ilaatinneqanngillat. Atorfimmut atatillugu peqqusinerit erseqqissut atorfirmullu atatillugu aalajangernerit allat oqartussanut alliunerusunut sulisunulluunniit taamaallaat tunngasut aalajangersakkat taakku aamma avataanniipput. Tamannali atorfillit pillugit inatsit tunngavigalugu pineqaatissiiinissamik peqqussutit pillugit aalajangiinernut atuutinngilaq.

Oqartussa qarfiup suliassap aalajangiivigineqarnerani atugassamik ingerlatsinermi oqartussa qarfimmut allamut inassuteqaata oqaaseqaataalu inatsimmi aalajangersakkat tunngavigalugit immiini "aalajangiinerunngilaq".

Tusarniaanermi akissutip oqartussa qarfimmut tusarniaasumut qilersuisuunera tassunga atatillugu sunniuteqartussa anngilaq.

Oqartussa qarfiup suliassamik ingerlatsinermini aalajangernerini, assersuutigalugu suliassaq suliarineqalissasoq, imaluunniit suliassap oqartussa qarfimmi allami aalajangiivigineqarnissaa siunertaralu oqartussa qarfimmut tassunga nassiunneqassassoq, inatsimmi aalajangersakkat tunngavigalugit aamma suliassami aalajangiinerunngillat.

11. Inatsimmi kapitali 8-mi nipangiussisussaataaneq paasissutissanillu oqartussaasumut allamut ingerlatseqqittarneq pillugit malittarisassat suliassani tamani pisortat ingerlatsiveqarfiini oqartussanit suliarineqartuni atuupput. Inatsisip suliassani suliassanit aalajangiivigineqarsimasunit aalajangiivigineqartussanilluunniit allaanerusuni tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit atuunnissaa pillugu Naalackersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

III. Suliami peqataasinnaanginneq pillugu malittarisassat

12. Inatsimmi kapitali 2-mi aalajangersakkat inuup nammineerluni suliami peqataasinnaanginnera pillugu malittarisassanik nalinginnaasunik imaqarpoq.

Suliami peqataasinnaanginneq kimulluunniit pisortatigut ingerlatsinermi sulisumut pilersinnaavoq. Taamaattumik pineqartup sulinera atorfeqarnermut, pisussangortinneqarnermut qinigaanermulluunniit tunngassuteqarnersoq apeqqutaangilaq. Taamatuttaaq sulineq akissarsiaqaataanersaq taamaanginnorsorluunniit, ullorluunniit naallugu ilaannakorluguluunniit sulinerunersaq, aammattaaq ingerlatsinermut oqartussaaqatigiinni ilaasortaaneq, ilanngullugit kommunalbestyrelsimi kommunimiluunniit ataatsimiititaliami ilaasortaanerit apeqqutaangillat.

Qaqugukkut suliami peqataasinnaangittoqartarpa?

13. Inatsimmi § 3, imm. 1, soqutigisat aporaanneranni suliami peqataasinnaanginnermut pissutaasinnaasunik naliliinermik imaqarpoq.

Suliamut attuumassuteqarneq

14. Suliamut attuumassuteqartoq sulialluunniit ingerlanneqarnerani nammineerluni immikkut aningaasatigulluunniit soqutigisaqartoq, suliap pineqartup qanoq inerneqarnissaani peqataasinnaangitsutut isigineqartariaqarpoq. Taamatuttaaq ippoq inummut, suliami tassani peqataatinneqartumut siusinnerusukkulluunniit peqataatinneqar-simasumut, ilanngullugit assersuutigalugu § 3, nr. 1-imi taaneqartut soqutigisami taamaattumi nakkutiginnittutut.

Ilaqutariissutsikkut attuumassuteqarneq

15. Taamatuttaaq ingerlatsinermi peqataasinnaanginnermut malittarisassani pissusissamisoortumik ilaavoq, inummut suliamut attuumassuteqarneq pissutigalugu peqataasinnaanginnermut malittarisassat naapertorlugit peqataasinnaangitsumut ilaqutariissutsikkut qanittumik attuumassuteqarneq. Taamaapportaaq

aalajangersimasumik inooqatigiinnermi. Inuit qanigisaralugit ilaqtariissutsimut tunngasut killilersorneqarnerat eqqarsaatigalugu, § 3, imm. 1, nr. 2-mi, aalajangersakkani inatsisitigut sunniutaat pineqartup qatanngutaasa meera ilanngullugit aalajangersarneqarsimapput.

Inummut inatsisinik paasisimasalimmut attuumassuteqarneq

16. § 3, imm. 1, nr. 3-mi aalajangersagaq taamaallaat inuinnarnut inatsinik paasisimasalinnut tunngavoq, t.i. ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il., inuinnaat suliniuteqarnerisigut inuinnaallu inatsisitigut piginnaatitaaffii tunngavigalugit pilersinneqarsimasut. Taamatut killiliinerup inummut inatsisinik paasisimasalimmut, Namminersornerullutik Oqartussanit kommunimilluunniit tamakkiisumik pigineqartumut attuumassuteqarnerup suliami peqataasinnaannginneq kingunerinnngilaa. Maleruagassaq aammattaaq atorneqassanngilaq pisortat ingerlataannut nammineq pigisumut, inatsisiliornikkut inatsilluunniit naapertorlugu pilersinneqartumut attuumassuteqarnermi.

Inummut inatsisinik paasisimasalimmut attuumassuteqarneq taaneqartoq aalajangersakkat malillugit taamaallaat suliami peqataasinnaannginnermik kinguneqassaaq, peqatigiiffik pineqartoq suliap qanoq inernejarnissaanut "immikkut" soqutigisaqarpat. Tamatuma kinguneraa peqatigiiffeqarnikkut, isummertaatsikkut naalackersuinikkut nalinginnaasumik soqutigisat, soorlu peqatigiiffiup soqutigisaat, suliami peqataasinnaannginnermut nalinginnaasumik pissutaatinneqartannginnerat. Assersuutigalugu ingerlatsinermut oqartussaaqatigiiffimmi ilaasortaq soqutigisaqaqatigiinnit taakkuluunniit inassuteqarnerisigut toqqarneqarsimappat, soqutigisaqaqatigiit suliap qanoq inernejarnissaanut nalinginnaasumik soqutigisaqarnerat suliami pineqartumi ilaasortap peqataasinnaanngitsutut isigineqarnissaa kingunerissanngilaa. Akerlianilli assersuutigalugu kattuffeqarfimmut pineqartumut sanaartorfissamik akuersissuteqarnissamik aalajangiiniarnernut atatillugu suliamut peqataasinnaannginneq peqqussutigissallugu akuttunngitsunik pisariaqartuassaaq, imaluunniit kattuffeqarfimmik eqqartuussinikkut nammagassersueqatigiiffinnik isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu.

Aammattaaq kommunalbestyrelsimi ilaasortat ingerlatseqatigiiffiit peqatigiiffiilluunniit imaluunniit assigisaanni siulersuisuinit, kommunip soqutigisaanik isumaginnittussanngorlugit kommunalbestyrelsimit, tassanngaaniilluunniit inassuteqareernikkut qinerneqartarnerat akuttunngitsunik pisarpoq. Ilaasortaaneq taamaattoq kommunimi inatsisitigut suleriaatsit malillugit suliap, peqatigiiffiup pineqartup peqataatinneqarfiani, kommunalbestyrelsimit suliarineqarnerani ilaasortap pineqartup suliami peqataasin-naannginneranik nalinginnaasumik kinguneqarajunngilaq. Suleriaatsip tamatuma arlaatigut allanngortinneqarnissaa inatsimmi siunertarineqanngilaq, tamatumanilu aam-ma inatsimmi § 3, imm. 2-mi aalajangersagaq innersuussutigineqarpoq, taamaattumillu suliami peqataasinnaannginneq pisinnaanngilaq isumaqarnarpat, pissutsit pineqartut suliap aalajangiiffigineqarnerani "attuumassuteqanngitsunit" sunniivigineqarnissaat ulorianaateqanngitsoq.

Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatsiviini oqartussani atorfilimmut, ingerlatseqatigiiffimmi peqatigiiffimmiluunniit namminersortumi siulersuisunut, Namminersornerullutik Oqartussat soqutigisaannik isumaginnittussanngorlugu ilaasortanngortinne-qarsimasumut, ingerlatseqatigiiffiup siulersuisuini peqataaneq, ingerlatsivimmi oqartussaasut apeqqutinik ingerlatseqatigiiffimmut peqatigiiffimmulluunniit tunngassuteqartunik suliarinninneranni, § 3, imm. 1, nr. 3 naapertorlugu pineqartup suliami peqataasinnaannginneranik kinguneqarajunngilaq. Suliamili peqataasinnaannginneq aamma pisinnaavoq, ingerlatseqatigiiffik pisarneq malinnagu aalajangiisinnaatitaagaangat, aalajangiinerillu tamakku ingerlatsivimmi oqartussanut naammagittaalliuutigineqarsinnaasaraangata, imaluunniit ingerlatsivimmi oqartussaasut suliamik suliarinninnerat inatsisitigut immikkut ittumik isumannaallisaaniarnermik siunertaqarpata. Pineqartoq aammattaaq allamik tunngaveqartumik suliami peqataasinnaanngissinnaavoq. Ta-manna immaqa § 3, imm. 1, nr. 5-imi aalajangersakkamik pissuteqarsinnaavoq, ingerlatsivimmi oqartussaasut atorfeqartup siulersuisuni sulinera pillugu naammagittaalliuutinik suliarinninnerannut atatillugu.

Nr. 3 naapertorlugu suliami peqataasinnaannginneq taamaallaat pisinnaavoq, pineqartoq inatsisinik paasisimasallip pineqartup siulersorneqarneranut peqataappat imaluunniit tassunga qanittumik attuumassuteqarpat.

Pineqartup siulersuisunut peqataanera qaqutiguinnaq nalornissutaasarunarpoq. Taamaalilluni pisortat atorfillillu qaffasinnerusuinnaat, kisiannili siulersuisuni ilaasortat imaluunniit aallartitaqarfiit minnerusut aalajangersakkami nalinginnaasumik pineqarput. Qulaani taaneqartutut kommunalbestyrelsimi ilaasortat, suliffeqarfimmi, peqatigiiffimmi il.il. namminersortumi kommunip soqutigisaanik isumaginittussanngorlugit toqqarneqarsimasut, suliani suliffeqarfimmut pineqartumut tunngasuni kommunalbestyrelsip suliarinninnerani suliami peqataasinnaanngitsutut oqaatigineqarsinnaanngillat.

Suliap suliarineqarnerani siornagut peqataasimaneq

17. § 3, imm. 1, nr. 4-mi aalajangersakkap taamaallaat siunertarai suliap pisortatigut oqartussaaffik alla pillugu naammagittaalliutit imaluunniit misissuineq nakkutilliinerluunniit. Maleruagassarli siunertaqanngilaq, inuk pisortatigut sulianik arlalinnik ingerlataqartoq suliap ingerlanneqarnerani aalajangiisaraangat sulialluunniit killiffiini assigiinngitsuni suliarinninnermut peqataagaangat. Taamaattorli pisut kingullermik taaneqartutut ittut qanoq pisoqarnera naapertorlugu § 3, imm. 1, nr. 5 malillugu suliami peqataasinnaannginnermut pissutaasinnaapput, taaneqartuni marlunni suliap suliarineqarnera inatsisitigut isumannaallisaaniarnermik siunertaqarpat, naammagittaalliortarnissamik aaqquissuussisoqarsimanngikkaluarpalluunniit.

Imatut pisoqartillugu nr. 4-mi aalajangersagaq suliami peqataasinnaannginnermik kinguneqassanngilaq, inuk inatsisit naapertorlugit suliamik suliarinnittumut siullermut suliamulluunniit attuumassuteqartumut soqutigisalittut misissuinnermut nakkutilliinermulluunniit peqataappat. Taamatut pisoqartillugu nr. 5-imi aalajangersagaq suliap suliarineqarfiata aappaani pineqartup suliami peqataasinnaannginneranik aammattaaq kinguneqassanngilaq.

Pissutsit allat

18. § 3, imm. 1, nr. 5-itut killiffimmut aalajangersagaq ikkunneqarsimavoq, taanna pissutigalugu suliami peqataasoqarsinnaajunnaarlugu, *pineqartup kinaassusersiorsin-*

naanngissusiata nalornineqalernissaanut pissutissaasut takuneqarsinnaappata. Aalajangersagaq taanna malillugu assersuutigalugu qanittumik ikinngutigiinneq akerlianilluunniit inummut, suliami illuatungiliuttumut, ersitsumik akeqqersimaarneq suliami peqataasinnaannginnermut pissutaasinnaapput. Taamaaportaaq - naak taamaallaat immikkut pisoqartillugu - suliassaq siliarineqartussaag pillugu pineqartoq tamanut ammasumik isummaminik saqqummiussippat. Assersuutigalugu kommunalbestyrelsimi ilaasortap naalakkersuineramik nalinginnaasumik sulinerminut ilanngullugu suliap qanoq inerineqarnissaanut isummernerminik siumut nalunaaruteqarpat, tamanna nalinginnaasumik suliami peqataasinnaannginnermut pissutaassanngilaq.

Tamanut tunngatillugu pinngitsoortitsisinnaaneq

19. § 3, imm. 2-mi aalajangersagaq imaqarpoq tamanut tunngatillugu pinngitsoortitsisinnaanermik, taamaalilluni soqutigisaqarnerup nassatarissanagu suliami peqataasinnaannginnissaq, naatsorsuutigineqarsinnaappat pissutsit pineqartut ilimanarsitissanngikkaat suliap aalajangiivigineqarnissaata sianigisassanit attuumassuteqanngitsunit sunniivigineqarnissaa. Taamaattoqarnera naliliinermik tunngaveqartariaqarpoq, pi-ngaartumik naliliivigineqartariaqarput soqutigisaq pineqartoq, ingerlatsiviup aamma aalajangiinerup qanoq ittuussusia, kiisalu inuup pineqartup suliap siliarineqarneranut atatillugu qanoq ittumik suliaqarnera. Naliliiniarnermi aamma eqqarsaatigineqartariaqarpoq suliami peqataasinnaannginnissamik maleruagassat siunertariinnannginneraat aalajangiinissat ataasiakkaat sianigisassanit attuumassuteqanngitsunit sunniivigineqannginnissaat, aammali ingerlatsinermut oqartussaasut arlaannaannulluunniit taper-sersuisuunngitsuunissaasa tatiginarnerusuutinneqarnissaa. Assersuutigalugu pineqartoq suliami peqataasinnaatitaanngissinnaanngilaq suliap siliarineqarnerani suliassarippagu aalajangiinerup assilisaqarluni taamaaqataanilluunniit allaqqissaarneqarnissaa.

Naliliineq pineqartoq inummut attuumassuteqanngilaq, tassami mianerisariaqartunit inuup pineqartup pissutsit inuttut atugaasa ulorianartorsiortinneqarsinnaanerat pingaaruteqanngimmat. Taamaalilluni assersuutigalugu pineqartup soqutigisai aningaasaqarnermut tunngasuuppata pingaaruteqanngilaq pineqartup pissutsit

aningaasatigut namminerisaminik atukkami kingunerisaanik aningaasatigut iluanaaruteqarsinnaanermunit annaasaqarsinnaanermilluunniit sunnerneqaqqajaasutut isigineqarsinnaanera. Aalajangiinerup suussusia immikkut eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq pingaartumik ataatsimoortumik aalajangiinerit eqqarsaatigalugit suliassani aalajangersimasuni suliami immikkut ittumik peqataasinnaassuseqannginneq eqqarsaatigalugu taamatut annertutigisumik pisariaqartitsisoqarnaviangitsoq. Kommuniq ingerlatsiveqarfia eqqarsaatigalugu suliami peqataasinnaannginneq pillugu malittarisassat kommunit pissutsini imminnut tunngasuni nalinnginnaasumik pisinnaatinneqarnertik tunngavigalugu aalajangiinerini kommunit inatsisinik tunngaveqarlutik innuttaasunut oqartussaassuseqarnerminnik attuutitsinissaat pillugu aalajangiinertut sukannertigisumik atorineqassanngitsut ilimagisariaqarpoq.

Aalajangersakkap kingunerisaanik suliami peqataasinnaannginnerup nalilivigineqarnerani aalajangiinerup mianerisariaqartunit suliassamut attuumassuteqanngitsunit sunnerneqarsinnaanera kisimi pingaaruteqarpoq. Assersuutigalugu inatsimmi soqutigisaqatigiiffiit ilaat ingerlatsinermi oqartussaaqatigiinni ilaasortaataqassasut piumasarineqarpat ilaasortap pineqartup suleqatigiiffiup ilaasortaaffigisami soqutigisai tunngavigalugit soqutigisaqartuusinnaanerata suliami peqataasinnaannginneq ataatsimut isigalugu kingunerisinnaassanngilaa. Ataqaatigiinnerni taamaattuni soqutigisaaq pineqartoq "suliassamut attuumassuteqanngitsutut" nalinginnaasumik isigineqarnaviangilaq.

Suliami peqataasinnaannginnerup sunniutai

20. Suliami immikkut ittumik peqataasinnaannginneq pillugu malittarisassat tunngavigisaat tassaavoq pisortat ingerlatsiveqarfiinit aalajangikkat mianerisariaqartunit suliassamut attuumassuteqanngitsunit sunnerneqannginnissaasa qulakkeerneqarnissaannik tatigineqarnissaannillu kissaateqarneq. Tamanna naapertorlugu § 3, imm. 1-ip kingunerisaanik soqutigisanit taamaattunit § 3. imm. 1-imi taaneqartutut ittunit sunnerneqarsimasooq suliassami pineqartumi aalajangiisinnaananiluunniit suliassap sularineqarnerani aallaavittut peqataasinnaanngilaq, pissutsit pineqartut suliassap aalajangiivigineqarnera mianerisariaqartutigit suliassamut attuumassuteqanngitsutigit

ulorianartorsiortissinnaaga isumaqarfigineqarsinnaappat. Taamaalilluni ingerlatsinermit oqartussaaqatigiinni ilaasortaq suliameq qataasinnaanngitsoq suliassap aalajangiiviginiarneqarnerani taaseqataasinnaaginnarani taasinissaq sioqqullugu isumaqatigiinniarluni oqallinnermi peqataasinnaanngilaq.

§ 6, imm. 3 tunngavigalugu suliameq qataasinnaanngitsoq suliameq qataasinnaassuseqarneq pillugu apeqqutip suliarneqarnerani aalajangiivigineqarneranilu aallaavittut peqataasinnaanngilaq. Tamannali inatsisikkut inatsilluunniit tunngavigalugu allamik aalajangersaasoqarsimappat atuutissanngilaq. Taamaalilluni assersuutigalugu kommunalbestyrelsit suleriaasissaat pillugit nalinginnaasumik malittarisassat tunngavigalugit ilaasortap pineqartup suliameq qataasinnaassusia pillugu kommunalbestyrelsimi isumaqatigiinniarnernut taasinernullu pineqartoq peqataanissaminut mattunneqanngilaq.

21. Suliameq qataasinnaannginneq atuuppat tamatuma nalinginnaasumik kingunerissavaa suliassap oqartussaasoqarfimmi sulisumut allamut tunniunneqarnera, imaluunniit ingerlatsinermit oqartussaaqatigiinneq pineqarpat pineqartoq peqataatinnagu sin-niisussaataluunniit ataatsimiigiaqquneqarneratigut suliassami aalajangiisoqassalluni, taamaattoq tak. imm. 22.

Suliameq qataasinnaanngitsoq oqartussaasoqarfimmi pineqartumi pisortaappat suliameq tassani kina aalajangiisussaannersoq pillugu apeqqut immikkut ittoq pingussaaq. Suliassani pingaaruteqannginnerusuni pineqartoq sinnerlugu oqartussaasoqarfimmi sulisut ilaannit pisortaq pineqartoq suliassap suliarneqarnerani ilaatinngitsoq nalinginnaasumik suliarneqarlutillu aalajangiivigineqartartuni akornutissaqassanngilaq sulisup sulianik taamaattunik nalinginnaasumik suliartartup suliassaq pisortani taanna sinnerlugu pisarnertut aalajangiivigissappagu.

Suliassani pingaaruteqarnerusuni pisortamit pineqartumit namminermit nalinginnaasumik aalajangiivigineqartartuni suliassaq oqartussaasoqarfimmi tassani pisortamit allamit nalinginnaasumik suliarneqarlunilu aalajangiivigineqartariaqarpoq. Suliameq tassani aalajangiineq oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaappat suliassap aalajangiivigineqarnissaa

oqartussaasumut qulliunerusumut tassunga tunniunneqarsinnaassanngilaq, tassami suliami peqataasoq taamaaliornikkut naammagittalliuteqarnissaminut mattunneqartussaammat.

Suliami peqataasinnaannginnerup saneqqunneqarsinnaanera pillugu malittarisassat

22. Suliami peqataasinnaannginneq pillugu malittarisassat imm. 21-mi taaneqartutut kinguneraat peqataasinnaanngitsup suliasap pineqartup suliarineqarnerani aalajangiivigineqarneranilu taamatut suliasaqartitaanerup sulisumit allamit, ataatsimiititamilu ilaasortaappat taassuma sinniisissaanit ingerlanneqartariaqarnera. Taamaattorli § 4-mi aalajangersakkap kinguneraa suliami peqataasinnaannginneq atorunnaassasoq taamatut taarserneqarnissaq sinniisoqarnissarlunniit ajornavippat, imaluunniit annertuumik ajornartorsiutissaqalersitsilluniluunniit eqqarsarnartoqarpat.

Taamaalilluni § 4, imm. 1 malillugu suliami peqataasinnaannginneq atuutilissanngilaq taartissamik pissarsinissaq ajornavippat, imaluunniit ajornartorsiutaarujussuassappat eqqarsarnartoqartorujussuulluniluunniit.

Aamma taamatut § 4, imm. 2-mi aalajangersakkap kingunerisaanik suliami peqataasinnaannginneq atortinneqanngitsoorsinnaavoq oqartussaasup aalajangiisinnaassutsi annaassappagu, suliallu suliarineqarnera pisortat namminersortullunniit soqutigisaat annertuumik ajoqusernagit kinguartinneqarsinnaanngippat. Aamma tamanna atuuppoq oqartussaasoqarfiup katitigaanera eqqarsaatigalugu ilaasortap suliami peqataasinnaanngitsup suliasap suliarineqarnerani peqataasinnaannginnera annertuumik eqqarsarnartoqarpat, suliasallu suliarineqarnera pisortat namminersortullunniit soqutigisaat annertuumik ajoqusernagit kinguartinneqarsinnaanngippat. Pissutsit atuuttut tunngavigalugit taamaattoqarsinnaavoq ilaasorta q suliami peqataasinnaanngitsoq suliap aalajangiivigineqarneranut annertuumik pingaaruteqartumik immikkut ittumik ilisimasaqartuuppat. Oqartussaasoqarfiup naalakkersuinikkut katitigaanerata ilaasortap suliami peqataasinnaassuseqannginneratigut nikisinneqarnerata saneqqutsisinnaaneq pillugu malittarisassaq taanna tunngavigalugu ilaasortap suliami

peqataasinnaassuseqanngitsup suliasap suliarineqarnerani aalajangiivigineqarneranilu peqataasinnaatitaanera kingunerisinnaanngilaa.

23. § 3-mi suliami peqataasinnaannginneq pillugu aalajangersakkat kommunalbestyrelsimi ilaasortanut aningaasarsiat pillugit kommunalbestyrelsit aalajangiinerinut atuutinngillat, tak. § 4, imm. 3. Aalajangersakkami tassani aamma erseqqilluinnartumik aalajangersarneqarpoq ingerlatsinermut oqartussaaqatigiit ilaasortaaffissamut tassunga ilaasortassanik qinersineranni ilaasorta qinigassanngortinneqarsimagaluaruniluunniit § 3-mi aalajangersakkat apeqqutaatinnagit peqataasinnaasoq.

24. Naalakkersuisut sunut aalajangersimasunut malittarisassaliorinnaapput §§ 3-mi 4-milu aalajangersakkat sunniuteqarfigisaannik erseqqinnerusumik aalajangiisuusunik.

Suliami peqataasinnaannginneq pillugu nalunaaruteqarnissamik pisussaaffik

25. Kialuunniit suliami peqataasinnaassuseqanngissinnaanermik ilisimasaqartup qullersarisani piaartumik tamatuminnga nalunaarfigissavaa, erseqqilluinnanngippat pissuserisat pingaaruteqanngitsuusut. Ingerlatsinermut oqartussaaqatigiinnut ilaasortat taamaattumik ilisimasaqarfigineqarpata tamakku oqartussaasumut nalunaarutigineqassapput, tassa imaappoq siulittaasumut. Siulittaasoq nammineq suliami peqataasin-naassuseqanngikkuni tamanna ingerlatsinermi oqartussaaqatigiinni ilaasortat sinnerinut nalunaarutigissavaa, assersuutigalugu ataatsimiinnermut atatillugu. Kommunalbestyrelsit eqqarsaatigalugit borgmesterip tullersortaa nalunaarfigineqarsinnaavoq, kommunimilu ataatsimiititat eqqarsaatigalugit ataatsimiititami siulittaasup tullia nalunaarfigineqarsinnaalluni.

Taamatut nalunaaruteqartussaaitaanikkut qulakkeerniarneqarpoq pineqartup suliasami soqutigisaqarnini pissutigalugu suliami peqataasinnaassuseqarnerata tamatigut aalajangiivigineqartarnissaa. Suliamili peqataasinnaannginneq atuutinngitsoq erseqqilluinnarpat nalunaaruteqartoqarnissaa pisariaqanngilaaq. Tamanna pingaartumik pineqartup suliaata tekniikkimut tunnganerunerani pingaaruteqartussaavoq, assersuutigalugu maskinamik allanneq, allakkanik

nassiussineq assigisaaluunniit pineqarpata, peqataanerlu aalajangiiniarnermi namminermit peqataanerunngippat.

Nalunaaruteqartussaataaneq atorunnaarneq ajorpoq § 3, imm. 2-mi aalajangersakkap kingunerisaanik suliami peqataasinnaassuseqarnissaq kinguneriinnassagaa ilimagineqarpata. Nalunaaruteqartussaataaneq aatsaat atorunnaartarpoq pissuserisat pingaaruteqanngitsuusut erseqqilluinnarpata.

Nalunaaruteqarneq piaarnerpaamik pissaaq, tassa imaappoq sapinngisamik suliasap suliarineqarnerata aallartinneqannginnerani, taamaalilluni pineqartoq suliami tassani peqataasinnaanersoq isummerfigineqarsinnaaqqullugu. Suliassalli immikkut ittumik nukinginnartuunerata kingunerisinnaavaa suliassami soqutigisaqarnerup kingunerisaanik § 4 tunngavigalugu peqataasinaannginnerup saneqqunneqarnera. Taamatut pisoqartillugu suliasap suliarineqalinnginnerani nalunaaruteqarnissaq ajornarsimappat tamanna suliasap suliarineqareerneratigut nalunaarutigisariaqarpoq.

Nalunaaruteqartussaataanermik sumiginnaaneq sulianut tunngatillugu unioqqutitsineruvoq pineqartumut kinguneqartinneqarsinnaasoq, sumiginnaanerlu annertuujutillugu pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu pineqaatissiissutaasinnaasoq.

Suliap suliarineqarnera sulisumut allamut ajornartorsiutitaqanngitsumik tunniunneqarsinnaappat apeqqutit taamaattut saqqummernerini "sulianik paarlaateqatigiinneq" pisariillisaataasinnaavoq, pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu piffissarujussuaq atorlugu naliliiniaqqaanngikkaluarluni.

Suliami peqataasinnaassuseqarnerup aalajangiivigineqarnera

26. Pineqartup suliami peqataasinnaassuseqarnera pillugu apeqqut § 6, imm. 2 tunngavigalugu oqartussaasumit suliassami aalajangiisussaasumit aalajangiivigineqassaaq.

Taamatut aalajangiineq immiini oqartussaasumut qulliunerusumut nalinginnaasumik naammagittaalliuutigineqarsinnaanngilaq, suliassalli pineqartup

aalajangiivigineqarneranut atatillugu naammagittaalliuteqarfiusussamut taamaallaat suliassanngorteqqinneqarsinnaalluni.

Suliami peqataasinnaassuseqarneq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangigai kommunit nakkutilliisoqarfiannut naammagittaalliutigineqarsinnaasussaapput. Tamanna atuuppoq aalajangiinerup aqutsinikkut oqartussaasunut qulliunerusunut suliassan-ngortitseqqissinnaanermut periarfissaqarnerisq apeqqutaatinnagu. Taamaattorli kom-munit aqunneqarnerat pillugu inatsimmi § 61 tunngavigalugu nakkutilliinnermi oqartussaasut suliami peqataasinnaanermut malittarisassat sumiginnarneqarneranni taamaallaat killilimmik akuliunnissaminnut periarfissaqarput. Kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsimmi § 61, imm. 2 tunngavigalugu nakkutilliinnermi oqartussaasut suliami pe-qataasinnaaneq pillugu malittarisassat sumiginnarlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinera atortussaajunnaarsissinnaavaat. Taamaattorli tamanna aatsaat atuutissalluni aalajangerneq suli piviusunngortinneqarsimanngippat. § 61, imm. 3 tunngavigalugu nakkutilliinnermi oqartussat pinngitsaaliilluni akiliisitsineq atorsinnaavaat kommunalbestyrelsip pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu iliuserisassatut pisussaaffini sumiginnarsimappagu.

Inatsisitigut sunniutaa

27. Suliassap aalajangiivigineqarnerata nalaani immikkut ittumik suliami peqataasinnaassuseqartoqarsimanngippat tamatuma inatsisitigut nalinginnaasumik kingunerissavaa aalajangikkap atuussinnaassuseqannginnera. Aalajangiineq ingerlatsinermi oqar-tussaaqatigiit aalajangiinerippassuk, peqataasinnaassuseqanngitsullu taasineru taasinerup inerneranut aalajangiisuusimanngippat, pissutsillu allat aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginnissaanut sunniuteqanngippata, - assersuutigalugu aalajangiineq innuttaasumut iluaqutissarsiviusoq pineqartullu piffissami siviunerusumi utaqqiinnarsimasaa pineqarpat - taava suliami peqataasinnaannginnerup aalajangiinermut qanoq sunniuteqarsimatigisinnaanissaa pillugu erseqqissumik naliliiniarnissamut pissutissaqarsinnaavoq. Suliami peqataasinnaannginnerup aalajangiinermut annertuumik sunniuteqarsimanissaa

ilimagineqanngippat

aalajangiineq

atuussinnaassuseqanngitsutut

isigineqarsinnaanavianngilaq.

IV. Iltersuineq sinniisoqarnerlu pillugit malittarisassat

28. Inatsisip kapitali 3-ani aalajangersakkat imaraat ingerlatsinermut oqartussaaffiit innuttaasunut iltersuinissamut pisussaaffii aammalu innuttaasut suliassaaticimik ingerlatsivimmi sularineqarnerani sinniisoqarnissaminnut imaluunniit ikiorneqarnissaminnut pisinnaatitaaffii pillugit malittarisassat.

Iltersuinissamut pisussaaffeqarneq

Iltersuinerup ilusaa imarisaalu

29. Ingerlatsinermut oqartussaaffiit tamarmik suliassani oqartussaaffigisaminni ingerlanneqartuni innuttaasunut iltersuinissamut nalinginnaasumik pisussaaffeqarput. Iltersuinerit ingerlanneqartariaqarput innuttaasunut pitsaanerpaamik kinguneqarsinnaasut atorlugit, assersuutigalugu tamanut tunngatillugu naqitikkami allaganngorlugu iltersuusiornikkut, inunnut pineqartunut ataasiakkaanut allaganngorlugu iltersuute-qarnikkut imaluunniit oqaasiinnakkut, tassunga ilanngullugu telefonikkut.

Iltersuinerup qanoq iluseqarnissaanut qanorlu annertutiginissaanut aalajangiisuussaaq innuttaasut ataasiakkaat susassaqarfimmut pineqartumut tunngatillugu qanoq annertutigisumik pisariaqartitsinerat qanorlu annertutigisumik paasisimasaqarnerat. Pissutsit malillugit aamma neqeroorutigineqarsinnaavoq suli annertunerusumik iltersuuteqarnissaq tamanna kissaatigineqarpat.

Imarisai

30. § 7 imm. 1 malillugu iltersuinermi susassaqarfimmi pineqartumi malittarisassat pineqartumut qanoq pingaaruteqartiginersut aammalu inatsisit malillugit piumasaqaataasinnaasut qanoq iliorluni ajornannginnerpaamik kinguneqarnerpaasussamillu angusaqarfigineqarsinnaaneri pillugit pineqartumut naammattumik ilisimatitsissuteqarsimanissaq qulakkeerneqartariaqarpoq. Oqartussaasunut saaffiginnittut qanoq periaaseqartariaqarnerisut suliassallu sularineqarnissaanut atatillugu innuttaasoq paasissutissanik sunik

saqqummiussisariaqarnersoq
ilisimatitsissutigineqartariaqarput.

ilitsersuummi

ilanngullugit

Ilitsersuinerup imarisassai annertussusissaalu innuttaasup pisinnaasaanut taassumalu immikkut inuttut, aamma timikkut, atugaanut naleqqussarneqartariaqarput. Aammattaaq oqartussaaffimmut saaffiginnittoq pisariaqarneratut annertutigisumik ikiorneqartariaqarpoq qinnuteqarluni immersugassap, nalunaarutit taamaaqataasaluunniit oqartussaaffimmit susassaqarfigineqartut immersornerini.

31. Innuttaasoq nammineerluni imaluunniit telefonikkut oqartussaaffimmut saaffigisassarinnigisaraluaminut saaffiginnissimappat pineqartoq ilisimatinneqartariaqarpoq oqartussaaffimmut sumut saaffiginnittariaqarnersoq. Aalajangersakkap § 7 imm. 2-ani erseqqissarneqarpoq saaffiginnissut saaffigisassarinnigisaraluamut allaganngorlugu ingerlatinneqartoq tassanngaaniit sapinngisamik oqartussaasunut eqqortunut ingerla-teqqinneqassasoq. Oqartussaaffiup saaffiginnissummik tigusaqarsimasup saaffiginnissut oqartussaasumit sorlermit suliarineqartussaannersoq nalornissutigiguniuk ilitsersuutigisariaqarpaa tamatuma Namminersornerullutik Oqartussat inatsisilerinermut allaffianut imaluunniit kommunimi sullissivimmut taamatut isigineqarsinnaasumut saaffiginnissuteqarsinnaanermut periarfissaqarnera.

Oqalutsimik ikiorteqarneq nutserissunneqarsinnaanerlu

32. Namminersornerulluni Oqartussaaneq pillugu inatsit malillugu pisortanut tungasuni kalaallit aamma qallunaat oqaasii atorneqarsinnaapput.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 7-ani imm. 1-imi ilitsersuinissamik pisussaaffeqarneq pillugu aalajangersagaq malillugu aammalu ingerlatsiviup misissuinissamut pisussaaffeqarnera pillugu ingerlatsinermi inatsisit tungavissiat malillugit ingerlatsinermut oqartussaasut qulakkeersimasariaqarpaat aamma nunanit allaneersunit suliassat pisortanit suliarineqartussaasut pillugit saaffiginnitut paasisinnaanissaat taakkunanngalu paasineqarsinnaanissartik. Taamaattumik pissutsit malillugit oqartussaasut pineqartoq pisariaqarneratut

annertutigisumik oqalutseqarnikkut nutserissunneqarsinnaanermillu ikiorneqartittariaqarpaat.

33. Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata nunat avannaamiut oqaatsit pillugit isumaqatigiissutaat akuersissutigisimavaat, tamatumalu nassataraa inuit nunani avannarlerni allani innuttaassusillit suliassap sularineqarnerani immikkut aningaasartuuteqanngikkaluarluni oqartussaasunut nammineq oqaatsitik atorlugit nalinginnaasumik saaffiginnissinnaatitaanerat. Taamaattumik oqartussaasut pisussaapput, tamanna pisariaqartinneqarpat, sapinngisamik pineqartup oqalutsimik ikiorteqartinnissaanut. Isumaqatigiissut ilitsersuummi ilanngussaq 3-tut naqiterneqarpoq.

Pisussaaffiit isumaqatigiissutip kingunerisai suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsisip § 7-ani imm. 1 aamma § 25-mi misissuinissamut pisussaaffeqarneq iianngullugu oqartussaasut pisussaaffiinit qulaani taaneqartunit pissutsit malillugit annertunerusumik piumasqaateqarfiunngillat.

Taamaattumik erseqqissaat nunat avannarliit isumaqatigiissutaanni tamatumani pisimasoq aamma suliassat nunani allani innuttaassusilinnut allanut, taakkua suliassaateqarpata pisortat ingerlatsiviini sularitissinnaasaminnik, tunngassuteqartut sularine-qarnissaannut atatillugu pingaaruteqarpoq.

34. Oqaatsit isumaqatigiissummut ilaatinneqartut tassaapput qallunaat, finlandimiut, islandimiut, norgemiut aamma sverigemiut oqaasii.

Isumaqatigiissummut ilaatinneqarput oqaasiinnakkut allakkatigullu attaveqartarnerit. Taamaattoq telefonikkut saaffiginnissuteqartarnerit ilaatinneqanngillat. Apeqqutaanngilaq innuttaasoq imaluunniit oqartussaasut arlaat siulliulluni attaveqartuusimanersoq, aammattaaq apeqqutaanngilaq innuttaasoq pineqartoq nammineq imaluunniit inuk alla sinnerlugu saaffiginnissimanersoq.

Piumasqaataanngilaq nunami avannarlerni innuttaassusilik maani nunami angerlarsimaffeqartuussasoq. Taamaattumik isumaqatigiissut aamma atuuppoq

nunani avannarlerni innuttaassuseqartunut sivikitsuinnarmilluunniit Kalaallit Nunaanniikkallartunut.

35. Isumaqatigiissut malillugu nammineq oqaaserisat atorneqarsinnaapput "pisariaqartitsineq malillugu". Nunami avannarlerni innuttaassusilik oqartussaasut oqaasiinik naammattumik paasinnissinnaappat aammalu oqartussaasunit naammattumik paasineqarsinnaasumik oqalussinnaappat oqartussaasut pisussaatinneqanngillat oqaluttaasinnaasumik ikiortissarsiornissamut.

Isumaqatigiissutip aammattaaq imaraa allakkiap ingerlatsinermut oqartussaaffiup tigusimasaata tigujumaneqanngissinnaannginnera qallunaat oqaaserinngisaat atorlugit allagaasimanera unnersuutigalugu.

36. Isumaqatigiissummi oqalutseqarnikkut nutserisoqarnikkullu ikiorsiinissamik maleruagassat taamaallaat tunngassuteqarput suliassanut ingerlatsinermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartussanut. Taamaattumik isumaqatigiissummut ilaatinneqanngillat pisortat oqartussaaffiinik assigiinngitsunik attaveqartarnerit arlallit. Taamaattumik assersuutigalugu isumaqatigiissummut ilaangillat oqartussaaffiit sullissinermik inger-latsiviusut, soorlu allakkeriviit, telefonikkut sullissiviit il.il. Aammattaaq taamaappoq atuarfinnut ilinniartitsivinnullu allanut tunngatillugu, ilinniartitsinerpiamik ingerlatsineq eqqarsaatigalugu, aammalu napparsimmaviit eqqarsaatigalugit passussinermut tunn-gatillugu. Taamaakkaluortoq atuarfinni napparsimmavinnilu oqartussaasut pisussaataapput ikiuutissallutik suliassani ingerlatsinermut tunngasuni oqartussaaffigisaminni sularineqartuni oqalutseqarnikkut allakkianillu nutserisoqartitsinissamut.

Isumaqatigiissutip artikel 3-a malillugu suliassat isumaqatigiissummut ilaatinneqartut sularineqarnissaanni oqalutseqarnermut nutserisoqarnermullu pisariaqartitsineq malillugu aningaasartuutaajumaartut oqartussaasut aningaasartuutigisariaqarpaat. Taamaattoq oqartussaasut aningaasartuuteqarfigissanngilaat siumoortumik akuerisaanngitsumik oqalutseqarnermut nutserisoqarnermullu aningaasartuutit. Oqartussaasut pisussaatinneqanngillat nunami avannarlerni innuttaassuseqartumut allat ikiuunnerat, soorlu ilisarimasat imaluunniit ilaqutaasut, akiliuteqarfigissallugu. Aamma tamatumani pineqarpoq allatigut oqalutsimik ikiorteqarnek.

Isumaqatigiissut malillugu taamaallaat *pisariaqartitsineq malillugu* oqalutsimik il. il. ikiorteqartitsinissaq pisussaaffiuvoq.

Inatsisitigut sunniutit

37. Iitersuinissaq pillugu piumasaqaatip naammassineqarnissaa pisortani sulisuusut sulinerminnut atatillugu pisussaaffigaat, suliffeqarfinnilu pisortat pisussaapput suliffeqarfinni sulineq aaqqissuutissallugu innuttaasunut iitersuisoqarsinnaasunngorlugu. Iitersuisimannginneq naammanngitsumilluunniit iitersuisimaneq nalinginnaasumik sunniuteqartussaangillat ingerlatsivimmi aalajangiinerup atorsinnaassusianut.

Sinniisoqarneq

38. Ingerlatsinermut oqartussaaffimmit aalajangiivigineqarsimasumi imaluunniit aalajangiivigineqartussaasumi suliame (illuatungiulluni) peqataasoq suliap ingerlanerani sukkulluunniit kissaateqarsinnaavoq sinniisoqarumalluni imaluunniit allanit ikiorneqarumalluni, tak. § 8. Suliame peqataasut kikkussuteqarnerat pillugu unnersuussutigineqassapput immikkoortut 49-miit 55-imut.

Suliame peqataasoq kimit sinniisuuffigineqarsinnaava?

39. Suliassat suliareneqartarnerat pillugu inatsimmi suliame peqataasoq kimit sinniisuuffigineqarsinnaanersoq imaluunniit ikiorneqarsinnaanersoq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsimanngilaq. Taamaattumik suliame peqataasoq sinniisoqarsinnaallunilu ikiorneqarsinnaavoq suliassamik ilinniarsimasumit - soorlu inatsisileritooq imaluunniit kukkunerisuiisoq (revisor) - allanilluunniit. Allanut sinniisuuffilik pisut ilaatigut pillarneqarnissamut taarsiissuteqarnissamulluunniit akisussaaffilerneqarsinnaammat nalinginnaasumik piumasaqaatigineqarsinnaavoq suliassami peqataasumut sinnii-suusoq inersimasutut piginnaatitaaffeqartuussasoq. Akerlianilli tamatigut akornutissaqartinneqassanngilaq ukiukitsut inersimasorpalaartulli suliame peqataasunut ikiortaasinnaanerat, assersuutigalugu meeqqap angajoqqaani oqaluttaaffigippagit. Aammali suliame peqataasoq sinniisoqarsinnaavoq soqutigisaqaqatigiinnik.

Suliassamik ilinniarsimasumik sinniisoqartoqarneratigut aningaasartuutit oqartussaasunit susassarineqanngillat, oqartussaasut aningaasartuuteqarnissamut immikkut tunngavissaqanngippata imaluunniit pisussaaffeqanngippata.

Qanoq sinniisoqartigisinnaaneq

40. Suliami peqataasoq sinniisoqarsinnaavoq suliap sularineqarnera tamakkerlugu, aammali sinniisoqarsinnaalluni suliap sularineqarnerata ilaannaani imaluunniit ingerlatsivimmi sulisunik ataatsimeeqateqartarnerup nalaannaani ikiorteqarsinnaalluni.

Suliami peqataasup sinniisoqarnerata uppersarneqarnissaa

41. Oqartussaasup suliassamik sularinnittup aalajangissavaa suliami peqataasumut sinniisuusooq piumaffigissanerlugu suliami peqataasumut sinniisuusinnaatitaanerminut allaganngorlugu pisinnaatitsissummik imaluunniit allatut uppersaammik saqqummiussaqaqqullugu. Suliami peqataasumut sinniisuusooq inatsisilerituujuuppat (advokat), kukkunersiuisuuppat (revisor) imaluunniit isumaginninnermi siunnersortaappat (socialrådgiver) imaluunniit ingerlatsinermut susassaqarfiup pineqartup iluani nalinginnaasumik peqataasartutut atuuppat nalinginnaasumik pissutissaqassanngilaq pisinnaatitsissutip uppersartinneqarnissaa, tamatumani suliap qanoq ittuussusia imaluunniit pissutsit allat immikkut pissutissaqartitsinngippata. Taamaattoqarsinnaavoq assersuutigalugu suliamik sularinninneq suliami peqataasumut aningaasartuutissanik nassataqarsinnaappat imaluunniit suliami peqataasumut inuttut atukkanut pingaaruteqartumik kinguneqarsinnaappat. Pingaartumik pissutissaqassaaq pisinnaatitsissummut uppersaammik piumasaqaateqarnissaaq suliassap sularineqalernera sioqqullugu suliassalluunniit sularineqarnerani oqartussaasut suliami peqataasumik attaveqarsimatinnagit imaluunniit allatut iliorluni paasineqarsinnaanngippat suliami peqataasoq paaseqatigereerlugu suliassaq sularineqartoq. Suliassamut tunngasunik ilisimasaqarnermut atatillugu takuuk imm. 56.

Suliami peqataasup nammineerluni peqataanera

42. Suliame peqataasup sinniisoqarsinnaanera pillugu maleruagassat atuutinngillat inatsisiliornikkut aalajangersarneqarsimappat suliame peqataasoq suliassap suliarineqarnerani nammineerluni peqataasussaattillugu imaluunniit suliassap qanoq ittuussusia pissutigalugu suliame peqataasup nammineerluni peqataanissaa pingaaruteqarpat. Taamatut pisoqartillugu ingerlatsinerme suliassame peqataasoq suli nammineerluni peqataassaaq suliassap paasiniarneqarnerani suliarineqarneranilu tamanna oqartussaasup pisariaqartippagu. Taamatut pisoqarsinnaavoq assersuutigalugu nakorsap uppernarsaataa tunniunneqassattillugu, katitsinerme imaluunniit pisortani oqartussanut nammineerluni uppernarsaateqartoqassattillugu. Taamatulli pisoqartillugu nalingin-naasumik akornutissaqartinneqanngilaq pineqartup ikiorneqarnissaa allanit, soorlu illersuisumik.

Aalajangiineq kimut nalunaarutigineqassava?

43. Suliassap suliarineqarnera tamakkerlugu suliame peqataasoq allamit sinniisuuffigineqarsimappat suliap suliarineqarnera suliassallu aalajangiivigineqarnera pillugu oqartussaasuniit nalunaarutit sinniisuusumut pineqartumut nalinginnaasumik ingerlatinneqartariaqarput. Naleqquttuusorineqarpat aamma suliame peqataasoq nammineq nalunaarfigineqarsinnaavoq. Suliame peqataasup piumasaqaatigippagu oqartussaasunit na-lunaarutit aamma imminut imaluunniit imminuunnaq ingerlatinneqassasut piuma-saqaat oqartussaasuniit malinneqartariaqarpoq. Suliame peqataasoq suliap aallartinneqarnerinnaani sinniisoqarsimappat imaluunniit ikiorteqarsimappat nalunaarut suliame peqataasumuunnaq ingerlatinneqassaaq.

Sinniisoqarsinnaatitaanerup allanilluunniit ikiorneqarsinnaatitaanerup atuutinngiffii

44. Suliassap suliarineqarnerani suliame peqataasup sinniisoqarsinnaatitaanera allanilluunniit ikiorneqarsinnaatitaanera § 8-mi imm. 2 malillugu atuutinngilaq peqataasup sinniisoqarsinnaatitaanissaminik imaluunniit ikiorneqarsinnaatitaanissaminik soqtiginninnera pisortat inuunnaalluunniit soqtigisaat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfigineqarpat. Aalajangersakkap piareersarneqarnerani pingaartinneqarsimavoq taamaallaat

immikkorluinnaq pisoqartillugu suliami peqataasup sinniisoqarsinnaatitaanera imaluunniit kiorneqarsinnaatitaanera itigartinneqarsinnaassasoq.

Atuutsitsinnginnermik aalajangersagaq isumaqarpoq illuatungaatigut suliami peqataasup ikiorneqarnissaminik soqutiginninnerata illuatungaatigullu suliami peqataasup sinniisoqarsinnaatitaanerata imaluunniit ikiorneqarsinnaatitaanerata atuutsinneqannginnissaanut pissutigineqarsinnaasut oqartussaasumiit nalilersuiffigisariaqarnerannik.

Atuutsitsinnginnermik aalajangersagaq assersuutigalugu atorneqarsinnaavoq suliami peqataasup oqartussaasumik ataatsimeeqateqarnermini kissaatigippagu inunnit arlalinnit ikiorneqarnissani, imaluunniit suliap suliarineqarnissaa, eqqissisimanissaq torersuunissarlu pissutigalugit imaluunniit peqataasut allat pissutigalugit oqartussaasoq isumaqarpat illersuisussat killilerneqartariaqartut imaluunniit suliami peqataasut avataasigut allanik ataatsimiinnermi peqataasoqassanngitsoq kissaatigineqarpat.

Pineqartup sinniisua imaluunniit illersuisussatut kissaatigisaq suliami peqataasup soqutigisaanik suliarinnissinnaanngippat imaluunniit immaqa suliami peqataasumut ajoqutaaginnarsinnaassappat aamma atuutsitsinnginnermik aalajangersagaq immikkut pisuni atorneqarsinnaassaaq suliami peqataasoq pissutigalugu.

V. Suliassami peqataasut suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaanerat pillugu malittarisassat

Inatsisit siusinnerusukkut atuuttut

45. Suliassami peqataasut suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaanerat pillugu apeqquut ingerlatsinermit suliassami peqataasut ilisimatinneqarsinnaanerat pillugu inatsisikkut nr. 141-kkut 13. maj 1964-imeersukkut siusinnerusukkut aalajangersaavi-gineqarsimavoq. Inatsit taanna 1970-imi pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmit nr. 280-imit 10. juni 1970-imeersumit taarserneqarpoq, taassumalu suliassami peqataasut pisortallu suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaanerat pillugu malittarisassat imarai.

Ikaarsaariarnermi malittarisassat

46. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliassami peqataasut suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaanerat pillugu malittarisassat allagaatinut 1. oktober 1964-imi tassangaluunniit kingusinnerusukkut oqartussamit suliarineqarsi-masunut oqartussanilluunniit tigummineqalersimasunut atuuppoq. Taamaattorli inatsimmi § 18-imi suliassani pinerluttulerinermut inatsimmut tunngasuni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkat suliassani pinerluttulerinermut inatsit tunngavigalugu suliarineqarsimasuni 1. januar 1995 sioqqullugu aalajangiivigineqartuni atorineqarsinnaanngillat.

47. Allakkiani pissusiviusut pillugit paasissutissat 1. oktober 1964 sioqqullugu oqartussanit suliarineqarsimallutilluunniit oqartussanit tigummineqalersimasut ilisimatinneqarsinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkani ilaatinneqarput, allakkiat taakku suliassami piffissap taaneqartup kingorna aqutsinikkut oqartussamit suliarineqarpata suliarineqarsimappataluunniit, paasissutissallu suliassap aalajangiivigineqarneranut pingaartumik sunniuteqarlutilluunniit pingaartumik sunniuteqarsimappata.

48. Suliassami peqataasut suliassanut tunngasuni paasitinneqarsinnaatitaanerat pillugu inatsisini allani aalajangersakkat atortiinnarneqassapput. Taamaattorli tamanna aalajangersakkat pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat

pillugu inat-simmi aalajangersakkanit annikinnerusumik suliassami peqataasumut paasissutissiisinnaasunut atuutinngilaq, aalajangersakkat taakku 1. oktober 1964-imi kingusinnerusukkulluunniit atuutilersimappata.

Suliassami peqataasut suliassanut tunngasunik ilisimatinneqarsinnaatitaanermik kina piumasaqarsinnaava?

Suliassami peqataasoq

49. Kinaluunniit suliassami aqutsinikkut oqartussaqaarfimmit aalajangiivigineqarsimasumi aalajangiivigineqartussamiluunniit suliassami peqataasoq suliassamut tunngasunik ilisimatinneqarsinnaavoq.

50. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliassami peqataasut kikkuuneri pillugit nassuiaatinik imaqaanngilaq, 1970-imi suliassanut peqataasut suliassanut tunngasunik ilisimatinneqarsinnaatitaanerat pillugu inatsit aamma pisortat aalajangiisimatillugit paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit aallaavigalugit periuseq ineriartortinneqarsimasoq imarisaani tunngavigineqassalluni.

Tamanna tunngavigalugu inatsimmi suliassami peqataasut tassaatinneqarput qinnuteqaateqartut, naammagittaalliuuteqartut allallu suliassap aalajangiivigineqarnissaani annertuumik soqutigisaqartut. *"Qinnuteqaateqartunik"* oqarnermi inuit aqutsinikkut oqartussanut ikiorserneqarnissamik, akuerineqarnissamik taakkuluunniit assigisaannik qinnuteqaateqarsimasut eqqarsaatigineqarput. *"Naammagittaalliuuteqartunik"* oqarnermi inuit naammagittaalliuuteqarsinnaasutut suliassami imminnut tunngasumi naammagittaalliuuteqarfiusussamut naammagittaalliuuteqarsimasut pineqarput. Aam-mali inuit inerteqquteqarfigineqarlutilluunniit peqquneqartut taamaaliorfigineqartussalluunniit suliassami tassani pineqartumi suliassami peqataasutut inissisimasussaapput. Taamaalilluni suliassami peqataasup kinaassusianik aalajangiinerup kimut sammitinneqarnera ilaatinneqarajuttartussaavoq, aammali allat inuttut imaluunniit inatsisit aqcutigalugit inissisimasut suliassami peqataasutut isigineqarsinnaapput.

51. Inuup suliassami peqataanera nalornisoorutigineqartillugu pingaartumik isiginiartariaqartoq tassaavoq pineqartup suliassami pineqartumi qanoq annertutigisumik soqutigisaqarnera, kiisalu soqutigsap taassuma suliassap qanoq inerreqarnissaanut attuumassuteqartiginera. Suliassami peqataasut pineqarneranni aallaaviusutut ilaatinneqartoq tassaavoq suliassap ingerlanneqartup aalajangiivigineqartulluunniit inerneria kia soqutigisaanut ima sakkortutigisumik sunniuteqassasoq, allaat taanna ingerlatsinikkut inatsisini malittarisassat tunngavigalugit pineqartumik aalajangigaq pillugu naammagittaalliuuteqarfiusussaataasumut naammagittaalliuuteqarsinnaangortitsilluni, imaluunniit suliassamik eqqartuussivimmut suliassanngortitseqqissinnaangortitsilluni.

52. Inatsisit immikkut ittut aalajangiinermi pineqartumit allamik naammagittaalliuuteqarsinnaalersitsippata (naak taakku suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit suliassami peqataasutut isigineqartariaqanngillat.) Inuulli taamatut inissisimasup naammagittalliuuteqarnissamut periarfissani taanna atorsimappagu pineqartoq taanna naammagittaalliuuteqarnikkut suliassanngortumi namminermi suliassami peqataasutut aallaavittut isigineqassaaq.

53. Suliassani pinerluttulerinermi inatsimmut tunngasuni unnerluutiginnittut, eqqorneqartut, ilisimannittut il.il. inatsit tunngavigalugu suliassami peqataasutut nalinginnaasumik isigineqarsinnaanngillat. Inuulli suliassap inerreqarnissaa eqqarsaatigalugu annertuumik inatsisitigut soqutigisaqarpat - assersuutigalugu taarsiivigineqarnissamik piumasaaqateqarnini pissutigalugu - taamaattoq pineqartoq taanna unnerluussisus-saatitaasutut oqartussaasup suiissaataani suliassami peqataasutut inissisimassaaq.

54. Avatangiisit pillugit suliassani pilersaarusionerlu pillugu suliassani peqataasut pineqartut killileruminaakkajuttarput. Avatangiisinut tunngasuni aalajangiinermi pineqartoq pineqartulluunniit suliassami peqataasutut inissisimasarput. Inuit avatangiisit inatsisit tunngavigalugit naammagittaalliuuteqarsinnaatitaasut qulaani taaneqartut pissutigalugit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu suliassami peqataasutut isigineqarneq ajorput, suliassap aalajangiivigineqarnerani

inatsisitigut pisariaqartumik soqutigisaqartuunngikkunik. Naammagittaalliuuteqarsinnaatitaasup suliassap siullermeerneqarnerani aamma suliassami peqataasutut isigineqassanersoq eqqarsaatigalugu aalajangiinnerup pineqartumut qanoq sunniuteqartigissusianik naliliinermik tunngaveqartussaavoq. Naammagittaalliuuteqartoqarpit naammagittaalliuuteqartoq qulaani taaneqartutut naammagittaalliuuteqarneq pillugu suliassami namminermit peqataalissaaq. Pilersaarussiaq pillugu suliassamit ataatsimulluunniit suliniutit ingerlanneqarnerannit attorneqartoq pilersaarutip maleruaqqusalluunniit suliarineqarnerani nalinginnaasumik suliassami peqataasutut isigineqarnaviannigilaq. Pingaartumilli pilersaarutit nunap ilaani annikitsuinnarmi atuutissatillugit, inuillu ikittuunnaat eqqornegassatillugit taakku suliassami peqataasutut isiginngitsoorneqarsinnaanngillat, pilersaarut tunngaviusumik isigalugu ataatsimoortumik pilersaarutitut isikkoqqaraluarpalluunniit.

55. Inuup aqutsinikkut oqartussaqaarfimmut saaffiginninnera pissutigalugu oqartussaqaq taanna suliassamik aallartitsisippat tamatuma immi inuup pineqartup suliassami peqataalernerani kingunerissanngilaa. Taamaalilluni assersuutigalugu kommunimi nakkutilliisoqarfimmut saaffiginninnikkut nakkutilliisoqarfiup taassuma misissuilluni ingerlatsilernerani saaffiginnittoq nakkutilliisup suliariligaani suliamiluunniit taassuma ataaniittumi saaffiginninnermut pissutaasumi suliassami peqataasutut inissisimalernaviannigilaq.

Suliassami peqataasut sinniisoqartarnerat

56. Suliassami peqataasup alla nammineq sinnerluni suliassanut tunngasunut ilisimatinneqarsinnaasunngortissinnaavaa. Pingaartumik suliassamut tunngasunik ilisimatinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaat suliassami peqataasoq sinnerlugu allanit inatsisi-lerituujungitsunit taamatulluunniit inuussutissarsiuuteqanngitsunit saqqummiunneqarpit, assersuutigalugu kukkunerisuiisunit, amerlanertigut pissusissamisoortuussaaq pisinnaatitsineq pillugu uppernarsaasiisoqaaqquissappat.

Paasitinneqarsinnaatitaanerup annertussusia

57. Suliassami peqataasup suliassamut tunngasunut ilisimatinneqarsinnaatitaanerani allakkianut suliassamut tunngassuteqartunut tamanut atuuppoq, matumani

oqartussaqaarfiup allagaasa assilineri ilanngullugit, allakkat taakku inussaminnut apuutereersimanissaat naatsorsuutigineqarsinnaappat, taamaattorli suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi §§ 12-15-imi taaneqartut ilanngunnagit. Ilisimatinneqarsinnaatitaanermi ilaatinneqarput journalini, nalunaarsuiffinni pineqartorlu pillugu suliassami allattukkat allat. Allakkat allagaatillu oqartussaqaarfiup kukkunermigut nassiussimasai, taamaattumillu oqartussaqaarfimmut tassunga utertinneqartut suliassami ilaanngillat, taamaattumillu ilisimatinneqarsinnaatitaanermut pineqartunut aamma ilaanatik. Inuinnaap assersuutigalugu qinnuteqaatini bilagiliunneqarsimasinnaasut ilanngullugit uterteqquppagit tamanna nalinginnaasumik akuerineqarsinnaasariaqarpoq, suliassap suussusia allagaatilluunniit imai pissutigalugit oqartussaqaarfiup paasissutissat pineqartut taakku pigisariaqarsorinngippagit, tak. immikkoortut 121-123. Taamaalillutik allagaatit pineqartumut utertinneqarsimagunik ilisimatinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqarsinnaajunnaassapput.

Paasissutissanik allattuisussaataaneq

58. Pisortat suliassanik ingerlatsinerminni aalajangiinissaminnut tunngavissamik oqaasiinnartigut pissarsiniarajuttarput. Taamatut suleriaaseqarneq sukkanerusumik pi-sariinnersumillu suliassamik sularinninnerusinnaavoq, atorneqarneralu killilerniarneqartariaqarani. Illuatungaatigulli pingaartuuvoq pisortat oqartussaqaarfiata taamatut suleriaaseqarnera pissutigiinnarlugu suliassami peqataasut pisortat ingerlatsineranni suliassap sularineqarnerani paasissutissanik pissarsisinnaajunnaarsinneqannginnissaat. Aammattaaq pisortat ingerlatsivianni oqartussaqaarfimmut namminermut pingaartuuvoq paasisinnaassallugu paasissutissat suut aalajangiiniarnermi tunngavissatut ilanngunneqarsimanersut, assersuutigalugu suliassaq pillugu aalajangiineq naammagittaalliutigineqarsimatillugu, imaluunniit suliassaq ilumut eqqortumik sularineqarsimanersoq eqqarsaatigineqartillugu. Tamanna naapertorlugu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaarieq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 1-imi ima aalajangersaasoqarpoq:

"§ 6. Suliassani ingerlatsinermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartussani oqartussaqaq paasissutissanik suliassamut tunngassuteqarluinnartunik suliassap aalajangiiffigineqarnissaanut pingaaruteqartunik oqaasiinnakkut pissarsisoq, paasissutissanilluunniit taamaattunik allatut iliorluni

paasisaqartoq paasissutissat taakku imaat pillugit allakkiussaaq. Taamaattorli paasissutissat taakku suliassap allakkiartaasa ilaanni takuneqarsinnaappata tamanna atuutinngilaq."

59. Allattuisussaataitaanerup qanoq annertutiginissaani apeqqutaanngilaq paasissutissaq imamigut isigalugu paasissutissarpiaanersoq taamaannginnersorluunniit, pingaar-nerullunili paasissutissaq taanna oqartussap suliamik ingerlatsinerani qanoq atorneqarnerseq. Paasissutissap allanneqarnissaanut pingaaruteqartoq tassaavoq paasissutissaq suliassap uppernarsaatitaanut tapertaanersoq, imaluunniit suliassami pissu-siviusut ersarinnerusunngortinneqarnissaat eqqarsaatigalugu pissarsiarineqarsimanersoq. Taamaalilluni taanna siullermik paasisat pillugit, uuttortaanerit misissuinerillu inernerinut, aningaasatigut atukkat pillugit paasissutissanut aalajangiunneqartunut (assersuutigalugu akileraaruteqaataasussanik isertitat amerlassusii) assigisaallu pillugit paasissutissarpassuarnut ilaalerpoq. Allattuisussaataitaanermili misigisat tunngavigalugit naliliinerit pillugit paasissutissat aamma ilaatinneqarsinnaapput, tassa naliliinerit taamaattut aqutsinikkut uppernarsaasersuinermit pingaaruteqarpata, assersuutigalugu suliassamut immikkut iisimasalimmit avataaneersumit pissarsiarineqarsimasut, pissusiviusullu pillugit paasissutissat assigiinngitsut pingaarutaannik naliliisut. Suliassalli aalajangiivigineqarnissaa eqqarsaatigalugu isummanik, tunngavilersuutinik imaluunniit naliliinernik saqqummiussineq allattuisussaataitaanermi ilaatinneqartussaangilaq. Tamanna malittarisassat atuuttut pillugit paasissutissat imaannut atuuppoq.

60. Allattuisussaataitaanermi paasissutissat suliassami pissusiviusunut tunngasut tamarmik suliassaq pillugu allattugaatini allani ilaariinngitsut pineqarput, paasissutissat taakku suliassamut qanoq ililluni pissarsiarineqarsimanerat apeqqutaatinnagu. Taa-maalilluni allattuisussaataitaanermi paasissutissat oqartussa qarfiup taassuma iluani oqaasiinnakkut paarlategatigiinneqartut aamma ilaatinneqarsinnaapput, assersuutigalugu sulisut akornanni paarlaateqatigiinneqartut, imaluunniit paasissutissat kommunalbestyrelsip, kommunimi ataatsimiititaliat suleqatigiiffiilluunniit akornanni ataatsimiinnerni saqqummertut. Paasissutissat oqartussat allat suliassaataanneersut nalunaarsuiviineersulluunniit suliame aamma allattorneqassapput, innersuussutitut ilusilerneqarsinnaallutik.

Aammataaq allattuisussaatitaaneq pillugu aalajangersakkap kingunerisaanik atortussat suliassami ilaasimasut kingusinnerusukkulli assilinagit, kopeernagit, inuinnarnut suleqatigiiffinnulluunniit atortussanik taakkuninnga utertitsinissaminnut pisussaaffeqanngitsunut tunniunneqarsimasut utertinneqarsimasulluunniit imaat pillugit oqartussaarfik allattuisariaqartassaaq, taamaattorli tak. imm. 57.

61. Paasissutissat pissarsiarineqarniariartut allakkiamut immikkut ittumut ingerlaannaq allattorneqarnissaat allattuisussaatitaanerup kingunerisariaqanngilaa. Manna tikillugu pisarnertut paasissutissat taakku oqartussa qarfiup pineqartup nammineq allattuiffiutaanut allattorneqarsinnaapput, assersuutigalugu pappialamut imaqarniliuiffimmut assigisaanulluunniit, matumani qarasaasiami allattuiviit ilanngullugit. Taamatut pisoqartillugu kingusinnerusukkullu paasitinneqarnissaq qinnuteqaatigineqartillugu pappiara imaqarniliuivigineqartoq takutinneqaannassaaq, imaluunniit suliassami pissusiviusut suliassap aalajangiivigineqarneranut pingaaruteqartut taamatullu iluseqartillugit tiguneqarsimasut pillugit naalisaalluni paasissutissiisoqassalluni.

Paasitinneqarsinnaatitaanermi ilaatinneqanngitsut

Atorfinitsitsineq atorfirmilu qaffatsitsineq pillugu suliassat

62. Pisortani sulisussatut atorfinitsitsinerit atorfinniluunniit qaffatsitsinerit pillugit suliassani qinnuteqaateqartut paasissutissinneqarsinnaanerit allagaatinut il. il. pissutsinut pineqartumut tunngasuinnarnut atuuppoq. Taamaattorli inatsisini immikkut ittuni malittarisassat, assersuutigalugu atorfillit pillugit inatsimmi § 7-imi aalajangersakkat, atuutiinnartussaapput.

Suliassat pinerluttulerineq pillugu inatsit aqutigalugu malersuiffiusut

63. Pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi suliassami peqataasumut paasissutissiisinaanermut malittarisassat suliassanut inatsisinik unioqutitsineq pissutigalugu pillaatissiinissaq siunertaralugu malersuiffiusunut atuutinngillat, taamaattorli tak. § 18, kingusinnerusukkut imm. 86-94-imi eqqartorneqartoq.

Allakkiat ingerlatsiviup iluinnaani atugassat

Allakkiat suut taamaattuuppat?

64. Paasitinneqarsinnaatitaanermi oqartussap allakkiat allaffiup iluaniinnaq atugassat ilaatinneganngillat. Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliareneqartarnerat pillugu inatsimmi § 12 tunngavigalugu allakkiatut allaffiup iluaniinnaq atugassatut isigineqarput allakkiat suliassap suliareneqarnissaanut oqartussap nammineq atugassamisut sularisimasai, oqartussaasoqarfimmi tassani immikkoortortat assigiinngitsut allaffigeqatigiissutigisartagaat aamma kommunalbestyrelsip ataatsimiititaasalu, immikkoortoqarfiisalu allallu allaffissornikkut qullersaqarfiisa imaluunniit tamakkua imminnut allaffigeqatigiissutigisartagaat.

65. Allakkiat "allaffiup iluinnaani atugassat" sordiaanersut tamakkiisumik taagorneqarsinnaanngillat. Nalornisoortoqartillugu aalajangiisuugajuttartussaavoq allakkiat pi-ngaanagerusutigut imarisamigut suliassap suliareqqinneqarnissaa aalajangiivigineqarnis-saaluunniit eqqarsaatigalugit ingerlatsivimmi tassani oqartussaqaarfiup nammineq ilumini isumaliutersuutaatut isigineqarsinnaanersoq.

66. § 12, imm. 1, nr. 1 tunngavigalugu allakkiat allaffiup iluinnaani atugassatut siullermik isigineqartut tassaapput allakkiat oqartussaqaarfiup nammineq ilumini atugassaatut suliareneqarsimasut. Allakkianut taamaattunut assersuutitut taaneqarsinnaapput imaqarniliat, allattukkat assigisaallu, suliassami allakkiat tunngavigalugit pissusiviusunik oqaluttuartuunermik saniatigut sulisup pineqartup/pineqartut suliassamut naliliinerannik imaqarsinnaasut, tassungalu atatillugu suliassap ingerlateqqinneqarnissaa aalajangiivigineqarnissaaluunniit pillugu siunnersuutiniq ilaqarsinnaasut. Aamma allakkiassatut kiisalu aqutsinikkut inatsisitut atugassanik siunnersuutiniq, pilersaarutiniq, ataatsimiinnernit avataaneersunilluunniit oqaloqatigiinnerit pillugit imaqarnilianik oqartussaqaarfiup kisimi nammineq atugassaatut, "ilisimasassatut", periaatinik takussutissiatut assigisaattullu suliareneqarsimasut tassaassapput imm. 1 tunngavigalugu allaffiup iluinnaani atugassatut allakkiat.

67. § 12, imm. 1, nr. 2 tunngavigalugu oqartussaasoqarfimmi tassani immikkoortortat assigiinngitsut akornanni allaffigeqatigiissutigisartagaat aamma allaffiup iluinnaani atugassatut isigineqarput. Tassanili allaffigeqatigiittarneq allakkat allattugaannaalluunniit atorlugit pinersoq apeqqutaanngilaq.

Aalajangersakkami tassani "oqartussaasoqarfimmi tassani immikkoortortat assigiinngitsut" suussanersut oqaatigineqanngilaq. Taakku killilerneqarnissaanni inatsisitigut tunngavigisassat erseqqissumik naliliiffigineqarnerat tunngaviusussaavoq. Tamatumani oqartussaasoqarfimmi aaqqissuussaanikkut immikkoortortat ilusilersugaanerat ilanngullugu eqqarsaatigisariaqassaaq. Pingaartillugu isiginiarneqassaaq immikkoortortat ataasiakkaat qanoq nammineersinnaassuseqartitaatiginersut, nammineq aalajangiisin-naassuseqarnerisut, naammagittalliuuteqarsinnaaneq qanoq inatsisitigut aalajangersaavigineqarsimanersoq kiisalu peqqusisinnaassuseqarnerisut il. il. Aammattaaq pi-ngaartinneqartariaqarpoq immikkoortortat ataasiakkaat suliassanik akunnerminni ingerlatsineranni immikkoortortat akornanni allakkianik paarlaateqatigiittarneq allaffiup iluinnaani atugassanik taamaaliortarnertut isigineqassasoq piumasaqaataasimanersoq.

Taamaalilluni Namminersornerullutik Oqartussat pisorta qarfiisa akornanni allaffigeqatigiittarnermi allakkiat allaffiup iluinnaani atugassatut isigineqarsinnaassanngillat.

68. § 12, imm. 1, nr. 3-mi erseqqissarneqarpoq kommunalbestyrelsip ataatsimiititaliaasalu, immikkoorto qarfiisalu allallu allaffissornikkut qullersaqarfiisa imaluunniit tamakkua imminnut allaffigeqatigiissutigisartagaat ilanngussinnginnissaq pillugu aalajangersakkami ilaatinneqartut. Tamanna suliffeqarfinnut kommunip pigisaanut aamma atuuppoq. Kommunip iluani allaffissornikkut ingerlatsinerup ataasiusutut isigineqarnissaa pillugu kommunit inatsisitigut tunngavigisaat nalinginnaasoq pissutigalugu isumaqarnarpoq nr. 3-mi aalajangersakkap atuuffissaa tamarmi nr. 2-mi malittarisassami matussutissinneqartoq.

Ataatsimiititaliat allaffissornikkullu oqartussat kommunalbestyrelsimi ilaasortaannigitsunik ilaasortallit inatsisillu tunngavigalugit pilersinneqarsimasut,

assersuutigalugu kommissionit akileraarusiisartut, brandkommissionit skolenævnillu nammineerlutik oqartussaassuseqarput, taamaalillutillu kommunip ingerlatsiveqarfiata iluani allaffigeqatigiittarneq eqqarsaatigalugu § 12, imm. 1, nr. 2-mi 3-milu aalajangersakkani pineqartunut ilaatinneqaratik. Tamanna isumaginninnermut ataatsimiititat isumaginninnermi inatsisit tunngavigalugit nammineerlutik aalajangiisarneri eqqarsaatigalugit aamma atuuppoq.

Kommunalbestyrelsip kommunillu akornanni suleqatigiiffiup akornanni allaffigeqatigiittarneq aamma ilaatitsinnginnissaq pillugu aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqanngilaq.

Allakkiat allaffiup iluinnaani atugassat ilaat paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaapput

69. Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 13, nr. 1-imi malittarisassat immikkut ittut aalajangersarneqarput, tassanilu allakkiat allaffiup iluinnaani atugassatut isigineqartut killiliiffigineqarput, allakkiat taamaattut inaarlugit sularineqarsimappata.

70. Taamaalilluni § 13, nr. 1 tunngavigalugu allakkiat allaffiup iluinnaani atugassat ilaat suliassap inaarutaasumik aalajangiivigineqarnissaa pillugu aalajangernerup **imaannaanik** oqaatiginneqqittut paasitinneqarsinnaatitaanermut nalinginnaasumik ilaatinneqarput. Tamatumani allakkiaq taanna aalajangerneq pillugu oqartussa qarfiup isumaliutersuutaanik imaluunniit oqartussa qarfiup pineqartup aalajangeereerneratigut allakiassanik imaqassanngitsoq piumasarineqarpoq. Assersuutigalugu ataatsimiinnermi aalajangikkat kisiisa pillugit allattaaviit - allataavinnut isumaqatigiinniutigineqartunik aamma imalinnut akerliusumik - § 13, nr. 1-imi aalajangersakkami ilaatinneqassapput. Taasinerit agguataarneqarnerinnaannik oqaatiginneqqinneq pissutigalugu allattaaviup aalajangernerinnarnik allattaaviunini katassanngilaa. Inassuteqaat maliinnarlugu aalajangiisoqarpat taanna paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut aamma ilaassaaq, tassa aalajangernerup imarisaanik paasisaqarnissamut qanoq pisariaqartitsitigineq naapertorlugu.

71. Allakkiat allaffiup iluinnaani atugassiat inarlugit suliarineqarsimasut, paasissutissanillu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu oqartussaasup allattussallugit pisussaaffeqarfiinik oqaatiginneqqinnernik taamaallaat imaqartut § 13, nr. 2 tunngavigalugu nalinginnaasumik paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqarput, allaffiup iluinnaani atugassatut allakkiaanerat apeqquataatinnagu.

72. Kiisalu § 13, nr. 3 tunngavigalugu, allakkiat allakkatut immikkoortut ittu oqartussaqaqfimmit suliassami pissusiviusut uppersaaserniarlugit suliarineqartut, naliliinikkullu aamma isummernernik imaqqanngitsut, inatsimmi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassani nalinginnaasuni aamma ilaatinneqarput.

Allakkianut nr. 3-mi ilaatinneqartunut assersuutitut pingaartumik taaneqarsinnaapput nalunaarusiat oqartussaqaqfimmit pissutsit aalajangersimasut qulaajarneqarnissaat siunertaralugu suliarineqarsimasut, soorlu assersuutigalugu killisiuinerit pillugit nalunaarusiat, misissueqqissaarnerit pillugit nalunaarusiat aamma misissuinerit nakkutilliinernillu suliaqarnerit pillugit nalunaarusiat.

Suliassani aalajangersimasuni allakkiap § 13-imi pineqartunut ilaatinneqarnera nalornissutigineqarpat allakkiap imaa sumillu siunertaqarnera ataatsimut isigalugit naliliineq tunngavigalugu aalajangiisoqartariaqarpoq. Taamaattut naliliinermi pingaartumik aalajangiisuusaaq allakkiap uppersaasiinissaq pingaartumik siunertaralugu suliarineqarsimanersoq, imaluunniit allaffiup iluinnaani isumaliutersuutitut taamaallaat tunngatillugu suliarineqarsimanersoq.

Allakkiap ilaanik saqqummiussisussaataaneq

73. Allakkiap allaffiup iluinnaani atugassatut isigineqarpat § 12, imm. 2-mi allakkiap ilaanik *saqqummiussisussaataaneq* pillugu aalajangersagaq tunngavigalugu allakkiami allaffiup iluinnaani atugassami paasissutissat ilaanni suliassami pisimasuinnut tunngassuteqarluinnartut imaannik paasissutissiisoqarsinnaassaaq.

Allakkiap ilaanik saqqummiussisussaataanermermi paasissutissat erseqqissut suulluunniit suliami pissutsinut pingaaruteqartut, allakianilu malittarissasat nalinginnaasut tunngavigalugit saqqummiunneqarsinnaasuni takuneqarsinnaanngitsut ilaatinneqar-put. Allakkiap ilaanik saqqummiussisussaataanermermi paasissutissat pisimasuinnut tunngassuteqartut oqartussaqaqarfiup nammineq iluminiinnaq atugassatut suliassani allani allakkiataaniittut, nalunaarsuiffiiniittut assigisaanniittulluunniit aamma ilaatinneqarput.

74. Suliassami pisimasuiit pillugit paasissutissat allatorneqarsimasut ilaannaat allakkiap ilaanik saqqummiussisussaataanermermi pineqartunut ilaatinneqarput, tassami taamatut pisussaaffik taanna paasissutissanut suliassami pissutsinut annertuumik pingaaruteqartunuinnaq atuummat. Imaassinnaavoq paasissutissaq piffissap ingerlanerani allakkiamut suliassamut tassunga tunngasumut allanneqartoq, taamaattoqartillugulu naatsorsuutigisariaqarpoq paasissutissaq taanna piffissami tassani pingaaruteqanngitsuunngitsutut isigineqartoq. Kingusinnerusukkulli paasinarsisinnaavoq paasissutissat pingaaruteqartutut isigineqarsimagaluartut, taamaattumillu suliassami allakkiamut allatorneqarsimagaluartut suliap kingusinnerusukkut ingerlateqqinneqarnerani pingaaruteqanngitsut paasinarsilluni. Taamaattumik allakkiap ilaanik saqqummiussisussaataanermermi paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip piffissap qanoq ilinerani takkussimanera apeqqutaavoq.

75. Paasissutissanik allakkiap ilaanit saqqummiunneqarnissamut pisussaaffigineqartunik pissarsitinneqarsinnaaneq §§ 14-imi 15-imilu killiliissutaasunit qulangersimaneqarpoq.

Allakkiat allaffiup iluinnaani atugassat ingerlateqqinneqarsimasut

76. Allakkiat allaffiup iluinnaani atugassat ingerlatsivimmi allami oqartussaqaqarfiup ingerlateqqinneqarsimasut, imaluunniit suliassap suliareneqarneranut atatillugu avataaniittunut tunniunneqarsimasut § 12-imi aalajangersagaq tunngavigalugu paasitinne-qarsinnaatitaanermermi nalinginnaasumik ilanngutinngitsoorneqarsinnaanngillat. Allakkialli allaffiup iluinnaani atugassat paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaatip itigartinneqarneranut atatillugu naammagittaalliuutip § 12 tunngavigalugu akuerineqarsimasinnaagaluarnerata

naliliiffinegarnissaa siunertaralugu oqartussamut qulliunerusumut, kommunimi nalinginnaasumik nakkutilliisoqarfimmut imaluunniit folketingip ombudsmandianut tunniunneqartut "allaffiup iluinnaani atugassatut allakkiaassusertik" annaassanngilaat.

Allakkiat ilaat erseqqinnerusumik taaneqarsimasut paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqanngitsut

77. Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 14, imm. 1-imi allakkiat assigiinngitsut saqqummiuteqqusaanngitsut taaneqarsimapput.

Ataatsimiinnerit imaqarniliorneri il. il.

78. Tamanna § 14, imm. 1 tunngavigalugu Naalakkersuisut ataatsimiinnerisa imaqarniliornerinut ataatsimiinnernilu taamaattuni atugassiaralugit oqartussaqaarfiup allakkiaanut atuuppoq. Aalajangersakkakut tassuuna naalackersuinikkut aalajangiiniartarnerit illersorneqarnissaat siunertarineqarpoq.

Allatseqarfiup pappiaraatai

79. § 14, imm. 1, nr. 2 tunngavigalugu suliassamut tunngassuteqartunik paasitinneqarsinnaatitaanermi allakkiat oqartussaqaarfiup oqartussaqaarfimmut allamut allatseqarfiuneranut atatillugu paarlaateqatigiinneqartartut aamma ilaatinneqanngillat. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaavoq kommunimi akileraartarnermut allaffiup kommissionip akileraarusiisartup suliassaataanik piareersaasarnera. Aamma oqartussaqaarfiup suliassamut aalajangersimasumut atatillugu oqartussaqaarfimmut allamut allatseqarfittut sulineri taamatut pineqarsinnaapput, naak oqartussaqaarfiit taakku ataqatigiissutut isigineqarnissaannik piumasaaqatit eqqortinneqarsimanngikkaluartut. Tamanna assersuutigalugu pisortaqaarfik naalakkersuisuni ilaasortap allap atugassaanik Inatsisartuni apeqqummut akissutissatut siunnersuusiortap, imaluunniit aningaasaqarnermut ataatsimiititamut qinnuteqaasiortap atuutissaaq. Aatsaat taamaattoqarsinnaavoq naalackersuiuni ilaasortap nammineq pisortaqaarfia akissummik qinnuteqaammilluunniit sularinninnissamut suliassanut tunngasutigut pisariaqartinneqartunik sulisoqanngippat.

Eqqartuussivinni suliassani atugassanik immikkut ilisimasallit oqaaseqaataat

80. Aammattaaq § 14, imm. 1, nr. 3 tunngavigalugu oqartussa qarfiit eqqartuussivimmi suliassanut atugassanik imaluunniit suliassap eqqartuussivimmut suliassanngortinneqarnissaanik isumaliutersuutigineqarnerani atugassanik immikkut ilisimalinnik allaffigeqatiginnittarnerat paasissutissinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqanngilaq.

Tassani pingaartumik pineqarput apeqqutini inatsisilerinermut tunngassuteqartuni apeqqutit nalornisoorutaasut. Taamaattorli apeqqutit tekniikkimut, aningaasaqarnermut nalornisoornernullu tunngasut pillugit immikkut ilisimasalinnik allaffigeqatiginnittarneq aalajangersakkami aamma ilaatinneqarpoq. Pisuni tamani piumasaqaat aalajangiisuusoq tassaavoq *allaffigeqatigiinneq eqqartuussivimmi suliassaq pillugu pisimassasoq*, imaluunniit suliassap eqqartuussivimmut sulialluunniit pillugit saqitsaattoqartillugu aalajangiiniartarfimmut suliassanngortinneqarnissaa isumaliutersuutigineqartillugu.

Allakkiap ilaanik saqqummiussisussaataaneq

81. Allakkiani § 14, imm. 1 tunngavigalugu paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqanngitsuni paasissutissaqarpat suliassap aalajangiivigineqarneranut annertuumik pingaaruteqartunik, paasissutissallu taakku allakkiani qulaani taaneqartuni taamaallaat allassimappata paasissutissat taakku paasitinnaqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit ingerlateqqinneqassapput. Allakkiap ilaanik saqqummiussisussaataaneq pillugu malittarisassap nalinginnaasup taassuma atorneqartarnera pillugu allakkiat allaffiup iluinnaani atugassatut isigineqartut ilaannik saqqummiussisussaataaneq pillugu malittarisassaq matuma assinga innersuussutigineqarpoq, tak. siuliini imm.

Paasissutissanik tunniusseqqusinnginneq

82. Suliassanut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaaneq killiliiffigineqarsinnaavortaaq suliassami peqataasup allakkanik suliassanut tunngasunik ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanerinik soqutiginninnera inuk taanna

eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinaat allat pisortalluunniit soqutigisaat pissutiginerullugit minnerutittariaqartut isumaqarfigineqarpat, tak. suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 15, imm. 1.. Imm. 1-imi mianerisariaqartut allakkap ilaannaanut atuuppata peqataasoq § 15, imm. 2 tunngavigalugu allakkap imaasa sinnerinik ilisimatinneqassaaq.

83. § 15, imm. 1 tunngavigalugu, tak. imm. 2, suliassami peqataasup ilisimatinneqarsinnaanera killiliiffigineqarpat peqataasoq paasissutissat ilaasa tunniuteqqusaannginnerannik nalinginnaasumik ilisimatinneqartariaqarpoq. Taamaattorli pissutsit immikkut illuinnartut atuussinnaaput, allaat paasissutissat ilaasa tunniuteqqusaannginnerannik ilisimatitsinissaq ingerlateqqinneqartariaqarani.

84. § 15, imm. 1 tunngavigalugu suliassami peqataasut paasitinneqarsinnaatitaanerannik killiliinermi pisortat soqutigisaattut taaneqarsinnaasut ilagaat naalagaaffiup isumannaatsuutinneqarnissaa illersorneqarnissaaluunniit, naalagaaffiup naalakkersuinikkut nunanut allanut imaluunniit aningaasaqarnikkut nunanut allanut soqutigisai, matumani naalagaaffinnut pissaanilissuarnut imaluunniit inuiaat akornanni suliniaqatigiiffinnut pissutsit, pisortatigoortumik nakkutilliinermik, aaqqiissuteqarnernik imaluunniit pilersaarusiornermik ingerlatsinerit, akileraartarnermut akitsuusersuinermullu tunngatillugu iliuserineqartussatut isumaliutersuutit kiisalu pisortat aningaasaqarnermut tunngasutigut soqutigisaat, matumani aamma pisortat niueqatigiinnikkut ingerlatsinerat ilanngullugit, tak. § 15, imm. 1, nr. 1, 2, 4 aamma 5.

§ 15, imm. 1, nr. 3 tunngavigalugu pinaveersimatitsinerup, inatsisinik unioqqutitsinerit paasiniarneqarnerisa malersorneqarnerisalu, pinerluttulerinermi inatsisit tunngavigalugit eqqartuussutit naammassiniarneqarnerisa kiisalu pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu suliassani ilisimannittut allalluunniit imaluunniit ileqqussanik unioqqutitsisunik suliassanngortitsiniarnerni pasilligaasut mianerisariaqarneri pissutigalugit peqataasup paasitinneqarsinnaatitaanera aamma killiliiffigineqarsinnaavoq. Aalajangersagaq pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu malersuilluni suliassanut atuutinnigilaq. Tamanna pillugu imm. 86-94 innersuussutigineqarput.

Ileqqussanik unioqqutitsisunik suliassanngortitsiniarnerni pasilligaasunik oqarnermi pisortat ingerlatsivianni suliassat pasilliinernut tunngasut tamarmik pineqarput.

Mianerisarialittut taaneqartut pinerluttulerineri inatsit tunngavigalugu suliassanut tunngasut isertuunneqartariaqarnerisut aalajangiiniarnissaq oqartussami suliassat paasissutissartaannik atukkerneqarsimasumi suliassamik aalajangiisussamiippoq. Taamaattorli paasissutissinneqarsinnaatitaaneq isummerfigineqartinnagu oqartussa q pineqartoq oqaaseqaateqartinneqaaqartariaqarpoq.

85. Aamma § 15 tunngavigalugu nammineq soqutigisat pingaaruteqartumik mianerisariaqarnerat paasissutissap tunniuteqquneqannginneranut tunngaviusinnaavoq. Pingaartumik taamaattoqarsinnaavoq paasissutissaq pineqartoq inuit ataasiakkaat namminerisarluinnarminnik inuunerannut imaluunniit suliffeqarfiup immikkut illuinnartumik ingerlatseriaaseqarneranut niueqatiginneriaaseqarneranulluunniit tunngassuteqarpat.

Suliassami peqataasup pineqartup nammineq mianerisariaqarnera pissutsini immikkut illuinnartuni paasissutissamik tunniusseqqunnginnermut aatsaat tunngaviusinnaavoq.

Pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu suliassani ilisimatinneneqarsinnaatitaaneq

86. Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 9, imm. 3 tunngavigalugu suliassami peqataasut paasitinneneqarsinnaatitaanerit pillugu malittarisassat suliassani inatsisunik unioqqutitsinerit pinerluttulerineri inatsit tunngavigalugu malersorneqarnerannut tunngasuni atuutinngilaq.

Ingerlatsivimmi oqartussap suliassa q pinerluttulerineri inatsit tunngavigalugu malersorneqarsinnaasutut nassiuppagu paasissutissat nassiunneqartut (taakkulu assilineqarneri uninngatinneqartut) paasissutissanik tunniusseqqusinnginnermi pineqartunut ilaatinneqalersutut isumaqarfigisariaqarunarpud. Kisiannili piffissami suliassap politiinut tunniunneqarsinnaanerani isumaliutersuuteqarfiusumi suliassa q taanna pinerluttulerineri inatsit tunngavigalugu malersorneqartutut nalinginnaasumik isigineqarsin-naanngilaq; tamannalu atuuttutut isigineqassaaq, naak

ingerlatsivimmi oqartussaq pineqartoq suliassami paasissutissanik pissarsiniarluni immikkut iliuuseqalersimagaluartoq, apeqqutip taassuma isummerfigineqarnissaa siunertarerpiarlugu.

Taamaattorli pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu suliassani peqataasoq suliaq aalajangiivigineqareerpat § 18 tunngavigalugu suliassap allakkiartaanik paasitinneqarnissaminik piumasaqarsinnaavoq, taamaaliorneq pineqartup soqutigisaasa ingerlanneqarnerisa mianerisariaqarnerisa kiisalu pinaversaartitsinissap, paasiniaanerup inatsisinik unioqqutitsinermik malersuinerup imaluunniit unnerluutigineqartup, ilisimannittut allalluunniit illersorneqarnissaat eqqarsaatigalugit mianerisariaqartut taamaaliornissaq ajornartinngippassuk.

Taamaattorli pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu suliassani paasitinneqarsinnaaneq atuutinngilaq suliassami allakkiat paasissutissalluunniit §§ 12-14-imi malittarisassat tunngavigalugit tunniuteqqunnginneqarsinnaappata.

87. § 18, imm. 1 tunngavigalugu suliassami pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu ingerlanneqartumi peqataasoq suliassamut tunngasunik paasitinneqarsinnaatitaavoq. Taamaalilluni § 18 tunngavigalugu paasitinneqarsinnaasoq paasitinneqarsinnaasulluunniit tassaapput suliassami taamaattumi unnerluutigineqartoq, kiisalu pinerluuteqarnermit eqqorneqarsimasinnaasut, taakku suliassamut tassunga atatillugu taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqarsimappata. Toqukkut qimataasut, soorlu aapparisaq, inooqat, angajoqqaat meeqqalluunniit suliassami peqataasimasut pissutsit atuuttut tunngavigalugit suliassami peqataasutut aamma isigisariaqarput.

88. Suliassani pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu suliarineqartuni paasitinneqarsinnaatitaaneq aatsaat atuutilersarpoq suliassaq taanna aalajangiivigineqareeraangat. Suliassami pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu suliarineqartumi apeqqutaanngilaq aalajangiineq allaffikkoortumik eqqartuussissutikkulluunniit aalajangiivigineqarnerisooq. Taamaalilluni taaneqartumi kingullermi suliassami paasissutissat paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut aatsaat ilaatinnegalissapput suliassami inaarutaasumik eqqartuussisoqareerpat, § 18, imm. 2-milu killiliissutit taaneqartut kisiisa atorlugit, tak. kingusinnerusukkut imm. 93.

89. Suliassat pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu allaffikkoortumik suliarineqartut eqqarsaatigalugit, matumani suliassat taamaattut unitsinneqarsimasut ilanngullugit, suliassaq "aalajangiiffigineqarsimasutut" isigisariaqarpoq oqartussa qarfik aalajangiisussaataasooq pineqaatissiinissaq pillugu inaarutaasumik isummersimappat. Tamatumunnga atatillugu allaffikkoortumik naammagittaalliuuteqarnissamut periarfissaqarneq apeqqutaanngilaq, tassami paasitinneqarsinnaatitaaneq suliassami peqataasut naammagittaalliuuteqarnissartik eqqarsaatigalugu tunngavilersuutissaminnik isumaliutersuuteqarneranni itisilerisumik aallaavissarpiaammat.

Taamaalilluni aalajangersagaq taanna suliassani pillaammik akiliisitsinikkut allaffikkoortumik aalajangiiviginiarneqartuni atorineqarsinnaavoq, tassa oqartussap pillaammik akiliisitsissutissamik unnerluutigineqartumut saqqummiussineraniit unnerluutigineqartup pillaammik akiliisitsissutissamik akuersinissaata tungaanut.

90. Suliassat eqqartuussivimmut suliassanngortinneqartut "aalajangiivigineqartutut" isigisariaqarput suliassami inaarutaasumik eqqartuusisoqareerpat, tassa imaappoq eqqartuussut immikkut ittumik akuerineqaqqaarani suliassanngorteqqinneqarsinnaappat. Tamatuma kingunerisaanik suliassami aalajangiisussamit siullermit aalajangiivigineqarsimasumi paasitinneqarnissaq piumasarineqarsinnaanngortarpoq naammagittaalliuuteqarnissamut piffissarititaasooq naappat. Suliassani aalajangiisussaataasup tullianit aalajangiivigineqartuni paasitinneqarnissaq piumasarineqarsinnaanngortarpoq eqqartuussut oqaatigineqareeraangat.

91. Pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu suliassani paasitinneqarsinnaatitaanermi aamma piumasarineqarpoq tamatumunnga kissaateqarnerup suliassami peqataasup soqutigisaminik ingerlatsinissaa eqqarsaatigalugu naammaginartumik tunngavilersorneqarsimanissaa. Taamatut piumasaaqateqarnerup kinguneraa suliassami peqataasup paasitinneqarsinnaatitaanermik kissaateqarnini tunngavilersuutinik pingaaruteqartunik ikorfartorsimassagaa. Assersuutigalugu taamaattoqarsinnaavoq ilimagineqarpat paasitinneqarnikkut suliassami peqataasooq suliassami unnerluutigineqartumut

taarsiivigeqqusinnaalersoq, imaluunniit suliassami peqataasup pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu suliassap sularineqarnerani kukkusoqarsimasoq uppersarsinnaalissagaa. Aamma pingaartutut isiginiarneqarsinaavoq ilisimassallugu suliassami peqataasoq taanna allatut iliornermigut paasissutissanik pissarsinissaminut periarfissaqarnersoq.

Suliassami peqataasup suliassami allakkianik paasitinneqarsinnaatitaanermut piumasaqaatit eqqortissimanerlugit nammineq uppersarsagassaraa.

92. Paasitinneqarsinnaatitaaneq suliassami peqataasup soqutigisaminik ingerlatsinissaminut periarfissaa eqqarsaatigalugu naammaginartumik tunngavilersorneqarsimagaluartorluunniit illuatungaani mianerisariallit § 18, imm. 1-imi taaneqartut pissutigalugu paasitinneqarsinnaatitaanermik piumasaqaat itigartinneqarsinnaavoq.

Suliassaq aalajangiivigineqareersoq aatsaat paasitinneqarsinnanerp atuuilersarnerata kingunerisaanik illuatungaani mianerisarialitsigut pingaartumik siunertarineqartoq tassaavoq pineqartumut allanulluunnit pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu suliassani paasiniaaneq paasissutissiinikkut akornusersorneqarsinnaasorinarpat, aammami imaassinnaammat paasissutissiinikkut periutsit oqartussat nakkutilliinerminni misissuinerminnilu atugaat paasisoortinneqartut. Naak paasiniaaneq naammassineqareersimagaluartoq isiginngitsuusaarneqarsinnaanngilaq siusinnerusukkut unnerluu-tigineqarsimasup paasissutissanik oqartussat paasiniaanerminni pissarsiarisimasaannik ilisimasaqalerneratigut pineqartumut siunissami suliassat paasiniarneqarnerat ajornakusoornerulersinnaasoq. Siunissami illuatungaani mianerisariaqartut isertuunneqassappata erseqqissumik tunngavilersuuteqarnissaq piumasaqaataavoq, tamatu-malu naliliiffigineqarnera nalinginnaasumik aatsaat pisinnaavoq paasitinneqarsinnaatitaanissamik piumasaqaat saqqummiunneqarpat.

Tassunga tulliullugu unnerluutigineqartup, ilisimannittut allalluunniit illersorneqarnissaat eqqarsaatigalugu isertuussisoqarsinnaavoq.

93. § 18, imm. 2 tunngavigalugu eqqartuussutit allattorsimaffii suliassanilu pillaatissiiviusimasuni allakkiat eqqartuussivimmi saqqummiunneqarsimasut paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqanngillat.

94. Paasitinneqarsinnaanermik piunasaqaatip qanoq annertutigisumik akuersaarneqarsinnaanera oqartussaqaarfimmit pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu suliassamik allaffikkoortumik aalajangiisimasumit aalajangiivigineqartarpoq. Aalajangiineq taanna oqartussaqaarfiup pineqartup ingerlatsivikkut qullersaralugu oqartussaaffeqarfianut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

Paasitinneqarsinnaatitaanerup ingerlanneqarnissaa pillugu § 16, imm. 3-mi aalajangersakkap nalinginnaasup taamatut atortinneqannginneranut tunngaviusoq tassaavoq pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu suliassani paasissutissiisarnermut atatillugu eqqarsariarnartoqarnera, akuttunngitsumillu tamanna sakkortusilluni pisartussaavoq, pingaartumik paasitinneqarsinnaatitaaneq suliassami allakkiat assilinerisa tunniunneqarnerisigut pisussaattillugu.

Nipangiussisussaatitaanerup kingunerisaanik paasitinneqarsinnaatitaanerup killiliiffigineqarnera

95. Inuit pisortani sulisut suliassaqaartitaasulluunniit nipangiussisussaatitaanerup pillugu aalajangersakkat suliassat ingerlanneqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit paasissutissiisussaatitaanermik killilersuisuunngiliat. Tamanna pinerluttulerineq pillugu inatsimmi malittarisassanut nalinginnaasunut kiisalu inatsisini immikkut ittuni nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassani nalinginnaasuni atuuppoq.

Taamaattumik suliassami peqataasoq paasissutissanik nipangiusimasassanik ilisimatinneqassanersoq aalajangiivigineqassatillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 15-imi malittarisassat kisiisa tunngavigalugit aalajangiivigineqartassaaq.

Suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaaneq pillugu sulianik aalajangiineq

96. Suliassamut tunngasunik ilisimatinneqarnissamik qinnuteqaat qanoq iluseqartillugu aalajangiivigineqarnissaa oqartussaasumit suliassamut tassunga aalajangeereersimasumittaq aalajangerneqassaaq, tak. § 16. Qinnuteqaat akuerineqarsinnaanersoq oqartussaasumit piaarnerpaamik aalajangiivigineqassaaq. Qinnuteqaat oqartussaqaarfimmit pineqartumit tiguneqarnerminit ullut qulit qaangiutinnginnerani akuerineqaraniluunniit itigartitsissutigineqanngippat oqartussaqaarfiup taassuma qinnuteqaateqartoq tamatuma sumik pissuteqarneranik ilisimatillugulu aalajangiineq qaqugu pissanersoq naatsorsuutigineqartoq aamma nalunaarutigissavaa.

Suliassami peqataasut suliassap allakkiartaanik misissuerusuttut saaffiginninnerminni sapinngisamik ingeriaannaq taamatut misissuinissaminnik akuerineqartariaqarput. Taamaattorli paasitinneqarnissamut periarfissaq nalinginnaasumik kinguartinneqarsinnaavoq allakkiat takkussimasut nalunaarsorneqareerlutillu sulisumut suliassamik ingerlatsisussamut tunniunneqareernissaasa tungaanut. Paasitinneqarnissamik piima-saqaat suliassap allakkiartaasa oqartussamit pineqartumit tigummigineqannginnerisa nalaani pippat - assersuutigalugu taakku oqartussaqaarfimmut allamut oqaaseqaateqarfigisassanngorlugit tunniunneqarsimanerisa nalaani - qinnuteqaat ilaanni akuerineqarsinnaasarpog oqartussaqaarfiup pineqartup oqartussaqaarfimmut allakkianik atukkiussiviusumut paasissutissiinissap ingerlanneqarnissaanik isumaginninnissamik qinnuteqarneratigut. Qinnuteqaatip qanoq annertutigisumik akuerineqarsinnaanera nalor-nisoorutigineqartillugu aalajangiinissami suliassap allakkiartaasa oqartussaasumut aalajangiisinnaassuseqartumut utertikkallarneqarnissaat piimasaqaataagajuttartussaavoq. Taamatut pisoqartillugu suliassamik ingerlatsineq massakkut ingerlasoq paa-sitinneqarnissamik qinnuteqaateqarneq pissutigalugu unitsinneqassanersoq erseqqissumik naliliinikkut pisariaqarpoq. Aammattaaq tamatumani ilanngullugu naliliiffigalugu paasitinneqarnissap kinguartinneqarsinnaanera akuerineqarsinnaanersoq, suliassap suliarineqarnera ingerlatillugu nukinginnartuutillugulu, kiisalu suliassap suliarineqarnera

annertunerusumik ajornartorsiutitaqanngitsumik maanaannaq
unitsinneqarsinnaassanersoq.

Paasitinneqarsinnaatitaanerup kinguartinneqarnera taamatut qinnuteqaateqarnerup akuerineqarnissaanut nalorninermik tungaveqarsinnaavoq, taamaattumillu erseqqinnerusumik paasiniaasoqartariaqarluni, pisariaqarpat qinnuteqaatip taamatut akuerineqarnissaanut soqtigisatigut akornutaasinnaasoq tusarniaavigalugu, oqartussa qarfirmulluunniit allamut saqqummiussilluni.

Aammattaaq suliassat allat ingerlatsivimmi oqartussaasumi pineqartumi suliarineqartut illersorneqarsinnaasumik sukkasuumillu suliarineqarnissaat eqqarsaatigalugu paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip saqqummiunneqarnermini ingerlaannartumik akueri-neqarsinnaannginnera kingunerisinnaavaa.

Paasitinneqarnissaq pillugu qinnuteqaat tamakkiisumik akuerineqarsinnaanngippat paasitinneqarnissaq pillugu apeqqutip aalajangiivigineqarnera tungavilersorneqassaaq, tak. imm. 125.

97. Suliassami peqataasup suliassami allakkiat allaqqinnerinik assilinerinilluunniit pissarsinermigut soqtigisaminik ingerlatsinissaminut periarfissaanut pingaaruteqarpat taamatut qinnuteqarneq akuerineqassaaq. Tamannali atuutinngilaq allakkiat suussusiat, amerlassusiat ilusiligaaneralluunniit akuersinissamut annertuumik akerliuppat. § 16-ip piareersarneqarnerani suliassami peqataasoq allakkiat allaqqinnerinik assilinerinilluunniit tunineqarnermigut paasitinneqarsinnaanermut qaqutigooraluartumik taamaallaat itigartinneqarsinnaassasoq tungavigineqarpoq.

Allakkiat suussusii pissutigalugit itigartitsineq eqqarsaatigalugu aalajangersakkami pingaartumik eqqarsaatigineqarpoq allakkiat pineqartut inatsisinik unioqqutitsinissaq siunertaralugu atorneqarnissaat aarlerinarsinnaasoq.

Allakkiat amerlassusiat pissutigalugu itigartitsineq nalinginnaasumik taamaallaat pinnaavoq suliassami ataatsimi allakkiarpasuit pineqartillugit. Taamaalluni aalajangersagaq atorneqarsinnaanngilaq oqartussa qarfik ataaseq suliassami peqataasunit assigiinngitsunit paasitinneqarumallutik amerlasoorpassuarnit

saaffigineqartillugu, saaffiginnissutillu ataasiakkaat imminni allakkiarpassuarnut tunngassuteqanngippata.

Allagaatit ilusilerneqarsimanerat pissutigalugu itigartitsineq nalinginnaasumik aatsaat pisinnaavoq allakkiat aalajangersimasut ilaasa, soorlu nunap assingisa, misissugassat, modelit, båndit nipimik immiussivigineqarsimasut, filmit assigisaasalu assiliniarnerat ajornavippat imaluunniit annertuunik ajornartorsiutitaqarlunilu aningaasartuutaassappat.

Suliassap sularineqarnerata nalaani suliassami peqataasoq, matumani oqartussa qarfik alliuernerusoq ilanngullugu, allakkiap assilineranik tunineqarsimaguni allakkiap taassuma assilineranik nutaamik tunineqarnissaminik piunasaqaateqarsinnaanngilaq. Assilisalli siulliup pissutsit immikkut atuutsillugit tammarsimanagera pineqartup upper-narsarsinnaappagu, assersuutigalugu tillinniartorqarneratigut ikuallattoornikkulluunniit, pineqartoq assilisamik nutaamik tunineqartariaqarpoq.

98. Paasitineqarsinnaatitaaneq pillugu aalajangikkat oqartussaasumut suliassap paasitineqarsinnaanermik qinnuteqarnermi pineqartup aalajangiivigineqarneranut atatillugu naammagittaalliuuteqarfissaasumut immikkut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Suliassa qarfinni, assersuutigalugu kommunalbestyrelsip aalajangigaasa suussusii tunngavigalugit Namminersornerullutik Oqartussani naammagittaalliuutigineqarfigisinnaasaanni, paasitineqarsinnaatitaaneq pillugu apeqqutit pineqartup qullersarisatut oqartussaasogarfanut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Naammagittaalliuute-qarsinnaaneq aalajangersimasumik sivisussusilimmik piffissaliisimanikkut killilerneqarsimalluniluunniit inatsisikkut immikkut ittunik aalajangersaasoqarsimaneratigut mattutivinneqarsimasarpoq. Aalajangersakkat taamaattut paasitineqarsinnaatitaaneq pillugu naammagittaalliuuteqarsinnaanermut nalinginnaasumik sunniuteqartussaangitsutut isigineqartariaqarput, taakkumi pissutsinut suliassamut tunngasorpianut sammitinneqartutut isigineqartariaqarmata aalajangersakkami taassumaluunniit piareersarneqarnerani oqaaseqaatini allanik allassimasoqanngippat.

Kommunalbestyrelsip aalajangigaa oqartussaarfimmumut qulliunerusumumut naammagittaaliuutigineqarsinnaangippat kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsimmi § 61 tunngavigalugu nalinginnaasumik nakkutilliinermi oqartussap kommunalbestyrelsimi aalajangigaaq atorunnaarsissinnaavaa, taanna assersuutigalugu suliassat sularineqarnerat pillugu inatsimmi kapitali 4-mi malittarisassanut assortuuttuuppat. Aammattaaq nakkutilliinermi oqartussaasup § 61, imm. 3 tunngavigalugu kommunalbestyrelsi suli-assat ingerlanneqarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu iliuuserisassanik pisussaaffimminik ingerlatsinngitsoortoq pinngitsaaliissummik akiliisussanngortissinnaavaa.

Suliamik il. il. kinguartitsineq

99. Suliami peqataasoq suliassaq sularineqartillugu suliamut tunngasunik ilisimatinneqarnissamik qinnuteqarpat, qinnuteqaataalu inatsit una malillugu akuerineqassappat, suliassap aalajangiiffigineqarnissaa kinguartinneqassaaq suliami peqataasup naammaginartumik piffissaqartitaalluni allagaatinik ilisimatinneqareernissaata tungaanut, tak. § 11. Suliami peqataasup suliassami allagaatit qanoq sivilutigisumik piffissaqartitaalluni misissuataassagai aalajangiiniarnermi allagaatit amerlassusiat suliassallu qanoq ittuussusia eqqarsaatigineqartariaqarput, matumani suliassami peqataasoq pissutsini immikkut ittuni allagaatit imaat paasisinnaajumallugit naliliiffigisinnaajumallugilluunniit immikkut ilisimasalinnik ikiorteqarnissamik pisariaqartitsissanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Suliassalli aalajangiiffigineqarnissaa kinguartinneqassanngilaq kinguartitsineq inatsisini aalajangersarneqartumik piffissaliussamik suliassap aalajangerneqareerfissaanik qaangiinermik kinguneqassappat, imaluunniit suliassami peqataasup suliap aalajangerneqarnissaata kinguartinneqarnissaanik soqutiginninnera pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat taamatut kinguartitsinikkut ajoquserneqartussat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpas.

100. Suliassami aalajangikkap naammagittaalliutiginneqarnissaanut aalajangersimasumik piffissaliisoqarsimatillugu, aalajangiinerullu suliassami peqataasumut nalunaarutigineqarnerata kingorna qinnuteqaateqartoqarpat, naammagittaaliuuteqarfissarli suli naasimanani, taava oqartussaasoq pissutsit

immikkut tamanna ajornartinngippassuk aalajangiisinnaavoq
naammagittaalliuuteqarnissamut piffissarititaasoq kipitinneqassasoq.
Taamaalisooqartillugu naammagittaalliuuteqarnissamut piffissarititaasoq suliassami
peqataasup akuerineqarnermik itigartinneqarnermilluunniit nalunaarfigineqarneraniit
ingerlaqqissaq, taamaattorli sivikinnerpaamik ulluni 14-ini. Tamatuma kingorna
naammagittaalliuuteqarfissap qaqugukkut naanissaanik nalunaarut
naammagittaalliuuteqarsinnaatitaasunut allanut aalajangiineq nammineq pillugu
allakkatigut nalunaarfigineqarsimasunut tamanna peqatigalugu
nalunaarutigineqassaaq. Naam-magittaalliuuteqarnissamut piffissarititaasup
unitsinneqarnera nalinginnaasumik aatsaat tungavilersorluugaasutut
isigineqarsinnaavoq suliami peqataasup allagaatinik siusinnerusukkut
paasitinneqarsimasunut sanilliullugu nutaanik pingaarutilinnik imalin-nik
paasitinneqarnera kingunerissappagu. Kingusinnerusukkut imm. 103-mi suliassami
peqataasup isumaanik tusarniaaneq pillugu malittarisassat eqqartorneqartut
pissutigalugit qaqutigunnaq taamatut pisoqartassagunarpoq.

101. Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 16, imm. 3 inatsisitut
tungavigalugu nalunaarutikkut aalajangersarneqarsinnaavoq inatsimmi kapitali 4-mi
malittarisassat malillugit suliami peqataasoq allagaatit allaqqinnerinik
assilinerinilluunniit tunineqartoq akiliuteqartinneqartassasoq.

Paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaatip pissutissaqanngitsumik itigartinneqarnerata inatsisitigut sunniutai

102. Paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip suliassap aalajangiivigineqannginnerani
saqqummiunneqartup pissutissaqanngitsumik itigartinneqarnera, pissutsit qanoq
ittuunerat apeqqutaatillugu aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik
kinguneqarsinnaavoq. Qinnuteqaat suliassami aalajangiisoqareersoq aatsaat
saqqummiunneqarpat paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip pissutissaqanngitsumik
itigartinneqarnera aalajangiinerup atuussinnaassuseqarneranut
sunniuteqarsinnaassanngilaq. Kisiannili itigartitsineq pissutsit qanoq ittuussusiat
apeqqutaatillugu naammagittaalliuuteqarnissamut piffissarititaasup siviussusissaanik
naatsorsuinnermut sunniuteqarsinnaavoq, taamalilluni piffissarititaasoq
sivitsorneqarsinnaalluni, tak. § 17-ip tungavigisaa.

VI. Suliassami peqataasup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat

103. Oqartussaasut sulissutiginninneratigut suliassami peqataasup isumaanik tusarniaasarnissaq pillugu malittarisassanik atulersitsinermi siunertarineqarpoq ingerlatsinermi suliambut tunngasumi peqataasup suliaq aalajangiiffigineqartinnagu aalajangiinissamut tunngavippiaasumik ilisimatinneqarlunilu tamatumunnga oqaaseqaateqartinneqartarnissaa. Aammattaaq pisortat ingerlatsiviannut tatiginninnermut ilasaataasussatut immini isigisariaqarpoq suliambi peqataasup aalajangiineq nalunaarutigineqartinnagu pisortat aalajangiinnerminnut tunngavigisaannik paasiniaanissamut periarfissaqartitaanissaa.

Aammali suliambi peqataasup atortussani suliambut tunngasuni paatsuuinernik, eqqoqqissaanngitsunik imaluunniit amigaatilinnik uparuaanissamut periarfissaqartitaanera pissutaaqataasinnaalissaaq ingerlatsinermi pisortaaqat aalajangiinerisa sapinngisamik ajunnginnerpaamik pissusiviusunik tunngaveqartarnissaannut.

Suliassat suliarineqartarnerannik inatsimmi aalajangersarneqarpoq oqartussaasut qaqugu pisussaatitaassat suliambi peqataasumik tusarniaanissamut. Aalajangersakkalli tamakku akornutaasussaangillat suliambi peqataasup sunaluunniit pissutigalugu tusarniaavigineqarsinnaanissaannut. Taamaattumik suliambi peqataasoq tusarniaavigineqarsinnaasariaqartassaaq isumaqarfiginaraangat soqutigissagaa aalajangiinissamut tunngaviusunik takusaqarnissani immaqalu taakku pillugit oqaaseqarnissani, tamanna pisortat allalluunniit inuinaat soqutigisaannut akuerliunngippat.

Qaqugu suliassami peqataasoq tusarniaavigineqartussaava?

104. Suliassami illua'tungiulluni peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqartutut isumaqarfiginarsinnaangippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat

atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaassanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata.

Oqartussaasut sulissutiginninneratigut oqaaseqaateqartinneqarsinnaavoq suliassami peqataasoq kisimi. Suliassami peqataasup qanorpiaq paasineqarnissaa pillugu inner-suussutigineqarput imm. 49-55.

Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut *piffissamik killiliisinnaapput*. Piffissamik killiliinissamut pissutissaqarajuttanngilaq aalajangiinissaaq pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaasa pisariaqartinngikkaangassuk. Akissuteqarnissamut piffissamik killiliisoqanngippat suliassami peqataasumut erseqqissarneqassaaq nassuiaateqarnissaa pisortat utaqqissagaat, suliassallu sularinera aatsaat nanginneqarumaartoq peqataasup oqaaseqaataa oqartussaasut tiguppassuk.

Piffissamik killiliinermi suliassami peqataasoq paasissutissiissutigineqartunik misissuilluarnissaanut oqaaseqaatissallu ilusissaata imarisassaatalu isumaliutigiginissaannut naammattumik piffissaqartinneqartariaqarpoq. Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigineqartarsinnaapput paasissutissiissutit annertussusii suliassallu suussusia, tamatumunngalu ilanngullugu apeqqutaatillugu suliassami peqataasoq suliassap ilai allat pillugit siusinnerusukkut oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqartitaareersimanersoq. Aammattaaq naatsorsuutigineqarsinnaavoq suliassaq imaannersoq suliassami peqataasup ajunnginnerutissinnaallugu suliassap paasisimannilluartumit misissorneqarnissaa paasisimannilluartullu taassuma oqaaseqaatissamik ilusilersueqataanissaa. Aamma naatsorsuutigisariaqarput allat namminersortut pisortalluunniit soqutigisaat, pingaartumik allat suliassami peqataasut suliassap sularineqarasuarneqarnissaanik kissaateqarsinnaanerat. Suliassarni peqataasup piffissamut killiussap sivitsorneqarnissaa qinnutigippagu qinnuteqaat taamaattoq amerlanertigut akuerineqartariaqarpoq, tamanna piffissamik killiliinermut pissutigisanut annertuumik akerliunngippat.

Suliassami peqataasoq tamatigut ilisimatinneqartassaaq piffissamut killiliussaaq qaangerneqarpat akissutissaa utaqqinagu oqartussaasut suliarni aalajangiisinnatitaanerannik.

105. Suliassami peqataasumik tusarniaaffiginninnissaq pisussaaffiussaaq taamaallaat suliassami peqataasoq oqartussaasut paasissutissanik suliassamut tunngasunik tiguneqarsimasunik pigisaqarnerannik ilisimasaqartutut isumaqarfiginarsinnaangippat. Tassa tusarniaanissaq pisussaaffiussaaq, massa suliassami peqataasoq paasissutissiissutinik tamakkuninnga ilisimannereeraluartoq. Tamatumuuna suliassami peqataasoq periarfissinneqassaaq paasissutissiissutigineqarsimasut oqartussaasut aalajangiinerminnut tunngavigisaasa ilagisimagaat nalugamigiuk annerusumik uniffigisimanngisami oqaaseqarfiginissaannut imaluunniit naqqiissuteqarfiginissaannut.

Isumaqartoqartanngitsoortarnaviarunanngilaq suliassami peqataasup ilisimasimanngikkaa paasissutissiissutigineqartup suliap aalajangersimasup aalajangiiffigineqarnerani tunngaviusunut ilaasimanera paasissutissiissut suliassap suliarineqarnissaani atorneqaqqullugu nammineq paasissutissiissutigisimanngikkuniuk, imaluunniit pisimasunit erseqqisumik takuneqarsinnaangippat paasissutissiissutigineqartut aalajangiinermut tunngaviusunut ilaasimanerat. Soorlu allaffissiami qinnuteqarnermi atugassami assigisaaniluunniit allassimappat paasissutissat suussusissaat erseqqisumik taaneqartut suliassap aalajangiiffiginissaanut tunngavissatut pisortat oqartussaasuinit erseqqinnerusumik taaneqartunit pissarsiariniarneqarumaartut, taava taamaalilluni oqartussaataitasut pisussaataasinnaangillat paasissutissiissutit taakku pillugit suliami peqataasumik tusarniaasitsinissaminnut. Aamma taamaattussaavoq oqartussaasut suliassami peqataasumit akuerineqarsimappata paasissutissanik taamaattunik pissarsiniarnissaminnut.

Oqartussaasut suliassami peqataasup sianiginngisaanik taassuma nammineq oqartussaasunut paasissutissiissutai uppernarnersut imaluunniit tassunga ajoqutaasussaangitsumik uppernannginnersut paasiumaannarlugit paasissutissanik pissarsiniarnerat kinguneqartussaangilaq suliassami peqataasumut tusarniaasitsinissamik.

106. Aamma suliassami peqataasup isumaanik tusarniaasitsisoqalersinnaavoq aatsaat paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaassanngippata.

Ilaannikkut aalajangiinerup qanoq ittuussusianik pissuteqartumik aalajangeruminaassinnaasassaaq paasissutissaq peqataasumut iluaqutaasussaannngissinnaassanersoq. Taamaakkaangat suliassami peqataasumut tusarniaasitsinissaq tamatigut pisussaaffiusassaaq.

107. Ilaannikkut ingerlatsivimmi aalajangiinissamut piunasaqaateqartoqartarpoq assigiinngitsunik. Soorlu akuerineqarnissamik qinnuteqaat akuerineqarpat, qinnuteqaalli piunasaqaammik ilaqartinneqarpat, piunasaqaallu pissuteqarpat paasissutissaviusunik, oqartussaasut suliassami peqataasup ilisimanngisaanik tigummiagaannik, aalajangiineq pitinnagu suliassami peqataasoq tusarniaavigineqassaaq. Pissusiusulli imaappata, piunasaqaat pissuteqarnani paasissutissanik taaneqartunik, kisianni pissuteqarluni paasissutissanik suliassami peqataasup nammineq nalunaarutigisimasaanik ima-luunniit oqartussaasunit tigumiarneqarnerat ilisimasaanik, taava suliassami peqataasoq tusarniaavigineqassanngilaq.

108. Suliassani peqataasunit ataatsimit amerlanerusunit peqataaffigineqartuni peqataasut tamakkerlutik pinngitsoorani tusarniaavigineqartussaannngillat. Tusarniaasoqartartussaassaaq aatsaat paasissutissat peqataasut arlaannut iluaqutaasussaassanngik-kaangata.

Peqataasunut tusarniaasarnissamik malittarisassat atortuuffiginngisaat

§ 19 imm. 2 malillugu atortuuffiginngisassat immikkut ittut

109. Suliassat suliarineqartarnerannik inatsimmi § 19, imm. 2, nr. 1-6-imi aalajangersarneqarput oqartussaasut suliassami peqataasunut tusarniaasitsilernissamut pisussaanerisa atortuuffiginngisassat arlallit.

110. *Nr. 1* malillugu suliassami peqataasoq tusarniaavigineqanngitsoorsinnaavoq paasissutissat pissuserisaat suliassallu suussusia naapertorlugit tigumiariikkat tunngavigalugit suliame aalajangiinissaq nangaanartutut isumaqarfiginannngippat. Aalajangersakkakut tassuuna eqqarsaatigineqarnerupput tusarniaasitsinissat naammattumik tunngavissaqarsorinanngitsut isumaqassalluni suliassap

suliarineqarnissaani annertunerusumik paasissutissiissutigineqartut tamakku suliassami peqataasumit tusarniaavigineqartumit naqqiuteqarfigineqarsinnaajumaartut tapertalerneqarsinnaajumaartul-luunniit, aamma suliassap suussusia pissutigalugu tusarniaassutigissallugit pisariaqarsorinangitsut. Paasissutissanut, pissarsiariniarnissaat suliassami peqataasup tusarniaavigineqarnissaanut pisussaalersitsisinnaanngitsunut, tamakkununga assersuutitut taaneqarsinnaapput inuit pineqartut inuuii, kuisiffii il.il. pillugit allattaavinnit paasissutissat, atorfiit il.il. inuiannullu kikkunnut atasuuneq pillugit inuit aqqisa allat-torneqartarfiannit paasissutissat, aningaasarsiat akileraaruteqaataasussat pillugit akileraaruserinermut oqartussaasunit paasissutissat aammalu paasissutissat allat pisortatut oqartussaasunit pisuunertik pissutigalugu eqqortunik paasissutaasinnaasut.

111. *Nr. 2* malillugu suliassami peqataasoq tusarniaavigineqanngissinnaavoq suliassap aalajangiiffigineqarnissaata kinguartinnera kinguneqassappat suliassap aalajangiiffiginissaanut inatsisitigut killiliussap qaangerneqarneranik.

112. *Nr. 3* malillugu suliassami peqataasoq tusarniaavigineqanngissinnaavoq peqataasup taassuma suliassap aalajangiiffigineqarnissaata kinguartinneqarnissaanik soqutiginninnera pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat taamatut kinguartitsinikkut ajoquserneqartussat **pissutiginerullugit** minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat. Aalajangersakkami tassani naatsorsuutigineqarpoq nalileqqissaarniarneqassasoq illua'tu-ngaani peqataasup tusarniaavigineqarnissaminik qanoq soqutiginnitsiginera illua'tu-ngaani pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat.

113. *Nr. 4* malillugu suliassami peqataasoq tusarniaavigineqanngissinnaavoq paasissutissat tusarniaanikkut pissarsiarineqartut ilaangippata peqataasup suliassamut tunngasunik ilisimasariaqagaanut. Tusarniaasarneq pillugu maleruagassat taamaalil- lutik annertusisitsisussaangillat peqataasup suliassamut tunngasunik paasisimasaqarnissaa pillugu inatsisitigut killiliussanik.

114. *Nr. 5* malillugu suliassami peqataasoq tusarniaavigineqanngissinnaavoq aalajangiinissap eqqarsaatigineqartup inuit arlaqarluartut attortussaassappagit, imaluunniit paasissutissanik peqataasunut tamakkununga saqqummiussineq annertuunik ajor-nartorsiutissartaqassappat. Aalajangersagaq taanna pingaartumik

atorneqarsinnaassaaq suliani innuttaasut arlaqarluartut suliamik qanorlu inerneqarnissaanik annertuumik soqutiginniffigisaanni, taamalu isigisariaqarlutik suliami peqataasutut. Taamaatto-garaangat aalajangersakkap taassuma kingunerisassavaa oqartussaasut aalajangiinissaq siogqullugu inunnik tamakkuningga tusarniaangittarsinnaanissaat.

Aalajangersagaq taanna pissutigaluguttaaq oqartussaasut pisinnaatitaapput suliassami peqataasoq, taassuma inigisaata sumiiffiataluunniit ilisimaneqannginnerat pissutigalugu, ajornartorsiungaatsiaqqaartinnani nanineqarsinnaangikkaangat tusarniaasanninnissamut.

115. Nr. 6 malillugu peqataasunik tusarniaasoqanngittarsinnaavoq peqataasut allalluunniit soqutiginnittut suliassap suliarineqarnerani soqutigisaminnut tunngasunik paasisaqartinneqartarnissaminnut periarfissaqartitaanissaat pillugu inatsisitigut immikkut ittunik aalajangersagaqarpat.

116. Suliassa qarfiit § 19-imi imm. 2, nr. 1-imi imaluunniit 5-imi aalajangersakkat nalinginnaasumik atuuffigisassaat pillugit Naalakkersuisut § 19, imm. 3, tunngavigalugu maleruagassaliorsinnaapput suliassa qarfik § 19, imm. 1, malillugu tusarniaassuteqarfigisassanut ilaatinneqassanngitsoq.

Suliani suliareqqinneqarsinnaasuni suliassami peqataasunut tusarniaangitsoorsinnaaneq

117. § 20, imm. 1-imi aalajangersagaq malillugu peqataasoq isumaanik tusarniaavigineqanngissinnaavoq suliani, aalajangiiffiginerini peqataasup pisariaqarneranit annerusumik pineqarnissaanik siunertaqarfigineqanngitsuni, oqartussaasullu peqataasup qinnuteqarnera malillugu aalajangikkaminnik taassumunnga iluaqutaasussamik allannortitsiffigisinnaasaanni.

Tusarniaangissinnaanermik malittarisassaq taamaalilluni atorneqarsinnaangilaq suliani inerterinissamik imaluunniit peqqussuteqarnissamik, akuersissummik atorunnaarsitsinissamik nalunaaruteqarfissani imaluunniit suliani allani, peqataasup kiffaanngissusiiagaanissaanik pisassa qartussaajunnaarnissaanilluunniit aalajangiiffigineqartussani. Malittarisassap taamaalilluni atortuuffiginerusassarilissavai

suliarpassuit peqataasup oqartussaasunut oqilisaaffigeqqulluni, amerlanertigut aningaasanik tunineqaqqulluni, qinnuteqaataanik suliaqarfiusartut. Taamaattuni peqataasup soqutiginerusassavaa tunngavissarpiaat pigineqareersut - kisianni immaqaa naammavissuunngitsut - tunngavigalugit aalajangiisoqarnissaa, kinguneqartussamik aningaasat pisassarisami ilaannaasaluunniit tigusasuarnissaannik, periarfissaqartitaalluni sinnerisa kingusinnerusukkut tiginissaannut, soqutiginerunagu aningaasanik susaanngitsoorumanani tusarniaanerup naammaseqqarnissaata utaqqinissaa.

§ 20, imm. 1-imi malittarisassat malillugit peqataasoq isumaanik tusarniaavigineganngippat aalajangiineq ilaqartinneqassaaq paasissutissanik, aalajangiineq pitinnagu peqataasumut ilisimatitsissutaareersimasariaqaraluartunik, peqataasorlu ilisimatinne-qassaaq suliamik nangeqqitsitsiniarsinnaaneramik.

Aalajangersagaq taanna atorneqassappat oqartussaasut aalajangeriigaq allanngortissinnaavaat. Qaqugukkut tamatuma pisinnaanera suliassat sularineqartarnerannik inatsimmi aalajangerneqanngilaq, aalajangerneqartariagarlunili pisortatigut ingerlatsinermi inatsisitigut malittarisassat nalinginnaasut malillugit. Malittarisassat tamakku malillugit oqartussaasup, suliameqataasup qinnuteqarnera malillugu suliameqataasup aalajangiisuusup, pisimasorpiaat aalajangiinermut tunngaviusut pillugit nutaanik paasissu-tissiisoqarsimappat aalajangiineq amerlanerpaatigut allanngortissinnaassavaa peqataasumut iluaqutaasussanngorlugu. Taamatut pisoqartillugu oqartussaasut aalajangiineq nalinginnaasumik allanngortissinnaassavaat atuuttussanngorlugu ullormit aalajangiinerup siulliup aalajangerneqarfianit.

Taamaattorli aalajangeriikkap peqataasup qinnutegarneratigut allanngortissinnaanissaanut nalinginnaasumik pissutaaqataasarpoq allanngortitsinissap peqataasunut allanut ajoqutaasussaanninnissaa. Pingaartumik imaappoq, § 20-mi aalajangersagaq atorneqarsinnaanngilaq suliameqataasut marluk arlallilluunniit isumaqatigiinngissutaannik aalajangiiniarfiusussani. Aamma aalajangersagaq taanna atorneqarsinnaanngilaq suliameqataasup - soorlu qinnuteqartup - saniatigut peqataasutut inissisimasunut allanut tunngasunut. Akerlianilli suliameqataasut aalajangiinerup suliameqataasut avataanniitumut

sunniuteqartarnerata aalajangersakkap taassuma atorneqartarnissaa ajornarsisinngilaa.

Nangeqqitsitsiniarnissamik qinnuteqarnissamut periarfissamik oqartussaasut killiliisinnaapput. Killiliussap sivisussusissaata aalajangernerani peqataasoq taanna piffissa-lerluarneqartariagarpoq aalajangiinerup imarisaata nalilerniarnissaanut aammalu, misissugassaq annertuallaarujussuarpat imaluunniit paasiuminaatsunik inatsisinullu tunngasunik imaqarpat, pisariaqartikkuniuk tamakkuningga ilisimannilluartumik ikiortissarsiorsinnaatittariaqarluni.

118. Aalajangigaasup ingerlatsinermut oqartussaasunut allanut naammagittaalliuutiginegarsinnaanera piffissamik killilerneqarsimappat aammalu suliap nangeqqinneqarnissaanik qinnuteqaat saqqummiunneqarpat piffissaq naammagittaalliuuteqarnissamut killiliussaq suli naanngitsoq naammagittaalliornissamut killiliussaq atussanngilaq. Taama pisoqarpat naammagittaalliuuteqarnissamut killiliussaq sivitsorneqassaaq nutaamik aalajangiinerup peqataasumut nalunaarutigineqarfianit aallartillugu, sivikinnerpaamilli ullunik 14-inik.

Suliammi peqataasup tusarniaavigineqannginnerata inatsiseqarnikkut sunniutigisassai

119. Oqartussaasut sulissutiginninnerisigut peqataasulluunniit qinnuteqarneratigut peqataasup tusarniaavigineqannginnerata - oqartussaasut tusassallugu pisussaaffigisaata - pisut tunngavigalugit kingunerisinnaavaa suliami aalajangiinerup atortussaatinneqannginnera. Tamanna nalinginnaasumik taamaattussatut isumaqarfigisariaqarpoq aalajangiinerit artukkiissutaappata, kingusinnerusukkut peqataasup sulissutigin-ninneratigut paasissutissanik nutaanik suliap aalajangiiffigineqarneranut sunniuteqartussanik saqqummersoqarpat.

Oqaaseqaateqarsinnaatitaaneq

120. Suliami peqataasup suliap suliarineqarnerani sukkulluunniit piumasarisinnaavaa suliap aalajangiiffigineqarnissaata kinguartinneqarnissaa

oqaaseqaateqareernissaminut. Aalajangersagarli taanna atortuussanngilaq kinguartitsineq suliap aalajangiiffigineqarnissaanut killiliussamik inatsisitigut aalajangerneqartumik qaangiinermik kinguneqassappat, peqataasup taassuma suliap aalajangiiffigineqarnissaata kinguartinneqarnissaanik soqutiginninnera pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat taamatut kinguartitsinikkut ajoquserneqartussat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpas, imaluunniit inatsisitigut immikkut ittunik aalajangersagaqarpat peqataasup aalajangiineq pitinnagu oqaaseqaateqartinneqarnissaanut pisussaalersitsisunik.

Inuit allat namminiinnaq susassarisaat pillugit paasissutissat eqqarsaatigalugit peqataasumik tusarniaaneq

121. Peqataasup tusarniaavigineqartarnera pillugu malittarisassat suliani inuinnarnit marlunnit arlalinnilluunniit peqataaffigineqartuni kingunerisinnaavaat peqataasup namminiinnaq susassarisai, soorlu aamma aningaasanut tunngasut, pillugit paasissutissat peqataasunut allanut ingerlateqqinneqarnerat.

Peqataasup tusarniaavigineqartarnera pillugu malittarisassat malillugit paasissutissat taamaattut suliami peqataasunut allanut ingerlateqqinneqarsinnaapput taamaallaat peqataasut taakku suliasat suliarineqartarnerannik inatsimmi kapitali 4 maleruagassat malillugit paasissutissanik tamakkuningga ilisimasaqarsinnaatitaappata.

122. Peqataasut ilaata qinnuteqaammikni kissaatigippagu namminiinnaq susassaminut tunngasut pillugit paasissutissat suliami peqataasunut allanut ingerlateqqinneqannginnissaat aammalu peqataasut tusarniaavigineqartarnerat pillugu malittarisassani allas-simappat paasissutissat tamakku ingerlateqqinneqartassasut taava qinnuteqartoq taanna peqataasut tusarniaavigineqartarnerat pillugu malittarisassat pillugit ilitsersuunneqartariaqarpoq kajumissaarneqartariaqarlunilu nalunaarutigeqqullugu qinnuteqaammik suliasaq naammassineqalertoqqussanerugu. Qinnuteqaat tunuartinneqarpat tassani piumasarineqarsinnaanngiaq suliasamat tunngasunik ilisimasaqartitaajumanissaq, tak. suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 15, imm. 1, aamma makkua siuliini imm. 57.

123. Oqartussaasut peqataasumik tusarniaanermut atasumik paasissutissat peqataasup ataatsip namminiinnaq susassarisaanut tunngasut suliami peqataasunut allanut ingerlateqqippatigik qinnuteqarnernik suliani qinnuteqartoq paasissutissiissutini pine-qartoq ilisimatinneqartariaqarpoq paasissutissiissutit ingerlateqqinneqarumaarnerannik. Ilisimatitsissut taanna tunniunneqarsinnaavoq oqartussaasut suliassap suliarineqarnissaanik ilitsersuutaanut ilanngullugu, ajornanngikkaangalli tunniunneqartariaqarluni ingerlatitseqqittoqartinnagu, taamaalilluni qinnuteqartoq periarfissaqaqqullugu qinnuteqaammi utertinnissaanut.

VII. Tunngavilersuineq pillugu malittarisassat

Allaganngorlugit aalajangiinerit tunngavilerneqarnerat

Ingerlaannartumik peqatigitillugulu tunngavilersuineq

124. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni allakkatigut tunngavilersuummik ilaqartillugu nassiunneqassaaq, imaassimangippat aalajangiinermit inuk pineqartoq tamakkiisumik taperserneqartoq, allatut oqaatigalugu oqaatigineqarsinnaangippat aalajangiineq itigartitsinerusoq.

Pineqartoq "tamakkiisumik taperserneqarnerasoq" ilaatigut aalajangiiffigiuminaassinnaasarpoq. Assersuutigalugu qinnuteqaat akuerineqarpat, kisiannili akuersissut piumasaqaatitaqarluni, taava nalilersortariaqarpoq aalajangiinermit pineqartoq tamakkiisumik taperserneqarnerasoq. Piumasaqaatit qinnutigineqartumik annikillisisimappata tamakkiisumik tapersiisoqarsimassanngilaq, taamaammallu tunngavilersuuteqarnissaq pisariaqassaaq. Piumasaqaatilli taamaallaat nalinginnaasuuppata tamatigullu piumasaqaatinut taamaattunut ilaasarlutik imaluunniit tassaannaasimappata suliassani taamaattuni inatsisit naapertorlugit patsisissaatitanut ilitsersuutit, aalajangiineq nalinginnaasumik oqaatigisariaqarpoq pineqartoq tamakkiisumik taperserneqartoq.

125. Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22 naapertorlugi tunngavilersugassaq tassaannaavoq suliassap sordiaaneranut tunngatillugu aalajangiineq. Suliassap sularinissaanik aalajangiinerit suliassallu sularinissaata piareersarneranut tunngatillugu iliuuserisat allat taamaalillutik tunngavilersuisussaataitanermut atanngillat, naammagittaalliorsinnaatitaanermut immikkut periarfissaqanngippat.

Oqaasiinnartigut aalajangiinernik tunngavilersuineq

Qinnuteqarneq tunngavigalugu tunngavilersuineq

126. Ullumikkut suliani amerlanerpaani pisortat inatsisisit tunngavigalugit ingerlatsinerannut tunngatillugu suliassani illuatungeriit suliassap aalajangiiffigineqarneranik allaganngorlugu nalunaarfigineqartarput. Kisiannili suliassat ilaanni, apeqqutaalluni suliassap qanoq ittuunera imaluunniit pisortat ingerlatsiveqarfianni pineqartumi periaasiusartoq, pineqartoq oqaasiinnakkut aalajangiinermik nalunaarfigineqartarpoq.

Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuinissaq pillugu malittarisassani siunertarineqanngilaq pisortat ingerlatsiveqarfiini aalajangiinerup oqaasiinnakkut allaganngorluguluunniit nalunaarutigineqartarneranik ulluinnarni periaasiusut al-lanngortinneqarnissaat. Kisiannili § 23, imm. 1-mi aalajangersakkap kingunerisussaavaa inuup pineqartup piumasaqarsinnaajuarnissaa kingusinnerusukkut suliap aalajangiiffigineqarsimaneranik **allaganngorlugu** nalunaarfigineqarnissani.

127. § 23, imm. 1 naapertorlugu inuk aalajangiinermik oqaasiinnakkut nalunaarfigineqarsimasoq piumasaqarsinnaatitaavoq aalajangiinermik allaganngorlugu nalunaarfigineqarumalluni aalajangiinermi pineqartoq tamakkiisumik taparserneqarsimatinnagu. Aalajangersagaq naapertorlugu taamaallaat piumasarineqarsinnaavoq suliap sorpiaanera pillugu aalajangiineq, naammagittaarliornissamut immikkut pisinnaatitaaffeqanngippat, tak. imm. 125.

Tunngavilersuineramik qinnuteqaat pisorta qarfimmut saqqummiunneqasaaaq pineqartup aalajangiinermik ilisimatinneqarneraniit ullut 14-it qaangiutsinnagit.

Pineqartoq aalajangiinermik oqaasiinnakkut nalunaarfigineqarnermi kingorna ullut 14-it qaangiutereersut allaganngorlugu tunngavilersuinissamik qinnuteqarpat, taava pisorta qarfik pisussaaffeerutereersimassaaq aalajangiineq pineqartumut tunngavilersussallugu.

Kingusinnerusukkut tunngavilersuutit nalunaarutigineqartarnerannut piffissarititat

128. Allaganngorlugu tunngavilersuummik qinnuteqaat sapinngisamik piaartumik akineqassaaq. Qinnuteqaatip pisorta qarfimmit tiguneqarnerata kingornatigut ullut 14-

it qaangiutsinnagit qinnuteqaat akineqarsimangippat qinnuteqartoq nalunaarfigneqassaaq tamatumunnga suna patsisaanersoq aammalu qinnuteqaatip qaqugu akineqarnissaa ilimagineqarsinnaanersoq.

Inatsiseqartitsinikkut sunniutai kinguartinneqassangillat

129. Aalajangiinerit oqaasiinakkut nalunaarutigineqarsimasut kingusinnerusukkut allaganngorlugit nalunaarutigineqartarnissaannik malittarisassat kingunerissanngilaat aalajangiinerup eqqartuussisutigut sunniutaasa kinguartinneqarnerat. Taamaalilluni aalajangiineq inummut pineqartumut piffissamit oqaasiinakkut nalunaarutigineqarnerminiit eqqartuussisutigut sunniutissaqarsimappat pissuseq tamanna allannguuteqassangilaq pineqartoq allaganngorlugu nalunaarfigneqarnissaminik piumasaqaraluarpalluunniit.

Tunggavilersuutip imarisaa

130. Tunggavilersuummi takuneqarsinnaassaaq nassuiaat aalajangiineq suna pillugu taama imaqarnersoq paasissutissiisoq.

Ersarivissumik allaaserineqarsinnaangilaq pisorta qarfiup tunggavilersuunni qanoq annertutigisumik immikkuualuttortai ilanngullugit oqaasertaliussaneraa. Tamatumunnga akissutissamut ilaatigut tunggaviussaaq pineqartoq suliap aalajangiinissaq sioqqullugu suliarineqarnerani qanoq annertutigisumik nammineq iliuuseqarnermigut peqataasimanersoq aammalu apeqqutaalluni allatigut suliap sorphaanera.

Aalajangiinernut maalaartarfimmit aalajangerneqartunut tunggatillugu tunggavilersuineq suliap suunera apeqqutaalluni tassaasinnaavoq tunggavilersuummut pisorta qarfiup aalajangiisimasup nalunaarutaannut naammagittaalliuutigineqartumut innersuussineq.

Inatsisini malittarisassanut innersuussineq.

131. Pisuni amerlasuuni inatsimmi malittarisassamut atorneqarsimasumut imaluunniit allaffissornikkut aalajangersagaasimasumut innersuussineq - immaqa aalajangersak-kap oqaasertai ilanngullugit allallugit imaluunniit assilineri ilanngullugit nassiullugit - aalajangiinerup suut tunngavigalugit aalajangerneqarsimaneranik nalunaartussaataanerup naammassineqarnissaanut naammassissutaassaput. Nalinginnaasumik naammassanngilaq inatsit pineqartoq imaluunniit allaffissornikkut maleruagassaq tamakkerlugu innersuutissallugu, pisariaqarlunili erseqqissassallugu malittarisassat sorlerpiaat tunngavigineqarsimansut.

Aalajangiineq aalajangersakkap atorneqartup qanoq paasineqarnissaanik tunngaveqarsimappat, taava aamma qanoq paasineqarsineqarsimanera aamma nassuiaatigisariaqassaaq, kisiannili sooq taamatut paasineqarsimanera nassuiarpiassallugu nalinginnaasumik pisariaqassanngilaq.

Aalajangiineq malittarisassat atuuttut naapertorlugit naliliinermik tunngaveqarsimappat tunngavilersuummi aamma ilannguttariaqarput nalilersuinermi naatsorsuutigisariaqartut suut pingaernerutillugit salliutinneqarsimansut. Pissutsini pineqartuni marluusuni pisut immikkut itsillugit naammattassaaq ulluinnarni suleriaaseq innersuutissallugu tamatuma nassuiarneqarneri tamanut takusassiarineqareersimappata, imaluunniit imaassimappat ulluinnarni suleriaaseq pineqartoq tamanit ilisimaneqareersutut isigi-neqarsinnaasoq. Assersuutigalugu taamaassinnaavoq imaassimappat pisortaqarfiup ulluinnarni suleriaasia kaajallaasitakkut ilitersuutikkulluunniit sukumiinerusumik nassuiarneqareersimasoq.

Pisimasunut tunngassuteqarluinnartut pillugit paasissutissat pillugit nassuiaat

132. Pisariaqarpat aamma tunngavilersuummi ilaasariaqarput suliassanut tunngalluinnartumik paasissutissat aalajangiinermi annertuumik pingaaruteqartillugit sunniuteqaqataasimasut. Pisortaqarfiup suliassap aalajangersimasup ilumoortortaanik qanoq paasinnissimanerata nassuiartariaqassusianik naliliiniarnermi ilaatigut tunngavigisariaqarput ilumoortoq assortuussutaanersoq, aammalu ilimagineqarsinnaanersoq illua'tungerisap tamanna nalunngereeraa, assersuutigalugu siusinnerusukkut imaluunniit tunngavilersuinerup nalunaarutigineqarnerata

peqatigisaanik pineqartup suliap pappiarartaanik takusaqarumalluni qinnuteqarnera akuerineqarsimanersoq.

Suleqatit oqartussaaffiisa aalajangiineri

133. Suleqatit oqartussaaffiisa aalajangiinerisa tunngavilersorneqarnissaat pillugu inatsimmi immikkut aalajangersagaliortoqarsimangilaq. Taamaattumik aalajangiinerit tamakku tunngavilersortariaqarput kapitali 6-imi malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit.

Aammattaaq sukumiinerusumik aalajangersaavigineqarsimangilaq suleqatigiit oqartussaaffiisa aalajangiinermut tunngavilersuutit qanoq iliorlutik pissarsiarissaneraat.

Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi allassimasoqanngilaq aalajangiineq suleqatigiit oqartussaasuisa aalajangiiffigisimasaat pillugu tunngavilersuut taasissutigineqarsimassanersoq. Imatut pisoqartillugu suleqatigiit oqartussaasut inassutigineqarsimasumit allaasumik aalajangiisut, aammalu inassuteqaammi tunngavilersuutaasoq taamaalilluni atorineqarsinnaanngitsoq, taava nalinginnaasumik siulittaasup isumagisariaqarpaa qularnaassallugu oqartussaaffiup, immaqa amerlanerussuteqarnikkut aalajangiinerup tunngavilersuutai isummerfigitissallugit. Pissutsinili arlalinni oqaasertaliorneq tunngavilersuullu siulittaasumut imaluunniit allaffeqarfimmut isumagisassanngortinneqarsinnaavoq annerusumik iliuuseqarani, tassa oqallittareernerit tunngavigalugit.

Ulluinnarni suleriaaseq atulertoruminartoq tassaagajussinnaavoq malittarisassat eqqortikkumallugit oqartussaasut allaffeqarfiat aalajangiinissamut inassuteqaateqartoq imatut ilusilerlugu inassuteqaammi ilanngutereerlugu aalajangiinissamut tunngavissaq - tassa suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsisip tunngavilersuinissap imarisassaanik piumasaqaataanik naammassinnissinnaasoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit naapertorlugu piumasaqaataangilaq suleqatigiit oqartussaasuisa aalajangiinerata tunngavilersornerani takuneqarsinnaassasoq aalajangiineq akerlerineqarani pisimanersoq imaluunniit aalajangersimasumik amerlanerussuteqarnikkut pisimanersoq. Taamaalilluni aamma piumasarineqangilaq ikinnerussuteqartut suliassamut qanoq isiginnissimanerata tunngavilersornissaa. Illua'tungaaticulli suliassat suliarineqartarnerannik inatsimmi mattunneqangilaq pissutsit tamakku nassuiaateqarfigineqarnissaat oqartussaasut tamanna naapertuuttutut isigippassuk.

Paasissutissat suliap pappiarartaanik misissuataarisinnaanermut il.il. ilaanngitsut

134. Inuup suliame illua'tungiusup tunngavilersuummik qinnuteqarnerminut atatillugu piumasarisinnaangilaa piumallugit paasissutissat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 14-mi suut ilaannginnerannik aalajangersakkamiissimappata, tassa inuk suliame peqataasoq taarsiullugu suliap pappiarartaanik misissuataarinissamik qinnuteqarsimappat.

Tunngavilersuinissamut pisussaaticaneq tamatuma saniatigut killilerneqarsinnaavoq pissutsilluunniit qanoq innerat naapertorlugu atorunnaarsinneqarsinnaalluni suliassarpiame tunngaticillugu nalileereernikkut isumaqartoqarpat inuup nammineq pisortalluunniit soqutigisaannik attuivallaassasoq.

Tunngavilersuinngitsoornerup naammangitsumilluunniit tunngavilersuinerup inatsiseqartitsinikkut kingunerisassai

135. Suliame suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22-mi aalajangersagaq naapertorlugu aalajangiiffigineqarneri tunngavilersuummik ilaqartariaqartut eqqarsaatigalugit aalajangiineq pissutsit qanoq innerat naapertorlugu atorsinaangitsuutinne-qarsinnaavoq tunngavilersuineqarsimangippat imaluunniit tunngavilersuineq pingaaruteqartutigut amigaateqarsimappat. Akerlianilli kingornaticugut tunngavilersuinerup amigaaticillip aalajangiinerup atorsinnaassusia sunnersinnaangilaa § 23 naapertorlugu. Allaticugut tunngavilersuinngitsoornerup nalinginnaasumik taamaallaat kingunerissavaa piffissap naammagittaalliorsinnaaffiup

sivitsorneqarnera, pineqartoq tunngavilersuum-mik § 24-mi piumasarineqartunik naammassinnittumik nalunaarfigineqarserlugu.

Ikaarsaariarnermi malittarisassat

136. Inatsisini allani aalajangersakkaniluunniit inatsimmik tunngavilinni aalajangersakkat § 24 naapertorlugu tunngavilersuinissamik annertunerusumik piumasaqarfiusut atatiinnarneqarput.

VIII. Naammagittaalliornissamut ilitsersuineq

Naammagittaalliornissamut qaqugukkut ilitsersuisoqassava?

137. Aalajangiinerit suliassat suliarineqartarneranni oqartussaaffimmut allamut naammagittaalliutigineqarsinnaasut allaganngorlugit nalunaarutigineqarunik naammagittaalliorsinnaanermut iitersuummik ilaqartinneqassapput. Naammagittaalliornissamut ilitsersuisoqassanngilaq aalajangiinermi pineqartoq tamakkiisumik taparserneqarsimappat. Kisiannili aalajangiineq allanit naammagittaalliutigineqarsinnaappat pisariaqarsinnaavoq pineqartoq tamatumingga ilisimatissallugu pisorta qarfiup ilitsersuinissamut pisussaaffianut nalinginnaasumut atatillugu. Tamanna immaqa ilaatigut pisinnaavoq nalunaarutigalugu aalajangiineq naammagittaalliutigineqarsinnaasoq. Ilaatigut aamma qularnanngitsumik pisariaqarsinnaavoq pineqartoq ilisimatissallugu aalajangiineq inunnit immikkut taaneqartunit naammagittaalliutigineqarsinnaasoq.

Pingaaruteqanngilaq naamagittaalliorsinnaaneq inatsisitigut tunngavissaqarnerisooq imaluunniit inatsisitiguunngikkaluaq allaffissornikkut nalinginnaasumik malittarisassanik tunngaveqarnerisooq. Naammagittaalliornissamut ilitsersuineq taamaallaat pisassaaq aalajangiineq suliassat suliarineqartarneranni oqartussaasumut qulliunerusumut ingerlaannaq naammagittaalliutigineqarsinnaagaangat. Taamaattumik aalajangiinerit suliassap piareersarneranut atasumik aalajangiiffigineqartut naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuummik ilaqartinneqartassapput taamaallaat aalajangiineq immikkoortillugu naammagittaalliutigineqarsinnaagaangat.

138. § 25-mi aalajangersagaq naapertorlugu naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuineq taamaallaat pisinnaavoq aalajangiinerit allaganngorlugit nalunaarutigineqarsimatillugit. Kisiannili ilitsersuinissamut pisussaataanerup nalinginnaasup kingunerissavaa pisorta qarfiup, suliassap suliarineqarfiani aalajangiineq oqaasiinnakkut nalunaarutigineqartillugu, pisariaqarpat naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuisarnissaa.

Naammagittaalliorsinnaanermik ilitsersuinerup imarisaa

139. Ilitsersuutip imarissavai naammagittaalliorfissap suunera aammalu naammagittaalliutitip tunniunneqarnerani periusissaq, tamatumani ilanngullugu tunniussinissamut piffissarititat qaquguuneri. Ilitsersuummi pisariaqarnera naapertorlugu ilaassapputtaaq suliassaqrifiup pineqartup iluani naammagittaalliorfissap oqartussaaffia immikkut killeqarnerseq.

Aamma naapertuuttuusinnaavoq paasissutissaajunnartut naammagittaalliutitip suliarineqarneranut oqilisaataasinnaasutut isiginartut naammagittaalliuteqarnissamut ilitsersuummi ilanngutissallugit. Assersuutigalugu akuttunngitsumik naapertuuttuusinnaavoq pineqartoq inassuteqarfigissallugu naammagittaalliussagaluaruni naammagittaalliunni pisortaqrarfimmut aalajangiisimasumut tunniuteqqullugu saaffigissassatut siullertut. Aamma eqqaaqqajaanarpoq ilisimatitsissutigineqarnissaa uppernarsaatit paasissutissallu aalajangersimasut suut naammagittaalliummut ilanngunneqassasut ilisimatitsissutigineqarnissaat.

Naammagittaalliornissamut ilitsersuut immi imatut ilusilersorneqassaaq tiguisoq nalornisinnaajunnaarsillugu naammagittaalliutit qaqugu pisortaqrarfimmut naammagittaalliorfiusumut apuutereersimassanersoq.

Ilitsersuut aalajangiineq pillugu allakkameereersinnaavoq, imaluunniit ilitsersuummi ilanngullugu nassiunneqartumiissinnaalluni. Taamaassimappat allakkami ilanngullugu nassiunneqartoq taanna innersuunneqartariaqarpoq.

Eqqartuussisutigut misilittaaneq il.il. pillugit ilitsersuut

140. Ilitsersuinissamut pisussaatitaanerup suliassanik ingerlatsivinni akisussaasunut tamanut atuuttup nalinginnaasup aamma malitsigaa pisortat pisariaqarsorinarpat innuttaasut paasissutissiinissaat nakkutilliisunut saaffiginninnissamut periarfissaqarmat, assersuutigalugu kommunit nakkutilliinermut pisortaqrarfii. Tamanna atuupportaaq periarfissaqarmat naammagittaalliorfigissallugu Inatsisartut ombudsmandiat, Taamatut pisoqartillugu aamma pisortaqrarfiup pisariaqarpat

innuttaasut taamatut naammagittaalliornermi qanoq periaaseqarnissamik sukumiinerusumik ilitersortussaavai.

Assersuutigalugu ilitersuinissamut pisussaatitaaneq pingaaruteqalersinnaavoq innuttaasoq pisorta qarfimmu pineqartumut saaffiginnippat aalajangiinerup allanngortinneqarnissaa anguniarlugu, taavalu suliap tigoqqinneqarnerani ilimanangippat aalajangiineq allanngortinneqassasoq, aammalu allanik naammagittaaliorfissaqanngippat.

141. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi nalinginnaasumik pisussaaffiliisoqarsimangilaq suliassamik ingerlatsinermi pisorta qarfiup aalajangiinera pillugu eqqartuussisunut tunniussisoqarsinnaanerata ilitersuutigineqarsinnaanerani. Aalajangiinerilli taamaallaat inatsisit malillugit piffissarititaasut atorlugit eqqartuussisunut tunniunneqarsinnaasut pillugit tamanna ilitersuutini ilanngunneqassaaq.

Tamatumali saniatigut suliassat nalinginnaasumik pitsaasumik ingerlanneqariaasiannut ilaavoq innuttaasut eqqartuussisutigoortitsinissaq ilimanavippat eqqartuussisunut tunniussisinnaanermik ilisimatissallugit. Assersuutigalugu taamatut pisoqarsinnaavoq suliassat ingerlatinneqarnerannut akisussaasoqarfimmi pineqartumi suliap eqqartuussisunut ingerlateqqinneqarsinnaaneranut immikkut malittarisassaqaqarsimappat, ima-luunniit pineqartoq aalajangiinerup naammagittaalliuutigineqarsinnaanernut periarfissanik apeqquteqarsimappat.

Naammagittaalliorsinnaanermut inatsiseqartitsinikkut kinguneri

ilitersuinngitsoornerup

142. Naammagittaalliorsinnaanermik ilitersuinngitsoornerup kingunerisinnaangilaa aalajangiinerup atortussaajunnaarsinneqarnera. Akerlianik ilitersuinngitsoornerup kingunerisinnaavaa naammagittaalliuutip tunuartiinnarneqarsinnaajunnaarnera, tassa kisimi patsisaasimappat piffissap naammagittaalliuutip tunniunneqarfissaata qaangerneqarnera imaluunniit naammagittaalliuutip tunniunneqarnissaanut periaasissap aalajangersarneqareersimasup eqqortumik malinneqarsimanginnera.

Naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuut eqqortuusimanngippat, assersuutigalugu inatsimmi aalajangerneqarsimasumit sivilunerusutut nalunaarneqarsimalluni, taava kukkunerup nalinginnaasumik kingunerisussaavaa naammagittaaliuutip piffissaq eqqorlugu tunniunneqarsimasutut isigineqarnissaa, tassa naammagittaalliornissamut piffissarititatut taaneqarsimasoq eqqortinneqarsimappat. Tamanna minnerpaamik atuuppoq suliassani ataasiinnarmik illua'tungeqarfiusuni.

IX. Nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassat

143. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27-mi nipangiussisussaatitaanermik aalajangersakkat siunertaraat ilaatigut pisortani atorfeqarnermi nipangiussisussaatitaaneq pillugu pinerluttulerineq pillugu inatsimmi aalajangersakkap erseqqissarneqarnera annertusineqarneralu, ilaatigut periarfissinniarlugu suliassat suliarineqartarnerannut atasmusik iliuseqarnikkut inuit pisortat suliffeqarfiini sulisuunngikkaluartut nipangiussisimasussaatitaanissamik peqquneqarnissaat pineqarsinnaappat paasissutissat pisorta qarfiup taamatut peqquneqanngikkaluarluni inummut pineqartumut tunniutilersaagai. Aammattaaq erseqqissarneqarpoq pisortat suliassanik ingerlatsivinni taamaallaat atorfilittut peqquneqarneq assigisaaluunniit atorlugit nipangius- sisussaatitaasoqarsinnaammat paasissutissat pillugit, tassa pisariaqarsimappat nipangiussinissaq pisortat inuilluunniit inuit ataasiakkaat soqutigisaasa sulissutigineqarnerannut tunngasoq.

Pinerluttulerineq pillugu inatsisip nipangiussisussaatitaanermut tunngasortaa immikkut naqitanngorlugu ilanngussatut 2-tut naqinneqarsimavoq.

Kikkut nipangiussisussaatitaappat?

Pisorta qarfiit sorliit?

144. § 27, imm. 1-imi erseqqissarneqarpoq pinerluttulerineq pillugu inatsimmi pisortani atorfillit nipangiussisussaatitaanernik aalajangersakkat nalinginnaasut pisortat ingerlatsiveqarfiini atorfilinnut tamanut atuuttuusut apeqqutaatinnagu Namminesornerullutik Oqartussani kommuniniluunniit atorfeqarnerisut, aamma apeqqutaatinnagu suliassat suliarineqartarneranni oqartussaasuni nalinginnaasuni atorfeqarnerisut, immikkut suliassa qarfitaaallutik qinikkaniinnersut imaluunniit siunnersuisoqatigiinninersut, imaluunniit suliassat suliarineqartarfiini immikkoortuniinnersut. Inuit ingerlatsivinnut imminnut aqutarisunut tunngasut aamma pinerluttulerineq pillugu inatsisimmi nipangiussisussaatitaaneq pillugu aalajangersakkani pineqartunut ilaatinneqarsinnaapput, tassa ingerlataq peqataaffigisaat annerusumik minnerusumilluunniit pisortatigoortumik

ingerlanneqarpat, kiisalu pisortanit sakkortuumik aqunneqarlunilu nakkutigineqarpat, tak. matuma siulliini imm. 5-9.

Aamma sulisut kommunini ataatsimoortumik ingerlatsivinniittut kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsimmi § 64 naapertorlugu akuerineqartussat ingerlaannartumik § 27-mi ilanngunneqarsinnaapput.

Inuit kikkut pineqarpat?

145. Nipangiussisussaataaneq assigiimmik atuuppoq tjenestemandinut isumaqatigiissutillu malillugit atorfilinnut, tassanilu apeqqutaangilaq utaqqiisaasumik atorfeqarneq piffissalluunniit suliffissaatitap ilaannaa sulisutut atorfeqarneq. Aamma nipangiussisussaataaneq atuuppoq inunntut pisortat sinnerlugit suliaqartitaasunut. Tamanna atuuppoq apeqqutaatinnagu suliaqartitaaneq ataavartuunersoq suliaqartitaagallarnersorluunniit, akissarsiaqaatigalugu suliaanersoq akissarsiaqaraniluunniit suliaanersoq, nammineq piumassutsimik suliaanersoq pisussaaffigaluguluunniit suliaanersoq (ombud), aammalu apeqqutaanani immikkut toqqarneqarluni imaluunniit qinigaalluni suliaanersoq. Aamma nipangiussisussaataaneq atuuppoq inunntut ataatsimiititaliani immikkut pisortaniit suliassaqartitaasuni ilaasortanut sinniisussaasunut il.il., assersuutigalugu inuk pineqartoq sinniisussaaffimini paasissutissanik ataavartumik piuartuuppat sukkulluunniit ataatsimiigialuqqunekaratarsinnaanani pissutigalugu.

Paasissutissat suut nipangiussassaappat?

146. Pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 29 suliassallu suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 1 naapertorlugit paasissutissaq nipangiussassaataavoq inatsit imaluunniit aalajangersagaq akuerisaq alla malillugit allanut isertuussassatut nalunaarneqarsimaguni. Inatsimmi toqqaannartumik allassimappat paasissutissat aalajangersimasut paasissutissalluunniit aalajangersimasumik pissusillit isertugaasut allanullu isertukkatut taamaaqataanilluunniit suliarineqassasut, taava paasissutissat taamaattut nipangiussassanut ilaapput. Kisiannili paasissutissaq matoqqasumik ataatsimiinnermi saqqummiunneqarsimappat tamanna immiini naammangilaq paasissutissaq nipangiussassatut isigissallugu. Paasissutissalli ataatsimiinnermi taamaattumi saqqummersut qanoq ittuunertik naapertorlugu immiini

isertugaasinnaapput. Paasissutissap isertugassanera aamma takuneqarsinnaasarpog aalajangersakkami akuerisami allami, tamatumani ilanngullugit nalunaarut imaluunniit suleriaasissaq.

Aamma paasissutissaq nipangiussassaataavoq pisortat inuilluunniit ataasiakkaat soqutigisaat pingaaruteqartut pissutigalugit isertuutissallugu pisariaqarsimappat.

§ 27, imm. 1-imi naluaarsorneqarsimapput eriagisassat ataasiakkaarlugit nalilersorneqarneranni tamarmik immikkut allanut oqaatigeqqusaanngissinnaasut, taamalu nipangiussassaataallutik. Ilimagisariaqarpoq nalunaarsuummi eriagisassat nipangiussassaataasut amerlanerpaat ilanngunneqarsimasut. Kisiannili nalunaarsuummi suut tamavimmik ilanngunneqarsinnaanngillat.

147. § 27-p saniatigut inatsisini allani nipangiussisussaataaerneramik immikkut aalajangersagaqarpoq pisortat nipangiussisussaataaernerannik imaqartunik, taakkulu pinerluttulerineq pillugu inatsimmi aalajangersakkanit sukanganerupput. Siunissami inatsisit pineqartut nutarterneqarnerini eqqarsaatigisariaqarpoq inatsisit aalajangersagartaanni taamaattuni nipangiussisussaataaneq suli ilaatinneqartusaanersoq.

148. Eriagisassat nipangiussisussaataaernermit tunngavissaanerusut § 27, imm. 1-imi nalunaarsorsimapput.

149. § 27, imm. 1 aamma 2 naapetorlugit naalagaaffiup isumannaatsuunissanut illersornissaanulluunniit, naalagaaffiup nunanut allanut naalakkersuinerup aningaasarsiornerulluunniit nunanut allanut tunngasortaatigut eriagisassat, tamatumani ilanngullugit naalagaaffiit allat suliffeqarfiilluunniit nunanit tamanit peqataaffigineqartut tungaannut pissutsit pissutaasinnaapput paasissutissap nipangiussassaaneranut.

Nr. 1-imi aalajangersakkami pingaarnerutillugu anguniarneqarpoq isumannaarumallugu illersornissakkut (sakkutooqarnikkut) upalungaarsimassutit, sungiusarnerit, sakkussat atortorissaarutillu il.il. isertukkatut pineqartarnissaat. Illersornissaq pillugu paasissutissat nunani NATO-mut ilaasortaasuni

ataatsimoorussamik soqutiginaatillit nr. 2-mut atatillugu aamma nalinginnaasumik nipangiussassatut isigisariaqarput.

Danmark, tamatumani Kalaallit Nunaat ilanngullugu, nunat tamat akornanni isumaqatigiissutit atsioqatigiiffigisimasallu naapertorlugit nunat tamat inatsisitigut pisussaaffiisigut pisussaataavoq paasissutissat naalagaaffiit allat suliffeqarfiillu nunarsuarmut tamarmut tunngasut suleqatiginerannut pingaaruteqartut isertugassatut isigissallugit. Assersuutigalugu tamanna atuuppoq nunat tamat isumaqatigiissutaanni amerlanerpaani akileraartarneq pillugu inatsisinut tunngatillugu. Taamatut nunat tamat inatsisitigut pisussaaffiisigut paasisutissat isertugassatut isigisariaqartut nr. 2 naapertorlugu nipangiussassaataapput.

Tamatuma saniatigut nunanut allanut imaluunniit suliffeqarfinnut nunat tamat peqataaffigisaannut tunngasut aamma nipangiussisussaataaermmut pissutaasinnaapput.

150. § 27, imm. 1, nr. 3 naapertorlugu aamma nipangiussisussaataaermmut tunngaviusinnaapput inatsisunik unioqqutitsineit pinaveersimatinniarnat, misissuiffigineqarnerat malersoqqinneqarnerallu kiisalu pinerluttulerineq pillugu inatsit naapertorlugu eqqaartuussinerit inerneqarneri aammalu paasineqartut, ilisimannittutut sassartartut allallu pinerluttulerineq pillugu eqqaartuussineri imaluunniit atorfillit suliarineqarneranni peqataasut illersorneqarnissaat.

Aalajangersakkami tamatumani pingaarnertullugu anguniarneqarpoq isumannaarumallugu pinerluttulerineq pillugu inatsit naapertorlugu eqqaartuussineri suliat misissuiffigineqarnerisa paasissutissartaasa isertuunneqarnissaat inatsit eqqaartuussiveqarnerullu pitsaasumik ingerlanneqarnissaat pissutigalugu tamanna pisariaqarsimatillugu. Aammattaarli aalajangersagaq naapertorlugu pissutissaqarsinnaavoq inuit siuliani taaneqareersut illersorneqarnissaat, tamatumani ilanngullugu ilisimannittutut sassartartut inuttut inuunerisa innimigineqarnissaat, pissutigalugu pinerluttulerineq pillugu inatsit naapertorlugu eqqaartuussisutigut suliat imaluunniit atorfillit malinniaqqissaagassaannik unioqqutitsisutut malersorneqarnerat pillugu suliat isertugassatut pineqarnissannut.

Atorfillit malinniaqqissaagassaannik unioqqutitsisutut suliarineqarnerannik oqarnermi pineqarput suliassat taamaattut suusulluunniit pisortat suliassanik ingerlatsiviini suliarineqartut.

151. § 27, imm. 1, nr. 4 naapertorlugu nipangiussisussaataitanermut pissutaasinnaapput pisortat nakkutilliinermik, aqutsinermik/killilersuinermik imaluunniit pilersaarusiornermik suliaqarneri imaluunniit akileraartarneq akitsuusersuinerlu pillugit inatsisit naapertorlugit iliuuserilersaakkat.

Pisortat nakkutilliinermik ingerlataqarnerannut tunngaviulluinnarpoq nakkutilliineq sumi qaqugulu pissanersoq aammalu nakkutilliinerup naammassineqarnera pillugu paasissutissat isertukkatut suliarineqartariaqarmata. Tamatumani pineqarput pisortat namminneq iluminni nakkutilliinikkut iliuusaat – imaakkajuttoq nutarterinerit – kiisalu pisortat inunnut ataasiakkaanut tunngatillugu nakkutilliinerat, assersuutigalugu akileraarutitut akitsuusersuinernullu tunngasut. Iliuuserisat allat akileraartarnermut akitsuusersuinernullu inatsisit naapertorlugit ingerlanneqartut aalajangersakkami nr. 4-mi nipangiussassaatinneqarsinnaapput.

Ukiuni kingulliunerusuni tamanut ammasumik ingerlatsineq isertuussassaqaarnerlu pillugit apeqqut pillugu annertuumik nalileeqqittoqarsimavoq, tassani eqqarsaatigalugu pisortat pilersaarusiortarnerat, tassami innuttaasut peqataatinneqarnerulernissaat kissaatigineqarmat.

Nr. 4-mi aalajangersagaq tamanna tunngavigalugu kinguneqarsinnaasariaqanngilaq pilersaarusiornermut tunngasutigut paasissutissat nipangiussassaataitanissaannik, pineqanngippata pisortat pisorta qarfiup nammineq ilumini eqqarsaatersuutigigallagai, imaluunniit suliame pineqartorpiami aarlerinanggippat inuit ataasiakkaat pilersaarutitik siuningaanit ilisimasaqalernermikkut inunnut ataasiakkaanut allanut inuiaqatigiinnulluunniit sanilliullugu naapertuutinnigitsumik iluaquserneqarsinnaanerat.

Nr. 4-mi aalajangersakkami aamma pineqarput pisortat pilersaarusiorneri allat, assersuutigalugu naalackersuinikkut aningaasarsiornikkullu pilersaarusiorneri annertunerusut.

152. § 27, imm. 1, nr. 5 naapertorlugu pisortat aningaasatigut soqutigisaannut pingaartunut tunngasut, tamatumani ilanngullugu pisortat niuernermik ingerlatsinerat, nipangiussisussaataitanermut pissutaasinnaapput.

Aalajangersakkami pingaernerutillugu anguniarneqarpoq isumannaarumallugu pisortat niuernikkut ingerlataasa eriagineqarnissaat, taamaattumillu pisortat namminersortumik ingerlatsisutulli nioqqutissiornermi niuernermilu periaatsinik immikkut itturnik isertuussisinnaanngortillugit aammalu suliamut pineqartumut tunngatillugu pisortat ilisimalersimasaasa illersorneqarnissaat, assersuutigalugu namminersortunut nunanulluunniit allanut tunisaqarsinnaanermut tunngatillugu.

Kisiannili aalajangersagaq niuernermik ingerlatsinerinnarmut tunngatinneqanngilaq. Tassalu aamma atorneqarsinnaavoq assersuutigalugu kontraktinik ataasiakkaanik pilersitsineq pillugu paasissutissat, assersuutigalugu suliat suliarineqartarneranni pisorta qarfinnut ataasiakkaanut atugassatut illuutit pequtillu pisiarineqarnissaannik tunineqarnissaannilluunniit neqeroorutit, kiisalu suliassat taarsigassarsinissamut il.il. tunngasut.

Aamma kontraktiornermut paasissutissat allat, tamatumani ilanngullugit pisortat akissarsiat sulisoqarnerlu pillugit isumaqatigiinniarneri, aalajangersagaq malillugu nipangiussassaataasinnaapput.

153. § 27, imm. 1, nr. 6 naapertorlugu inuit ataasiakkaat imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit namminersortut imaluunniit peqatigiiffiit inunnut ataasiakkaanut tunngatillugu imaluunniit namminneq iluminni pissutsinut, tamatumani ilanngullugit aningaasatigut soqutigisanut tunngasut, paasissutissanik illersuerusuppata tamanna nipangiussisussaataaffinngorsinnaavoq.

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq inuup imminorpiaq tunngasutigut illersorneqarnissaa.

Aalajangersakkami salliutillugit pineqarput paasissutissat inummut namminerpiamut tunngasut, tamatumani ilanngullugit naggueqatigiinnut sorlernut ilaaneq, upperisaq ammillu qalipaataa, pissutsit naalakkersuineranut, atoqatigiittarnermut

pinerluttarnermullu tunngasut aammalu peqqissutsimut tunngasut pillugit paasissutissat. Peqatigiiffinnut sunut ilaasortaanermut tunngasut aamma inuuniarnikkut ajornartorsiutit annertuut kiisalu inuulluarniutinik atonerluinerit assigisaallu aamma aalajangersakkamut ilaagajuttut ilagaat.

Aamma pissutsit allat inunnut ataasiakkaanut tunngasut pillugit paasissutissat imaaliinnarlugit allanit ilisimaneqarsinnaanngitsut aalajangersagaq naapertorlugu nipangiussisussaataitanermut ilanngunneqarsinnaapput. Assersuutigalugu paasissutissat ilaqutariinnermut tunngasut aammalu aningaasatigut isertitat aningaasanillu toqqortat pillugit paasissutissat.

Nr. 6-imi aalajangersakkami aamma pineqarput ingerlatseqatigiiffiit namminersortunit pigineqartut peqatigiiffiillu namminneq pissusiinut tunngasutigut paasissutissat. Aalajangersakkap tamatumunngalu tunngasortaanani salliutillugu pineqarpoq paasissutissat ingerlatseqatigiiffiup peqatigiiffiulluunniit aalajangiisartuisa isumaqatigiinniarnerni oqallisigisimasannut tunngasut.

Paasissutissat mianernarpallaarnertik pissutigalugu isertugassaanersut isummerfiginissaanni apequtaassaaq sumut tunngatillugu saqqummersimanersut. Taamaalilluni sumi najugaqarnermik paasissutissaq nalinginnaasumik isigalugu isertugassaangilaq, kisiannili isertugassanngorsinnaavoq tamatumuuna paasitinneqarpat inuk napparsimmavimmut tarnikkut nakorsartittarfimmut unitsinneqarsimasoq imaluunniit isertitsivimmut parnaarussivimmulluunniit inissinneqarsimasoq. Tamatuma assigai paasissutissat napparsimasunut toqqaannangikkaluamik tunngasut.

154. Kiisalu § 27, imm. 1, nr. 7 naapertorlugu inuit ataasiakkaat imaluunniit namminersortut ingerlatseqatigiiffiisa imaluunniit peqatigiiffiit teknikkikkut aaqqissuussinerit periaatsilluunniit imaluunniit ingerlatsinermut niuernernullu tunngasut illersornissaannik aningaasaqarnermut tunngatillugu soqutigisaqarnerat nipangiussisussaataitanermut pissutissanngorsinnaavoq.

Aalajangersakkami pingaernerutillugu anguniarneqarpoq isumannaarniarlugu suliffeqarfiit ingerlatsinermut niuernernullu tunngasutigut paasissutissaataasa

isertuunneqarnissaat, tassa aningaasarsiornikkut soqutigisat pissutigalugit imaassimappat paasissutissat susassaqaqngitsunut ingerlateqqittariaqaqngitsut.

155. § 27, imm. 1-imi mianerisassat nipangiussisussaataitanermut tunngaviusinnaasut nalunaarsorneqarsimasut mianerisassanik amerlanerpaanik naammassinnissimasutut isigisariaqarput. Kisiannili nalunaarsuutit sunut tamavinnut tunngasuunngillat.

Mianerisassat inatsimmi taaneqarsimanngitsut, kisiannili nipangiussisussaataitanermut tunngaviusinnaasut, tassapput pissutsini immikkut illuinnartuni pisortaqaarfiit namminneq iluminni aalajangiiniartarnerata mianerineqarnissaanut tunngasut.

156. Nipangiussisussaataitanermut taamaallaat ilaapput paasissutissat inuit pisortani suliassat suliarineqartarfiini sulisut sulinerminnut atatillugu ilisimalersimasaat. Taamaalillutik ilaanngillat paasissutissat pineqartup tamanut ammasumik oqallisiginninnermi ilisimalersimasai imaluunniit inummiit inummut nalunaarutitigut ilisimalersimasai.

Qaqugu toqqaannartumik atorfilittut peqquneqarneq tunngavigalugu nipangiusseqqusisoqarsinnaava?

157. Paasissutissat isertuussassat pillugit nipangiusseqqusinermut tunngaviusussaavoq nipangiusseqqusisup nipangiussisussaataasullu akornanni kina oqartussaansoq imaluunniit inatsimmi tamakku pillugit immikkut tunngavissaqarnersoq.

Inunnut pisortat suliassanik suliaraqarfiiniittunut nipangiusseqqusineq

158. Pisortat ingerlatsiviini atorfilimmut toqqaannartumik nipangiusseqqusineq taamaallaat pisinnaavoq paasissutissap isertorneqarnissaa pisariaqarpat pisortani imaluunniit inuit ataasiakkaat soqutigisaasa isumagineqarnissaat, soorlu tamanna taaneqarsimasoq § 27, imm. 1-imi, tak. matuma siuliini imm. 146-155.

Taamaalilluni § 27, imm. 2 naapertorlugu periarfissaqarpoq atorfillip peqquneqarneratigut, allakkiat naqissuserneqarnerisigut il.il. sukumiinerusumik killilissallugu paasissutissat suut allakkialluunniit suut inatsimmi § 27, imm. 1 malillugu nipangiussisussaataaerermut ilaanersut.

Tamanna tunngavigalugu suliat suliarineqartarneranni oqartussaasup pisortaasa sulisorisaq imaaliinnarlugu napingiussisussaataalersinnaangilaa ileqqorissaarnissaq pissutiginnarlugu. Taamaaliorneq taamaallaat akuerineqartumik pisinnaavoq pisortat aalajangersimasut inuilluunniit ataasiakkaat pingaarutilimmik soqutigisaasa innimigineqartariaqarnerat pissutigalugu allakkiaq paasissutissarlunniit isertortariaqarsimappat.

Kommunalbestyrelsimi amerlanerussuteqartut imaluunniit kommunip ataatsimiititaliaani amerlanerussuteqartut imaluunniit suleqatigiit oqartussaasuni amerlanerussuteqartut § 27, imm. 2 malillugu pisinnaatitaangillat ikinnerussuteqartut nipangersimasussanngortissallugit, pissutigalugu amerlanerussuteqartut ikinnerussuteqartunut sanilliukkugit qaffasinnerusutut inissisimangimmata. Akerlianilli amerlanerussuteqartunut inerteqqutaangilaq ikinnerussuteqartunut paasitissallugu amerlanerussuteqartut isumaat malillugu paasissutissat suunertik pissutigalugu isertortariaqartut, tassa pisortat oqartussaaffiisa aalajangersimasut inuilluunniit ataasiakkaat illersorniarlugit, soorlu tamanna § 27. imm. 1-imi taaneqareersoq. Taamaakkaluartoq ikinnerussuteqartut paasissutissat avammut saqqummiuppatigit pinerluttulerineq pillugu inatsisikkut akisussaaneq nalilerniartariaqassaaq paasissutissat taakkorpiat suunerisa nalilersornerisigut, suliassarlu eqqartuussisulersuunneqassappat eqqartuussivik taamatut nalilersuisussaavoq.

Inunnut pisortat suliassanik suliagarfiiniinngitsunut nipangiussesseqqusineq

159. § 27, imm. 3 malillugu pisortat suliassanik suliarinninnermut oqartussaasuisa aalajangersinnaavaat inuk pisortat suliassanik suliarinnittarfianniinngitsoq aammalu taakkua ikiortaasa avataanniittoq pinerluttulerineq pillugu inatsimmi tamatumunnga tunngasutigut malittarisassat malillugit nipangiussisussaataassasoq, tassani

pineqqarpat pisorta qarfiup pisussaaffiginngikkaluarlugu paasissutissanik isertortariaqartunik tunniussisimanera.

Peqqusissut taamaallaat nalunaarutigineqarsinnaavoq paasissutissat isertortariaqartut tunniunneqarnerat sioqqullugu imaluunniit kingusinnerpaamik tunniunneqarnerannut atatillugu.

Soorunami paasissutissat isertortariaqartut tunniunneqarnerannut tunngaviusussaavoq ilumut pisorta qarfik pisinnaatitaanersoq paasissutissat inummut pineqartumut tunniutissallugit.

Pingaarnertullugu eqqarsaataavoq aalajangersagaq ator neqartassasoq ilisimatuunut misissuisunut pisortani atorfeqartuunngitsunut misissuinerminnut atatillugu qinnuteqarnermikkut paasisutissanik isertortariaqartunik tunineqarsimasunut.

160. Sulianik ingerlatsineq pillugu inatsisini nalinginnaasumik naatsorsuutigineqartarpoq pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 29-mi nipangiussisussaataaneq pillugu aalajangersakkat akornutissaqanngikkaangat inuup kattuffik peqatigiifilluunniit namminersortoq sinnerlugu pisortat ataatsimiititaliaanni siunnersuisoqatigiiviniluunniit ilaasortaataasup paasissutissat nipangiussassaataasut qullersaminut allanulluunniit kattuffimmut peqatigiiffimmulluunniit tunngassuteqartunut oqaloqatiginnissutigissappagit. Inuit tamanna aqutigalugu paasitinneqartut inatsisit atuuttut malillugit pisortani atorfilittut qinikkatulluunniit pinerluttulerineq pillugu inatsisip nipangiussisussaataaneq pillugu aalajangersagaanut ilaatinneqanngillat. Ilaatigut paasissutissat ingerlateqqinneqartussat inunnut ataasiakkaanut ima tunngatigisinnaapput eqqarsarnartoqarluni isumasioqatigiissitanut ataatsimiititalianulluunniit ilaasortat pisinnaatissallugit qullersaminnik peqatigiiffimminniluunniit oqartussaasunik il.il. ilisimatitsinissaat, imaassinnaanngippat pisorta qarfiup pineqartup toqqaannartumik nipangiusseqqusinermigut qularnaarsimagaa paasissutissanik isertugassanik ilisimatinneqartut aamma nipangiussisussaataaassasut. Taamatut peqqusineq pisinnaavoq § 27, imm. 3 sakkugalugu.

161. Aamma § 27, imm. 3-p suliarineqarnerani naatsorsuutigineqarsimavoq pisortat pisinnaatitaaneq tamanna taamaallaat atortassagaat ersarivissumik paasinarpat pisariaqavissoq, aammalu pisortat inuit aammalu ingerlatsiviit suliffeqarfiillu il.il. pisortai nipangiusseqqusaasut peqqusassagaat qularnaaqqullugu ikiortit atorfilittallu nipangiusseqqusaanermik tamatumalu kingunerisassaanik pitsaasunik ilisimatinneqarnissaat.

Taavami pisortaqarfiup iluani kia aalajangertassavaa paasissutissaq nipangiusassaatitaassasoq

162. Pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 29 aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 1 naapertorlugu nipangiusassisussaatitaanermi pineqarput pisortat suliassanik ingerlatsiviini atorfeqartut ataasiakkaat il.il. Taamaalilluni inuup suliaminut ilanngullugu paasissutissanik isertortariaqartunik ilisimasaqalersup nammineq isumagissagaa paasissutissat taamaattut susassaqaqngitsunut ingerlateqqinneqannginnissaat.

Ilaatigut nalornissutigineqarsinnaavoq paasissutissaq isertortariaqartuunersoq. Pissutsit ilaanni taamatut nalornisoornerit anigorneqarsinnaapput pisortaqarfiup qullersaasa atorfilinnut peqqusissutikkut erseqqissarpasuk paasissutissat aalajangersimasut qanoq annertutigisumik isertortariaqartutut isigineqassanersut, tak. matuma siuliini imm. 157 tullialu. Tamatuma saniatigut inuk paasissutissap ilumut nipangiusassaaneramik nalornisoortup pisortaqarfimmini qullersani tamatigut paasiniaaffigisariaqartassavai.

Oqartussasoq sinnerlugu inunnut ataasiakkaanut tamanulluunniit oqaaseqartarnek

163. Kia oqartussaasoq sinnerlugu oqaaseqarsinnaaneranik apeqqut oqartussaasumi pineqartumi aqutsinikkut malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit aalajangerneqartassaaq.

Taamaalilluni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 2-mi atorfillit peqquneqarneratigut qanoq annertutigisumik nipangiussisussaanissamik

aalajangersagaq akornutaassanngilaq oqartussaasoqarfiup qullersaasa aalajangissappassuk ataatsimut isigalugu imaluunniit suliap aalajangersimasup sularineqarneranut atasumik pisortaqaarfimmi atorfilik kinarleq *oqartussaasoq sinnerlugu* oqaaseqarsinnaatitaassanersoq.

Toqqarneqarsimasup saniatigut allat oqartussaasoq sinnerlugu oqaaseqarsimappata pissutsit naapertorlugit tamanna atorfilittut pisussaaffimmik sumiginnaanerusaaq, aammalu tamanna pissutigalugu atorfilittut akisussaaneq pillugu malersorneqaataasinnaalluni. Akerlianilli oqaaseqaataasimasut imminni nipangiussisussaataaneq pillugu malittarisassanik sumiginnaanerusanngilaq. Inuulli pineqartup oqaaseqaatimini paasissutissat nipangiussassaataasut ilanngussimappagit tamatumani nipangiussisussaataaneq unioqqutinneqarsimassaaq.

Nipangiussisussaataanerup suut nassatarai?

164. Pinerluttulerineq pillugu inatsisip nipangiussisussaataaneq pillugu aalajangersagartaani allassimavoq paasissutissat isertorneqartussaataasut eqqunngitsuliornikkut ingerlateqqinneqassanngitsut atorneqassanngitsulluunniit.

Salliutillugu tamatumani pineqarpoq paasissutissat isertorneqartussaataasut susassaqqanngitsunut ingerlateqqinneqannginnissat. Pissutissaanngilaq paasissutissat tamanut ammasumik saqqummiunneqarsimanersut imaluunniit inunnut amerlanerusunut ingerlateqqinneqarsimanersut. Aamma nipangiussisussaataanermik unioqqutitsineq pisinnaavoq imaakkaluarpalluunniit paasissutissat isertorneqartussaataasut taamaallaat oqaatigineqarsimasut inummut ataasiinnarmut, immaqa qanigisamut, inunnut tatigisanut ikittunnguanut imaluunniit inunnut allanut ingerlatitseqqikkumanatik neriorsuisimasunut.

Aappasaanik nipangiussisussaataaneq sumiginnarneqarsinnaavoq paasissutissat isertorneqartussaataasut allanut ingerlateqqinngikkaluarlugit inatsisit unioqqutillugit atorneqarpata. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq inuup pisortani atorfillip pisortat pilersaarusiorniarnernannik paasisimalersimasani atorsimappagit illup pilersaarutini ilaasup pissarsiarineratigut imminut aningaasatigut iluaquserniarluni allalluunniit taamatut iluaquserniarlugit.

Kiisalu nipangiussisussaataaneq pissutsit qanoq innerat apeqqutaalluni sumiginnarneqarsinnaavoq qanoq iliuseqannginnikkut, assersuutigalugu allakkiat isertorneqartussaataasut ima illersorneqarsinnaanngitsigisumik saqqumitiinnarneqarpata assigiinnarlugu tamanut ingerlateqqinneqartut.

165. Nipangiussisussaataaneq atorunnaartassanngilaq atorfilijunnaarnikkut imaluunniit qinigaajunnaarnikkut. Tamatuma kingornatigut aamma siusinnerusukkut pisortani atorfeqarsimasut il.il. nipangiussisussaataajuartussaapput, taamaalilluni inerteqqutaalluni paasissutissanik isertorneqartussaataasunik ingerlatitseqqinnissaq imaluunniit paasissutissanik isertorneqartussaataasunik atorfeqarnerup qinigaanerulluunniit nalaani ilisimalersimasanik atornerluinikkut.

Nipangiussisussaataanerup killilerneqarnera

166. Pinerluttulerineq pillugu inatsimmi nipangiussisussaataaneq pillugu aalajangersakkat atortuussanngillat iliuseq eqqortumik iliorneruppat imminut illersortariaqarneq, inatsisinik eqqortumik atortitsineq, allatut ajornartumik iliuseqartariaqarneq imaluunniit qinnuigineqanngikkaluarluni suliassanik ingerlatsineq imaluunniit isumaqatigiinneq pillugu malittarisassat naapertorlugit iliortoqarsimappat.

167. Paasissutissanik isertorneqartussaataasunik ingerlatitseqqinneq atornerluinerluunniit taamaallaat ilaapput pinerluttulerineq pillugu inatsisip suliassallu sularineqartarnerat pillugu inatsisip nipangiussisussaataaneq pillugu malittarisassartaani, tassa ingerlatitseqqinneq atuinerluunniit eqqunngitsumik pisimappata.

Inunnut ataasiakkaanut il.il. oqartussaasunut pisortat suliassanik suliagarfiiniittut avataanniittunut aammalu nunat allat pisortaqarfiinut paasissutissanik ingerlatitseqqinneq qaqugukkut pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 29 naapertorlugu eqqortumik ingerlatsinertut isigineqassanersoq suliassarpiamut tunngatillugu inatsisip qanoq paasisariaqarnera tunngavigalugu aalajangiiffigineqartassaaq.

Paasissutissat isertorneqartussaataasut ingerlatsinermi oqartussaasut suliassanik ingerlatsiviini oqartussaasunut allanut ingerlateqqinnissaannut periarfissat pillugit immikkoortoq X takoqquneqarpoq.

**Nipangiussisussaataanerup sumiginnarneqarnera pissutigalugu
pineqaatissiinerit il.il.**

168. Inuk pisortat suliassanik ingerlatsiviini sulisuusoq nipangiussisussaataanerminillu sumiginnaasoq pinerluttulerineq pillugu inatsisip tamakku pillugit aalajangersagartai naapertorlugit pineqaatissinneqarsinnaavoq.

169. Nipangiussisussaataaneq malittarisassanut tjenestemanditut atorfeqarnermut tunngasunut ilaammat tamatumingga sumiginnaanerup aamma kingunerisinnaavaa tjenestemanditut atorfimmi pisussaaffiit tunngavigalugit tjenestemandit pillugit inatsit naapertorlugu atorfilittut malersorneqarnek. Isumaqatigiissutit malillugit atorfeqartunut tunngatillugu atorfinitsitsiniarnermi inatsisit malillugit qanoq iliuseqartoqarsinnaavoq, tamatumani ilanngullugu annertunerusumik unioqqutitsisoqarsimappat soraarsitaaneq.

170. Tamatuma saniatigut inuk pisortat suliassanik suliaqarfiini atorfeqartoq nipangiussisussaataanerminillu sumiginnaasoq pissutsit qanoq innerat apeqqutaalluni pisussaatinneqarsinnaavoq aningaasatigut ajutoortitsinerminut taarsiilluni akileeqqullugu, kiisalu ilaatigut inuk eqqissiviilliortitaasimajunnartoq taamatut atugaqarnerlussimaneranut akiliiffigeqqullugu.

X. Paasissutissanik ingerlatsinermi oqartussaasunut allanut il.il. ingerlatitseqqittarneq pillugu malittarisassat

171. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisimmi §§-ini 28-mit 33-mut erseqqarinnerusumik aalajangersagaqarpoq qanoq pisoqartillugu ingerlatsinermi oqartussaa-sup aammalu pisortat ingerlatsiviini sulisut ingerlatsinermi oqartussaasunut allanut ingerlatsinermilu oqartussaasup pineqartup avalequtaanut paasissutissanik isertuussassanik tunniussisarsinnaatitaanerat aammalu immaqa tunniussisussaataaissaat pillugu. Aammattaaq aalajangersaavigineqarsimavoq qaqugukkut pisortani sulisoq paasissutissanik katersisinnaatitaallunuunniit pissarsisinnaatitaanersoq.

Kommunit aqunneqarneranni tungavissaasoq pingaarneq tassaavoq kommunalbestyrelsi tassaassasoq kommunip ingerlatsivianut tamarmiusumut oqartussaallunilu akisussaasuusussaq qullerpaaq.

Kommunip ingerlatsivia ingerlatsivinnut assigiinngisitaartunut ingerlatsinermi suliassanik assigiinngitsunik suliaqartunut aggugaavoq. Agguataarineq kommunimit kommunimut assigiinngisitaarpoq. Taamaakkalluarterli kommunip ingerlatsivia allaffissor-luni aqutsinikkut ataasiusutut ingerlalluni. Tamatuma ilaatigut nassatarivaa suliassat ilaat ataatsimut suliarineqarajuttarmata. Tamatumani soorlu pineqarput allatseqarfimmi suliassat, matuma ataani sulisut aqunneqarnerat, allakkanik ammarterisarnerit, nalunaarsuinerit, allattarissanik sulinerit aammalu karsimi naatsorsuuserinermilu sulinerit. Kommunini mikisuni sulisut allanik suliallit aammattaaq ingerlatsivinni assigiinngisitaartuni arlalinni suliassanik sulisinneqarajuttarput.

Paasissutissanik inunnut namminernut tungalluinnartunik ingerlatitseqqittarneq

Paasissutissat suut inunnut namminernut tungalluinnartuuppat?

172. Ingerlatitseqqittarneq pillugu malittarisassani § 28-miittuni paasissutissat isertuussassat assigiinngitsunut marlunnet tungassuteqartunut avinneqarsimapput: Paasissutissat *inunnut namminernut tungalluinnartunut tunngasut*, tassalu

taamaallaat immikkorluinnaq pisoqartillugu ingerlatsinermi oqartussaasunut allanut tunniunneqarsinnaasut, paasissutissallu nalinginnaasumik isertuussassat, tassaasut ingerlateqqinneqarsinnaasut, tamanna ingerlatsinemi oqartussaasut allat suliaminnik naammassinninnissaanut pingaaruteqarpat.

§ 28-mi aalajangersakkap imaraa paasissutissat inuit ataasiakkaat inuunerannut tunngalluinnartut tunngaviatigut ingerlatsinermi oqartussaasunut allanut ingerlateqqinneqartassanngitsut.

Paasissutissat inuit ataasiakkaat inuunerannut tunngalluinnartut tassaapput soorlu sumik naggueqarnermik, upperisaqarnermik ammillu sumik qalipaateqarneranik, naalakkersuinikkut isummanik, sunik peqatigiiffeqarnermik, atoqateqartarnermik pinerluuteqartarnermillu paasissutissat, kiisalu peqqissutsimut, inuuniarnermi ajornartorsiutinut annertuunut inuulluarniutinillu atuinerlunnermut tunngasut. § 28, imm. 1-imi taagorneqartut tamakkiisuunngillat, takutitsiniutaannaanerullutilli paasissutissat inummut namminermit tunngalluinnartut suusinnaanerinik. Paasissutissap inummut namminermit tunngalluinnartutut isigineqarnissaata imaluunniit isertuussassatut allatut isigineqarluni suliarineqarnissaata isummmerfigineqarnerani isiginiarneqassaaq paasissutissami qulaani taaneqartutulli inuup pineqartup nammineq inuuneranut tunngatillugu mianerisariaqarluinnartuunersoq. Taamaattumik soorlu ilaqutariinnerup iluani paasissutissat, matuma ataani meeravissartaarsimaneq ajoqusersimanerillu qanoq issusii aallaavigalugit inunnut namminermit tunngalluinnartutut isigineqarsinnaapput. Paasissutissat aningaasaqarnermut, suliamut atorfeqarnermullu kiisalu ineqarnermut tunngasut nalinginnaasumik inunnut namminermit tunngalluinnartuussanngillat. Paasissutissat taamaattut taamaallaat nalinginnaasumik isertugassatut isigineqarajupput. Paasissutissalliuku inunnut *namminivinnut* tunngassuteqartut *inummut namminermit tunngalluinnartutut* isigineqarsinnaasut.

Qaqugukkut ingerlatitseqqittoqarsinnaava?

173. Immikkut mianerisariaqarluinnartut § 28, imm. 1-imi taaneqartut tunngaviusumik taamaallaat ingerlatsinermit oqartussaasumut allanut ingerlateqqinneqarsinnaapput, aatsaat paasissutissami pineqartoq *akuersaarpat*.

Paasissutissami meeraq imaluunniit inuusuttuaraq 18-it inorlugit ukiulik pineqarpat akuersaarneq meeqqamit inuusuttuaqqamilluunniit namminermit nalunaarutigineqarsinnaavoq pineqartoq imatut inerisimatigisorinarpat nammineerluni paasisinnaallugu akuersaarnerup akuersaannginnerulluunniit suna isumagineraa. Nammineersinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 6 malillugu angajoqqaatut oqartussaasoq meeraq inuusuttuararlunniit nammineq pillugu taassuma soqutigisai pisariaqartitsinalu aallaavigalugit aalajangiisinnaatitaavoq. Taamaattumik angajoqqaatut oqartussaasoq paasissutissap ingerlateqqinneqarnissaanut akerliuppat oqartussaasut nalinginnaasumik taamaaliorinnaajunnaarsitaassapput, tassa qularnaatsumik erseqqarinngippat angajoqqaatut oqartussaasoq meeqqap inuusuttuaqqalluunniit soqutigisai pisariaqartitaalu soqutiginagit aalajangiisimasoq. Taamatuttaaq angajoqqaatut oqartussaasoq paasissutissap ingerlateqqinneqarnissaanik akuersaarsinnaavoq, naak meeqqap inuusuttuaqqalluunniit tamanna kissaatiginngikkaluaraa.

§ 28, imm. 4 malillugu akuersaarneq nalinginnaasumik allallugu nalunaarutigineqassaaq, tassanilu allassimassalluni paasissutissat qanoq ittu ingerlateqqinneqarsinnaatitaanersut, paasissutissat kimut ingerlateqqinneqarsinnaatitaanersut sunalu siunertaralugu taamaalioqqusisoqarnersoq. Nalunaarutissalli allassimanissaanik piumasarisaq saneqqunneqarsinnaavoq suliassap pissusiata imaluunniit pissusiusut allat tamanna pisariaqartippassuk. Nalunaarutigineqarnerminit kingusinnerpaamik ukioq ataaseq qaangiuppat akuersineq atorunnaassaaq.

174. Taamaattorli paasissutissat immikkut mianerisariaqarluinnartut § 28, imm. 1-imi eqqartorneqartut ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut ingerlateqqinneqarsinnaapput *inatsimmi aalajangersarneqarsimappat* imaluunniit inatsimmi aalajangersakkat malillugit aalajangiivigineqarsimappat paasissutissaq ingerlateqqinneqassasoq. Soorlu tamatumani pineqarpoq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 5, imm. 3-mi aalajangersagaq. Aammattaaq taamaappoq *inuit namminneq pisortalluunniit soqutigisaasa isumaginiarnerini isertuunneqarnissaannit qularnaatsumik pingaerneruppat* ingerlateqqinneqartariaqarnerat, matuma ataani aamma pineqarluni paasissutissami nammineq pineqartoq.

Taaneqartoq kingulleq pillugu timalimmik oqimaalutaavigineqassaaq illua'tungaaticut paasissutissami pineqartup paasissutissamik isertuussinissamik soqutiginninnera, illua'tungaaticullu inuup nammineq pisortalluunniit soqutigisaata suussia pingaaruteqassusialu ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut ingerlatitseqqinnissamut pissutaasinnaasoq. Oqimaalutaanermi aammattaaq ilanngunneqarsinnaavoq oqartussaasup paasiniaavigineqartup siunissami suleqqinnissaata eqqarsaatigineqarnissaa. Tassalu taamaalilluni § 28, imm. 1, nr. 3-mi tunngavissiisoqarpoq soorlu isumaginninnermi oqartussaasut oqimaalutaanissamut periarfissinneqarlutik, iluamik eqqarsaatigineqartussanngorlugu paasissutissanik inummut namminermut tunngassuteqarluinnartunik ingerlatitseqqinnerup kingunerisinnaaneraa isumaginninnermi sulinerup – tamanut isigaluni – ajoquserneqariataarsinnaanera, tassami isumaginninnermi sulinermi inuup i-kierneqartussap oqartussaasullu ikiuisussat akornanni imminut tatigeqatigiittoqarluinnartussaammat. Inatsisip suliariniarneqarnerani erseqqarissaavigineqarpoq erseqqilluinnartoq tunngavissaq una ingerlatsivimmi sulisunit tamaticut atorniarneqarsinnaasassanngitsoq isumaqartoqarluni paasissutissat suulluunniit inummut namminermut tunngasuteqartut ingerlateqqinneri innuttaasut namminerlu sulinermik akornanni tatigeqatigiinnermut aseruutaasinnaasut. Nalunanngikkaangat siunissami suliap innuttaasumut pineqartumut tunngatillugu ajoquserneqarsinnaanera aammalu allaat innuttaasunut sullissinerup ajoqusiivigineqarsinnaanera oqimaalutaanissaq oqartussaaffiup qullersaasa aalajangiivigisariaqarpaat.

Aalajangiineq taanna pillugu naammagittaalliorsinnaaneq pillugu imm. 191 innersuussutigineqarpoq.

Paasissutissat ingerlateqqinneqartariaqarnerinut tapersiissutaasinnaasutut eqqarsaatigisariaqartut ilagaat immikkorluinnaq pisoqartillugu pineqartup nammineerluni aamma eqqarsaatigineqartariaqarnera. Tassalu aalajangersakkap immikkorluinnaq pisoqartillugu atorneqartartussap ilaatigut qularnaarpaa inuup suliarineqarneranut atatillugu pisariaqartutut isiginaraangat napparsimmavimmit napparsimmavimmut allamut imaluunniit pisortat katsorsaasarfiinut allanut paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaaneq, aamma pineqartup paasissutissanik

ingerlatitseqqinnissamut akuersaarnissaa periarfissaqarfigineqanngikkaluarpalluunniit. Aalajangersakkap immikkorluinnaq pisoqartillugu atorneqartartussap aammattaaq siunertaraa suliassaqartillugu qassiinit attuumaffigineqartumik suliassap sularineqarneranut atugassanik inunnut paasissutissanik pisariaqartunik pissarsiniartoqarsinnaanerata qulakkeerneqarnissaa, aamma suliassamut attuumassuteqarluni paasissutissarsiffiginiarneqartorluunniit akuersaarumangikkaluarpap, taamaaliortoqarsinnaalluni paasissutissanik ingerlatitseqqinnissaq pisariaqarpat attuumassuteqartup aappa eqqarsaatigalugu.

§ 28 malillugu aammattaaq periarfissaqartuassaaq inuit ataasiakkaat namminneq inuunerinut tunngalluinnartut pillugit pisortatigoortumik ilisimatuutut misissuinissamut pineqartoq akuersitinngikkaluarlugu paasissutissanik ingerlatitseqqinnissamut. Piumasaqaataavorli ilisimatusaatigalugu misissuilluni pilersaarut pineqartoq ima pingaaruteqartigissasoq inuiaqatigiit ima soqutigisaritigissallugu paasissutissat isertuunneqarnissaasa eqqarsaatigineqarnissaannit suliassap naammassineqarnissaata eqqarsaatigineqarnissaa pingaarnerusutut isigineqassalluni.

175. Ingerlatitseqqinnissaq *suliassap sularineqarnerani pisariaqartinneqarpat* imaluunniit pisariaqarpat oqartussaasut nakkutilliisulluunniit misissuinerisa naammassineqarsinnaanissaannut, § 28, imm. 2, nr. 5 tunngavigalugu, paasissutissanik taakkuninnga ingerlatitseqqittoqarsinnaavoq § 28, imm. 1-imi aalajangersakkat apeqqutaatinngit.

Aalajangersakkap taassuma immikkorluinnaq pisoqartillugu atorneqartartussap siunertaraa qularnaassallugu ullumikkutut paasissutissat isertuunneqartartussat tunniunneqartarsinnaanissaat soorlu naammagittaalliummik ingerlatitseqqittoqartillugu, imaluunniit suliassap aalajangiivigineqannginnerani suliassap oqartussaasumut allamut oqaaseqaateqarfigisassanngorlugu ingerlatinneqarnissaa pisariaqarsimappat. Aammattaaq periarfissaavoq paasissutissanik sunilluunniit ingerlatitseqqinnissaq kukkunersiuisutut nakkutilliisutullu il.il. oqartussaasunut pingaaruteqartunik. Aalajangersakkap aammattaaq malitsigaa oqartussaasup qulliunerusup ullumikkutut annertutigisumik oqartussaasumit alliunerusumit suliassanik aalajangiivigisassaminik ilisimatitsissutigineqartussamilluunniit piumasaqarsinnaanera. Suliasanik

suliarinninnermi oqartussaasup qulliunerusup aammattaaq paasissutissat taamaattut oqartussaasumut alliunerusumut nalunaarutigisinnaavai, tamanna pisariaqarsimappat aalajangiisimanerup allanngortinneqarneranut tunuliaqutaasut paasissutissiissutiginiarlugit.

Allagaateqarfinni toqqorsivinnilu oqartussaasunut suliassanik ingerlatitseqqittarneq

176. Pisortat toqqorsiviisa ilaat ukiut qassiit qaangiunneranni Kalaallit Nunaata Allagaateqarfianut tunniunneqartussaapput. Toqqorsiviit pillugit aaqqissuussinerit allanngortinneqarnissaat § 28-p aalajangersagartaani siunnerfigineqarsimanngilaq. Inuit ataasiakkaat inuunerannut tunngassuteqarluinnartut pillugit pisortat ingerlatsiviini sulinermi paasissutissatut ilanngunneqarsimasut taamaalillutik ullumikkutut akuersissutitaqanngikkaluamik toqqorsivinni oqartussaasunut ingerlateqqinneqarsinnaajuassapput.

Inunnut namminernut tunngassuteqavissuunngitsunik paasissutissanik allanik isertuunneqartariaqartunik ingerlatitseqqittarneq

177. Paasissutissat isertuunneqartariaqartut § 28, imm. 1-imi taaneqartunit allaanerusut § 28, imm. 3 malillugu – imm. 2-mi pineqartut saniatigut – taamaallaat ingerlatsinermut oqartussaasumut allamut ingerlateqqinneqarsinnaapput isumaqarnarpat paasissutissaq oqartussaasup sulineranut imaluunniit oqartussaasup aalajangiinissaanut annertuumik pingaaruteqartussaasoq. § 28, imm. 3-mi aalajangersakkap imaraa ingerlatsinermi oqartussaasut assigiinngitsut akornanni paasissutissanik isertuunneqartariaqartunik ingerlatitseqqittoqartannginnissaa, tamanna piviusumik tunngaveqanngippat. Aalajangersagaq ullumikkumut tamanna pillugu atuuttumut naapertuuppoq.

178. Paasissutissanik ingerlatitseqqittarnissaq pillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip aalajangersagartaani pineqarput taamaallaat paasissutissat isertuussassat, tassa paasissutissat inatsisip nipangiussisussaataaneq pillugu aalajangersagartaaniittut. Paasissutissat allat killiliivigineqanngitsumik ingerlatsinermut oqartussaasumut allamut ingerlateqqinneqarsinnaapput.

Innuttaasup ingerlatsivimmut oqartussaasumut saaffiginnissimanagera immikkorluinnaq pisoqartillugu nammineq tassaasinnaavoq paasissutissatut isertuussassatut isigineqarsinnaasoq, tassa paasissutissap toqqaannangikkaluamik qulaarsiffigisinnaammagit paasissutissat inummut pineqartumut namminermut tungassuteqartut. Pineqartup ingerlatsivimmut attaveqarneranik paasissutissap nalinginnaasumik nammineerluni paasissutissamik isertugassamik qulaarsiffigisimanaviangikkaluarpa.

Pinerlutsaaliuilluni suleqatigiinnermi paasissutissanik isertuussassanik oqartussaasunut allanut ingerlatitseqqittarneq

179. § 29-mi aalajangersakkap qularnaassavaa SSPK-mi suleqatigiilluni pinerlutsaaliuinnermi ullumikkumut imminnut paasissutisseqatigiissinnaaneq.

§ 29, imm. 1 aamma 2 malillugit paasissutissat inunntut ataasiakkaanut tungalluinnartut politiinut imaluunniit oqartussaasunut allanut nammineerlutilluunniit ingerlallutik suliniuteqartunut pinerlutsaaliuiniarluni suleqatigiinnermut akuusunut ingerlateqqinneqarsinnaapput.

SSPK-mi suleqatigiinneq tassaammat nammineq kajumissuseq tungavigalugu ingerlanneqartoq meeqqat inuusuttuaqqallu aalajangersimasut pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqinneq ersarilluinnartumik tassaasussaavoq immikkorluinnaq pisutut isigisariaqartoq. Immikkut pisoqartillugu, tassa angajoqqaat meeqqap soqutigisaanik isumaginnissinnaatinnagit, pisariaqalersinnaavoq akuersiteqqaanngikkaluarlugit paasissutissanik ingerlatitseqqinnissaq.

Aammattaaq SSPK-mi suleqatigiinnermi paasinarsippat meeqqat inuusuttuaqqallu pinerlunniartalernissamut annertuumik ilimanarsiartortut taamaaliortoqarsinnaanissaa siunnerfiuvoq.

180. Pinerlutsaaliuiniarnermut atatillugu paasissutissat atorneqartut pinerlunnerit pillugit paasiniaanernut ingerlateqqinneqarsinnaatitaanngillat.

Aalajangersakkalli ajornartinngilaa kommunini sulisut il.il. SSPK-mi suleqatigiinnermut atatinnagu ullumikkutut pinerluutinik politiinut unnerluutiginnissinnaanerat.

181. Oqartussaasunut nammineeurlutillu ingerlallutik suliniuteqartunut pinerlutsaaliuiniarluni suleqatigiinnermut akuusunut paasissutissanik imm. 1-imi aamma 2-mi pineqartunik tunniussinissaq § 29, imm. 3 malillugu pisussaaffigineqanngilaq.

Pinerlutsaaliuilluni suleqatigiinnermi paasissutissanik isertuussassanik oqartussaasunut allanut ingerlatsinnermi oqartussaasuunngitsunut ingerlatitseqqittarneq

182. § 28-mi aalajangersakkami taamaallaat pineqarpoq paasissutissanik isertuussassanik ingerlatsinnermi oqartussaasunut allanut ingerlatitseqqittarneq. Tassalu taamaalilluni aalajangersakkami pineqarani paasissutissanik eqqartuussivinnut Inatsisartunullu, matuma ataani Inatsisartut Ombudsmandiannut ingerlatitseqqissinnaaneq kiisalu nunani allani oqartussaasunut.

Paasissutissanik isertuussassanik oqartussaasunut allanut ingerlatsinnermi oqartussaasuunngitsunut ingerlatitseqqissinnaatitaanissami ullumikkumisut aalajangiisuussaaq pinerluttulerineq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit ingerlatitseqqinnissaq pissutissaqanngitsutut isigineqassanersoq kiisalu taamatuttaaq inatsisini nipangiussisussaataaneq paasissutissiisussaataanerlu pillugit malittarisassat malillugit pissutissaqanngitsutut aamma isigineqarnersoq.

Pisortatut oqartussaasut nalunaarsuisarnissaq pillugu inatsimmi paasissutissat pineqartut oqartussaasunut allanut ingerlateqqinneqarsinnaapput nalunaarsuiffinni ataasiakkaani inassutigalugit maleqquneqartut killissarititaat naapertorlugit.

Oqartussaasup ataatsip iluani ingerlatitseqqittarneq

183. Aalajangersakkami § 28-mi pineqartumi oqartussaasup ataatsip iluani paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq pineqanngilaq. Paasissutissanik isertuussassanik ingerlatitseqqittoqarsinnaaneranut aalajangiisuusaaq nipangiussisussaataaneq pillugu malittarisassat malillugit ingerlatitseqqinnissaq **pissutissaqartutut** isigineqarsinnaanersoq. Pingaartumik pissutissaqarsinnaavoq erseqqissassallugu ingerlatitseqqinnissaq pissutissaqassanngitsoq ingerlatitseqqittup ilisimasimappagu paasissutissaq paasissutissinneqartup suliassaralugit suliadini sulineranut sunniuteqartussaangitsoq; § 33 sanilliussiffigiuk.

184. Kommunini ataasiakkaani namminneerlutik inatsisitigut pisinnaatitaaffeqarlutik oqartussaasusut § 28, imm. 6 malillugu paasissutissanik ingerlatsinnermi oqartussaasunut allanut ingerlatitseqqittarnissat pillugit malittarisassanut tunngatillugit namminneerlutik oqartussaassuseqartutut isigisariaqarput. aalajangersakkap ilaatigut erseqqissarpaa isumaginninnermi ataatsimiititaliaq § 28 malillugu suliassat isumaginninnermi inatsisit naapertorlugit isumaginninnermi ataatsimiititaliamut nammineerluni oqartussaaffigineqartitaasut suliarineqarnissaannut kommunimi ingerlatsivinnut allanut naleqqiulluni nammineerluni oqartussaassuseqartoq. Taamatut assingusumik piginnaatitaaffeqarput ligningskommissionit, skolenævnit brandkommissionillu il.il. Kommissioninit taakkunanga taamaallaat paasissutissat kommunimi ingerlatsivinnut allanut ingerlateqqinneqarsinnaapput § 28-mi aalajangersakkat killissarititaat malillugit.

Qinnuteqaatini paasissutissanik inummut namminermut tunngassuteqartunik pissarsisinnaaneq

185. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 30-mi erseqqinnerusumik malittarisassaliuunneqarsimavoq qinnuteqaatinit paasissutissanik qinnuteqartumut nam-minermut tunngassuteqartunik qanoq annertutigisumik ingerlatsiviup immikkoortortaanit allanit imaluunniit ingerlatsinnermi oqartussaasunit allanit pissarsiniartoqarsinnaanersoq. Kommunip ingerlatsiviani ataatsimiititaliat tamarmik kommuninik aqutsineq pillugu inatsit aqutsinerlu pillugu malittarisassat naapertorlugit pilersinneqartut ataatsimiititaliallu suliassaannik ingerlatsiviusut tassaasussaapput namminneerlutik ingerlatsivittut immikkoortortaaq. Aalajangersakkamili ajornartinneqanngilaq im-mikkoortortap iluani suleqataasup qinnuteqaataata

suliarinissaanut atatillugu suleqataasumit allamit paasissutissanik pissarsiniarnissaq. Tamanna aamma atuuppoq suleqataasut assigiinngitsunik suliaqaraluarpataluunniit.

Aalajangersakkap siunertaraa qularnaassallugu qinnuteqartup sunnuteqarfigissagaa suliassamut inummut namminermt tunngassuteqartut paasissutissat nammineerluni qinnuteqarnermigut ingerlatsivimmut saqqummiussimasani suut akuliutsinneqassanersut. Tassalu nalinginnaasumik immikkoortortami immikkoortortanit allanit pineqartumut namminermt tunngassuteqartut suliassap suliarineranut atatillugu pissarsiarineqarsinnaanngillat qinnuteqartoq erseqqissumik akuersiseqqaartinnagu.

§ 30-mi aalajangersakkami pineqaannarput qinnuteqarnermi ileqquusumik saqqummiunneqartartut aalajangiivigineqartartullu. Taamaalilluni aalajangersakkap atortinneqarnissaata avataanippoq pingaartumik pisortat suliassaasa ilaat ingerlatsinermt suliassavittut isigisariaqartoq.

Aammattaaq aalajangersakkap avataaniipput suliassat oqartussaaffiup nammineerluni saqqummiussai imaluunniit allanit saqqummiunneqartut, soorlu unnerluussinerup kingornatigut.

186. Paasissutissanik aalajangersakkami pineqartunik pissarsiniarnissap pisariaqarneranut pingaartumik pissutaasinnaavoq oqartussaaffiup taamaaliornissamut pisariaqarsorinninnera paasiniarlugu paasissutissat qinnuteqartumit tunniunneqartut eqqortuunersut imaluunniit tamakkiisuunersut, imaluunniit oqartussaaffiup nammineq pissarsiarisimanngisaanik pissarsiarisinnaanngisaanilluunniit paasissutissanik atorfissaqartitsinera. Qinnuteqartup paasissutissat pissarsiarineqarnissaannut akuersaannginnerata kingunerisinnavaa qinnuteqaatip akuerineqanngitsoornera imaluunniit tamakkiisuunngitsumik akuerineqarnera. Tamanna soorunalimi ingerlatsinermi oqartussaasup suliassap piareersarneranut atatillugu attuumassuteqartumut sianigeqqusariaqassavaa.

187. § 30 malillugu qinnuteqaatinut atatillugu paasissutissanik pissarsiniarnissamut allalluni akuersaartoqarnissaa piumasarineqanngilaq. Qinnuteqaateqarnermt atatillugu oqaatigalugu akuersaarneqarsimappat qinnuteqaatip suliarineqarneranut

atatillugu qinnuteqartumut tunngassuteqartunik paasissutissanik isertuussassanik ingerlatsinermi oqartussaasumit allamit pissarsiniartoqarsinnaanera ingerlatsivillu saaffigineqartussa q ilisimatinneqarpat akuersaartoqarneranik pisariaqarnaviangilaq paasissutissanik ingerlatitseqqinnissamut § 28 malillugu allallugu oqaatigaluguluunniit akuersissummik pissarsiniaqqinnissaq.

188. § 30-mi aalajangersakkami taamaallaat pineqarpoq ingerlatsinermi oqartussaasunit allanit imaluunniit immikkoortortap iluani allanit paasissutissanik pissarsiniarnissaq. Aalajangersakkami pineqanngilaq soorlu namminersortunit paasissutissanik piniarsinnaaneq. Qinnuteqartumut namminivimmut tunngassuteqartunik paasissutissanik ingerlatsinermi oqartussaasuunngitsunit allanilli pissarsiniarnissaq pisariaqartinneqarpat aalajangersakkami § 30-mi eqqarsaatigineqartariaqartut oqaatigineqartut tunngaviatigut aamma taamaaliornissami tunngavigineqartariaqarput.

189. Namminivik pilluni paasissutissanik immikkoortortap iluani allanit imaluunniit ingerlatsinermi oqartussaasunit allanit qinnuteqarnermut atatillugu pissarsiniarnissaq qinnuteqartumit akuersaarneqarsinnaananiluunniit akuersaarumaneqanngippat paasissutissat pissarsiariniarneqarsinnaapput qinnuteqartoq imaluunniit suliassamut tunngassuteqartoq alla eqqarsaatigalugu qinnuteqartup paasissutissanik pissarsinnginnissaanik piunasaqarneranik pingaartinneqarnerusariaqarpat, tak. § 30, imm. 2, nr. 3.

Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsisip piareersarneqarnerani takuneqarsinnaavoq § 30, imm. 2, nr. 3-mi qinnuteqartoq imaluunniit suliassamut tunngassuteqartoq alla pillugu eqqarsaatigineqartariaqartut pillugit aalajangersakkat taamaallaat atorneqarsinnaasut *immikkorluinnaq ittumik* pisoqartillugu.

§ 30 imm. 2, nr- 2 malillugu akuersaarnissamik piunasaqaat aammattaq saneqqunneqarsinnaavoq inatsimmi allamik imaluunniit inatsit naapertorlugu aalajangersakkamik allamik malitassaqarpat. Oqartussaasup oqartussaasumit allamit paasissutissanik piniarsinnaaneranut malittarisassat taamaattut piviusunngortinneqarput inunnut tunngasunik paasissutissanik qinnuteqaatinut atatillugu immikkut isertuuttariaqartunik akuersissutinik piniarnissamut malittarisassat

tamanut atuuttut pigineqartut qanoq isumaqarnerat eqqarsaatiginagit. Oqartussaasoqarfik qinnuteqaammik suliarinnittoq inatsisillu malillugit paasissutissanik taamaattumik ingerlatsinermi oqartussaasunit allanit piniarnissamut immikkut tunngavissaqartoq taamaattumik nalinginnaasumik paasissutissanik piniartinnani qinnuteqartumit akuersissummik piniaqqaartariaqassagunarpoq, naak oqartussaasoqarfik taamaaliornissamut pisussaangikkaluarpalluunniit.

Naatsorsueqqissaarnermi il.il. atugassanik paasissutissanik piniarsinnaatitaaneq

190. Paasissutissat isertuunneqartariaqartut kisitsisit atorlugit paasissutissiornermuinnaq imaluunniit ilisimatuutut misissuinerinnarmut atatillugu pissarsiarineqarsimasut allamut atugassanngorlugit ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut ingerlateqqinneqaqqusaanngillat.

Ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut paasissutissanik ingerlatitseqqinnissamut pisussaaffik

191. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 32-mi erseqqinnerusumik malittarisassaqqarpoq ingerlatsinermi oqartussaasup ingerlatsinermi oqartussaasumit allamit piumaffigineqarnermigut qanoq annertutigisumik paasissutissanik ingerlaltitseqqittarnissaa.

Aalajangersakkap imaraa ingerlatsinermi oqartussaasup ingerlatsinermi oqartussaasumit allamit paasissutissanik tunineqarnissamik piumasaanik akuersaartarnissaa, tassa oqartussaasoq §§-it 28 aamma 31 malillugit imaluunniit inatsimmi allami malittarisassat malillugit taamatut piumasaqarnissamut *pisinnaatitaappat*. Oqartussaasoq paasissutissanik pigisaqartoq tassaavoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit malillugu pisinnaatitaasoqarneranik aalajangiisussa.

Tamanna tunngavigalugu ingerlatsinermi oqartussaasoq paasissutissanik tunniussinissamut itigartitsippat inatsisissatut siunnersuummi erseqqissaatini tunngavissaliunneqarsimavoq tamanna pillugu aalajangiineq oqartussaasumut

suliassap piviuneranik naammattaalliuutiginninnermi
naammagittaalliuuteqarfiussamut ingerlateqqinneqar-sinnaasoq.

Taamaattorli § 32, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq pisussaaffiussanngitsoq ingerlatitseqqinnissap oqartussaasoq oqartussaasup allap paasissutissanik pinissaata pingaarutaanit anneroqisumik suliakkersussappagu. Killiliussa taanna nalinginnaasumik ataasiartumik paasissutissanik piniarnermut atorneqarsinnaasussaangilaq, kisiannili immaqqa pissutiginiarneqarsinnaalluni oqartussaasoq paasissutissanik amerlasuunik ingerlatitseqqeqqullugu qinnuigineqartuartarpat, paasissutissallu nassariniarneri allanniartarnerilu suliakkersuutaavallaarpata.

Paasissutissanik isertuussassanik ingerlatsinermi oqartussaasunut allanut imaluunniit ingerlatsiviit avalequtaannut ingerlatitseqqittarnissamik pisussaaffik pillugu § 32-mi malittarisassat tamanut atuuttut saniatigut paasissutissanik ingerlatitseqqittarnissamut pisussaaffik pillugu inatsisip immikkut malittarisassarititai atuutiinnarput.

Suliassap sularineqarneranut pingaaruteqanngitsunik paasissutissanik isertuuttariaqartunik pissarsiniarnissap inerteqqutaanera

192. Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 33-mi aalajangersagaqarpoq erseqqissaassutaasumik inuit pisortat ingerlatsiviini atorfeqartut paasissutissanik isertuuttariaqartunik suliainnut sunniuteqartussaangitsunik pissarsisassanngitsut. Tassani pineqarput oqartussaasunit allanit paasissutissanik pissarsiniartarnerit aamma paasissutissanik oqartussaaffiup nammineq pigisaanik saqqummiisarnerit, soorlu suliassimasunik pisoqqanik toqqorsivimmi toqqortarineqartunik. Aalajangersakkamili aporfissaqartinneqanngilaq oqartussaaffiup sulisuisa pisarnek malillugu suleqatigiillutik oqartussaaffiup suliassaataanik naammassinninniartarnissaat imaluunniit pisarnek malillugu suliassanik sularinnittarneq, soorlu tungaviumik suliassat "misissuiffigineri".

XI. Inatsisip atulernerá inatsisinullu il.il allanut attuumassuteqarnera

193. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit 1. januar 1995-imi atortuulerpoq.

194. Inatsisini allani aalajangersakkat imaluunniit aalajangersakkat inatsit naapertorlugu aalajangersagaasut kapitali 2-mi aalajangersakkanit annertunerusumik suliámi peqataasinnaanginnermik nassataqartut atuutiinnassapput.

195. Peqataasut suliassanut tunngasunik ilisimasaqalerumallutik allagaatinik suliassanut tunngasunik oqartussaasumit suliarineqarsimasunik imaluunniit 1. oktober 1964-imi kingusinnerusukkulluunniit oqartussaasumit pigineqalersimasunik takunnissinnaanerat pillugu aalajangersakkat atuutissapput. Taamaattorli § 18-imi aalajangersagaasut pinerlunnerit pillugit suliáasunut inatsisip atuutilinnginnerani aalajangiivigineqarsimasunut atuutissanngillat, tak. immikkoortut 46-mit 48-mut.

196. Inatsisini allani aalajangersagaasut imaluunniit aalajangersakkat inatsit naapertorlugu aalajangersagaasut § 24-mi tunngavissat imarisaannit annertunerusumik piunasaqaatitaqartut atuutiinnassapput.

XII. Suliassat piareersarlugit qanoq suliarineqartarnissaat il.il. pillugu malittarisassat nalinginnaasut

197. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi sammisassat killiliiviginiarnerini pingaartumik pingaartinneqarsimavoq aalajangersakkat tamanut tunngatinneqarsinnaasut kisimik ilanngunneqarnissaat. Pingaartumik aammattaaq pingaartinneqarsimavoq aalajangersakkat eqqorluaqqissaarnerusumik ilusilersuiffigineqarsinnaasut kisimik ilanngunneqarnissaat, taamaalilluni qularnaatsumik paasiuminartuullutillu malikkuminartooqqullugit kiisalu oqartussaasunit qulliunerusunit eqqartuussivinnillu inatsisilerinikkut atorineqarsinnaasooqqullugit.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat ilaatinneqartut saniatigut allassimanngitsunik ingerlatsinermut inatsisilerinikkut malittarisassaqaqtiterpoq pingaartumik eqqartuussiviit aalajangigarisimasaannik tunngaveqartunik, aammalu ingerlatsineq pillugu atuakkianik tunngaveqartunik kiisalu Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatitut saqqummiussortarsimasaannik tunngaveqartunik. Ukiullu aamma ingerlanerini pingaartumik Ombudsmandip oqaaseqaatigisartagai tunngavigalugit najoqqutassaqaqaleriartorsimavoq ingerlatsinermi ileqqorissaarnertut isigineqarsinnaasunik. Tunngavissaasinnaasut pingaarnerusut najoqqutassallu ilaat matuma ataani eqqartorneqassapput.

Inatsisitigut tunngavissat pingaarnerit

198. Qallunaat kalaallillu ingerlatsineq pillugu inatsisitigut malittarisassaanni tunngaviulluinnarpoq oqartussaaffiit ataasiakkaat namminneerlutik immaqalu oqartussaasunik allanik suleqateqarlutik suliassani ingerlanneqartuni paasissutissanik pisariaqartunik pissarsiniarnissamut pisussaaffeqarnissaat imaluunniit namminersortut, pingaartumik suliamut tunngassuteqartut, suliaq pillugu paasissutissarsinissamut ikiuunnissaasa isumaginissaannut pisussaatinneqarnissaat. Qinnuteqaatinili suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 30-mi malittarisassat killiliunneqarsimapput, takuuk tamanna pillugu allaaserisat qulaani imm. 185-imut 189-imut eqqartorneqartut.

Aammattaaq ingerlatsinermi oqartussaasut pisussaaffigaat isumagissallugu paasissutissat pisariaqartut sukkanerpaamik naleqqunnerpaamillu pissarsiarineqarnissaat. Tassalu suliassaq oqartussaasumit pisariaqarnera tamakkerlugu misissuiffigineqassaaq, taamaalilluni suliassat ataasiakkaat isumannaatsumik aalajangiivigineqartarsinnaaqqullugit. Misissuinerit qanoq annertutigisumik ingerlanneqarnissaasa naliliiviginiarnerini qassiinik eqqarsaatigisassaqarpoq. Suliap nammineq eqqortumik aalajangiivigineqarnissaata eqqarsaatigineqarnissaata saniatigut pingaaruteqartumik eqqarsaatigisassaavoq aalajangiinissap pisariaqanngitumik kinguarsarneqannginnissaa.

Suliassat pilertortumik eqaatsumillu sularineqartarnerat

199. Suliassat tamarmik pisortat ingerlatsiviini sularineqartut soorunami sapinngisamik pisariitsumik, pilertortumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu sularineqartarnissaannik piumasaqaat pingaartumik atuuppoq suliassanut inuit ataasiakkaat imaluunniit namminersorlutik ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. attuumassuteqarfigisaanni.

Suliassat sapinngisamik pisariitsumik sularineqartarnissaannik piumasaqaammi ilaatigut pineqarpoq suliassap sularineqarnerata ileqqulersuutaavallaartunik persaqusersorneqannginnissaa, matuma ataani soorlu pisariaqanngikkaluamik allassimanissaannik piumasaqaatinik, naak immaqa suliassaq taamatulli isumannaatsigisumik oqarasuaatikku sularineqarsinnaagaluartoq. Aammattaaq sapinngisamik qularnaarniarluinnartariaqarpoq innuttaasut ataasiakkaat inatsisitigut pisussaaffilersorpallaannginnissaat, soorlu suliassami paasissutissat eqqarsaatigalugit, imaluunniit pissusissatigut piumasaqaatinik, tassa innuttaasut ilaasa kisimik naammassisinnaasaannik, soorlu ilinniagaqarsimanertik tunngavigalugu, piumasaqarfigalugit, imaluunniit innuttaasut imatut pisariaqanngitsummik piumasaqarfiginaveersaartariaqarput allatut ajornartumik immikkut piginnaassuseqartunik ikiortissarsiortussanngorlugit. Inatsisit innuttaasunik pisinnaatitaaffiliineranni tamanna pillugu qinnuteqartoq immersugassat immikkut ittu allaffissialluunniit allat immersoqqullugit pisussaaffilerneqarsinnaanngilaq suliassap sularineqarnissaa tunngaviginiarlugu, taamaaliornissaq inatsisitigut tunngavissaqartinneqanngippat. Suliassap aalajangiiviginissaanut oqartussaasut

paasissutissanik timitalinnik qassiinik pisariaqartitsippata innuttaasunut oqartussaasunullu iluaqutaasinnaavoq apeqqutitalinnik immersugassaliornissaq, allattuiffissaliornissaq assigisaannilluunniit pissarsinissaq suliamullu tunngassuteqartut kajumissaarlugit immersoqqullugit. Oqartussaasoq sapinngisamik ikiuuttariaqarpoq suliap suliarineqarnerani paasissutissanik pisariaqartunik pissarsinissamut, matuma ataani aamma ilitsersuussilluni paasissutissat ajornannginnerpaamik qanoq ilillutik pissarsiarineqarsinnaanersut.

Suliap suliarineqarnissaata sapinngisamik aningaasartuutaavallaartussanngornagu piareersarneqarnissaanik piumasaqaammi kisimi pineqanngilaq suliat ataasiakkaat suliarineqarnissaanni nalilersorneqarnissaa oqartussaasup suut nammineerluni suliassamut atorsinnaanera, kisiannili aamma pineqarpoq suliap sukkasuumik eqaatsumillu ingerlanneqarnera innuttaasumut pineqartumut aningaasatigut qanoq sunniuteqassanersoq. Suliassani suliat sukkasuumik aalajangiivigineqarnissaat innuttaasumut pine-qartumut aningaasatigut annertuumik pingaaruteqartuni tamanna aamma isiginiarneqartariaqarpoq.

Kiisalu suliap pilertortumik suliarineqarnissaanik piumasaqaammi ilaavoq oqartussaasut allat pisariaqanngitsumik tusarniaavigineqartarnissaasa pinaveersaarneqartariaqarnerat, tak. tamanna pillugu ataani imm. 201-imit 203-mut.

Ingerlatsinermi suliassaviit pillugit ilitsersuut

200. Ilitsersuinissamik pisussaaffik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7 malillugu atuuttoq suliassanut ingerlatsinermi oqartussaasunit suliarineqarlutik aalajangiivigineqarsimasunut aalajangiivigineqartussanulluunniit atuuppoq.

Ingerlatsinermili ileqqorissaarneq malinneqassappat isumaqarnarpoq ingerlatsinermi oqartussaasup timitalimmik ingerlatsinermik sulinerani aammattaaq annertuumik pisussaaffigineqartoq malittarisassat ingerlatsivimmut tunngassuteqartut pillugit innuttaasunik ilitsersuisarnissaq. Oqartussaasumut saaffiginnittoq qallunaatut pininnaalluanngippat imaluunniit soorlu tusaaniarnikkut isiginiarnikkulluunniit ajornartorsiuteqarpat ilitsersuisussaataitanermi pisariaqassaaq ikiortissamik pisariaqartitamik pissarsinissaq, soorlu nutserisumik/oqalutsimik.

Oqartussaasut allat tusarniaavigineqartarnerat

201. Ingerlatsinermi oqartussaasup oqartussaasumut allamut tusarniaannginnerani peqqissaarluinnartumik isumaliutigeeqqaarneqartariaqarpoq tusarniaanissaq ilumut pisariaqarnersoq. Tamannali atunngilaq inatsisitigut imaluunniit inatsit alla malillugu aalajangersakkatigut taamaaliortoqarnissaa piumasarineqarpat.

202. Tusarniaanissaq pisariaqarpat allakkani tusarniaassutini allassimasariaqarpoq suut oqaaseqarfigineqarnissaat kissaatigineqarnersoq, aammalu oqaaseqaat qaqugu tunniuteqquneqarnersoq. Aammattaaq allassimasariaqarpoq oqartussaasup oqartussaasut allat apeqqut taannarpiaq pillugu tusarniaavigisimanerai.

203. Suliassami pisariaqarpat oqartussaasut qassiit tusarniaavigineqarnissaat, tusarniaaneq ajornanngippat imatut ingerlanneqartariaqarpoq oqartussaasut tamarmik ataatsikkut tusarniaavigineqarlutik. Tamannali atuutinngilaq oqartussaasumut tusarniaavigineqartumut annertuumik pingaaruteqarpat oqartussaasup tusarniaavigineqar-tup allap suliambut qanoq oqaaseqarsimanerata tusaqqaarnissaa.

Akissuteqarnissamut piffissaliussat il.il.

204. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliassat qanoq sivisutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu nalinginnaasunik aalajangersagartaqanngilaq. Tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq suliassat pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartartut assigiinneqimmata assigiinneqisunillu annertussuseqartarlutik, taamaattumik inatsisikkut pisortat ingerlatsiviini qanoq sivisutigisumik suliarineqartarnissaasa aalajangersimasu-mik malittarisassiornissaat ajornarluinnartussaalluni, tassa eqqartuussivinni ajornarpallaanngitsumik atortinniarneqarsinnaasunik.

Kisiannili Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatigisartagai tunngavigalugit nalinginnaasumik ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup malinniarneqarnissaani suliassat qanoq sivisutigisumik sulariniarneqartarnissaat pillugu malittarisassaqaartitsisoqarpoq,

matuma ataani suliamut tunngassuteqartup suliap qanoq sivilutigitsumik suliarineqassa-ngatinneqarneranik ilisimatinneqartarnissaa ilanngullugu.

Ombudsmandip aammattaaq aalajangikkat ilaanni tikkuavigisarsimavaa suliat sivilutigitsumik aalajangiivigineqaratik uninngatinneqartarnissaat pinaveersaarniarlugu kiisalu puigortoorneqarlutik aalajangiivigineqanngitsoortarnissaat pinaveersaarniarlugu oqartussaasut naammattumik *atorsinnaalluartunik suliat uterfigeqqinneqartarnissaannut allattuiffiliortarnissaat.*

205. Ingerlatsinermut oqartussaasup suliassap suussusia pissutigalugu imaluunniit oqartussaaffimmi tassani nalinginnaasumik suliarineqartarnerat pissutigalugu suliassaq tiguneraniit piffissap sivilutigitsumik iluani aalajangiivigisinnaanngikkuniuk oqartussaaffiup suliassamut tunngassuteqartoq nalunaarfigisariaqarpaa suliassap qanoq inissisimaneranik aammalu ajornanngippat paasissutissillugu suliassap qaqugu aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffimmit naatsorsuutigineqarnersoq.

206. Oqartussaaffiup aammattaaq suliassamut tunngassuteqartoq ilisimatittariaqarpaa suliassaq sivilutigitsumik suliarineqartussaagaluq immikkut pissuteqartumik pisarnermit sivilutigitsumik suliarineqartariaqalerpat.

207. Suliamut tunngassuteqartumit allakkat nukingisaarutit suliassallu suliarineqarnerani piffissamik atorineqartumik naleqquttumik tunngavilersukkat ingerlaannartumik akineqartariaqarput. Akissuteqaammi ilisimatitsissutigineqartariaqarpoq suliassaq qanoq inissisimanersooq aammalu ajornanngippat ilisimatitsissutigineqarluni suliassap aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffiup qaqugu naatsorsuutigineraa.

Allaganngorlugu aalajangiinissamik piunasaqaat?

208. Suliap aalajangiivigineqarnera pillugu ullumikkut amerlanerpaatigit ingerlatsinermi suliamut tunngassuteqartut allaganngorlugu nalunaarfigineqartarput.

Ilaatigulli suliap suunera tunngavigalugu imaluunniit ingerlatsivimmi pisarneq malillugu aalajangiineq suliamut tunngassuteqartumut oqaatigalugu nalunaarutigineqartarpoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassani siunnerfigineqanngilaq ingerlatsinermi oqartussaasut pisarnerisa allanngortinneqarnissaat, tassa aalajangiussa qqaatigalugu allalluguluunniit nalunaarutigineqassanersoq. Ingerlatsinermili ileqqorissaarneruvoq suliassamut ingerlatsinermi oqartussaasup aalajangiivigisassaanut suliassamut tunngassuteqartoq nalinginnaasumik aalajangiinermik allaganngorlugu tunineqartarpat. Tamanna aamma atorpoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inat-simmi § 23-mi tunngavilersuinissamut piffissarititaasoq qaangiutereersimagaluarpalluunniit, imaluunniit aalajangiinermi pineqartoq tamakkiisumik isumaqatigineqaraluarpalluunniit. Taamaattoq ingerlatsiviup aalajangiinerata allaganngorlugu nalunaarutigineqarnissaanik piunasaqarsinnaaneq atunngilaq erseqqippat suliamut tunngassuteqartumut aalajangiinerup allaganngorlugu pinissaa soqutaanngitsoq.

Naammagittaalliornissamut piffissaasumik naatsorsuineq

209. Inatsisitigut imaluunniit inatsit tunngavigalugu nalunaarutikkut aalajangersaavigineqarsimappat ullormit suliamut tunngassuteqartup aalajangiinermik nalunaarummik tigusinerata kingornatigut naammagittaalliornissamut piffissarititassaq ullunik, sapaatit akunnerinik qaammatinilluunniit aalajangersimasunik amerlassusilimmik sivisissuseqassasoq naammagittaalliornissamut piffissarititaq tunngavissat makku malillugit naatsorsorneqassaaq.

Piffissarititap naatsorsornissaanut piffissaq aallartiffissaq

210. Naammagittaalliornissamut piffissarititaq aallartittarpoq piffissamit nalunaarutip suliamut tunngassuteqartumut anngunneranit. Suliamut tunngassuteqartoq aammattaaq uppersaasannaappat ingerlaannartumik ullulernerqarfianinngaanniit. Suliamut tunngassuteqartup aammattaaq uppersarsinnaappagu oqartussaasup naatsorsuutigisaanit kingusinnerusukkut aalajangiinermik nalunaarut aatsaat

tigusimallugu, piffissarititaq aallartittarpoq ullormit aalajangernerup anngussimaffissaatut naatsorsuutigisamit.

Piffissarititaasumik naatsorsuineq

211. Naammagittaalliornissamut piffissarititaasut ullunik aalajangersimasunik amerlassuseqarnissaat aalajangiivigineqarsimappat ulloq aalajangernermik nalunaarutip apuuffia naatsorsuinermi ilanngunneqartassanngilaq. Soorlu aalajangernermik nalunaarut pingasunngornermi 22. marts 1995-imi annguppat naammagittaalliornissamut piffissarititaq ullunik 14-inik sivisussuseqartoq naassaaq pingasunngornermi 5. april 1995-imi allaffiup matumanerani. Piffissarititaasup sivisussusissaa sapaatit akunneri-nut qaammatinulluunniit aalajangiunneqarsimappat piffissarititaasoq naassaaq sapaatip akunnerata ulluani nalunaarummik tigusiffissap ulluani sapaatit akunnerisa qaammatilluunniit aalajangiunneqarsimasut qaangiunneranni. Taamaalilluni qulaani assersuummi naammagittaalliornissamut piffissarititaq sapaatit akunnerinik sisamanik sivisussuseqartoq naassaaq pingasunngornermi 19. april 1995-imi allaffiup matumanerani.

Naammagittaalliornissamut piffissarititaq arfininngornermi nalliuttumiluunniit naappat nalinginnaasumik eqqornerpaassaaq naammagittaalliornissamut piffissarititap ulluinnarnut tulliuttunut sivitsorneqartutut isigineqarnissaa. Aalajangernermik nalunaarut 28. april 1995-imi annguppat naammagittaalliornissamullu piffissarititaq ullunik 14-inik sivisussuseqarluni, taava naammagittaalliornissamut piffissarititaq aatsaat naassaaq ataasinngornermi 15. maj 1995-imi, tassa tallimanngorneq 12. maj nalliuttuummat sapaatip akunnerata naaneranik malitseqartoq.

Nalinginnaangitsumik matujaarujussuortoqassappat imaluunniit immikkut ittumik naammagittaalliuuteqartarfiup sulinera aaqqissuunneqarsimappat, tamatuma kinguneranik naammagittaalliortoq naatsorsuutiginngisaminik kingusinaartoorsinnaatinnegar-tariaqanngilaq. Taama pisoqartillugu naammagittaalliornissamut piffissarititaq aatsaat naassaaq ullup tulliani allaffiup matunerani.

Naak naammagittaalliornissami ilitsersuutigineqarsimagaluartoq naammagittaalliuut oqartussaasumut siullermik aalajangiisimasumut kukkuluttornikkut tunniunneqarpat naammagittaalliuut piffissaq eqqorlugu tunniunneqartutut isigineqartariaqarpoq oqartussaasumut tassunga piffissarititap naannginnerani anngukkuni.

Naammagittaalliornissamut piffissarititat allat

212. Inatsimmi nalunaarummiluunniit killilimmik piffissarititaq imatut ilusiliivigineqarsinnaavoq matuma siuliani 211-mi eqqartorneqartumit piffissamik allaanerusumik piffissarititaq aallartiffissalerlugu. Soorlu imaassinnaavoq inatsimmi nalunaarummi-luunniit aalajangiunneqarsimasoq killilimmik piffissarititaq naatsorsuutigineqalissasoq aalajangiisoqarneraniit. Taamaattumik taama pisoqartillugu pingaaruteqarpoq aalajangiinerup suliamut tungassuteqartumut sapinngisamik piaarnerpaamik nalunaarutigineqarnissaa naammagittaalliornissamut piffissarititaasoq pillugu naammagittaalliornissamullu piffissarititaasup aallarnerfianik ilisimatitsissummik ilallugu. Naammagittaalliornissamut piffissarititaasut taamaattut pillugit naleqquttuussaasq oqartussaasup naammagittaalliornissamut ilitsersuummi allappagu naammagittaalliuut kingusinnerpaamik ulloq suna (qaammatip ullua sorleq) naammagittaalliuuteqarfigisassamut anngutereersimassasoq.

Allakkat ilusilerneqarnissaat

213. Ingerlatsiviit aalajangigaasa oqaatsitigut ilusiliivigineqarneranni oqartussaasup isiginiartariaqarjaa kialuunniit atuartussap artorsaatiginagu paasillugulu atuarsinnaasariaqaraa. Matuma saniatigut inussiarnersumik qajassuartumillu allagaasariaqarpoq.

Oqaasertaliorneqarnera taamaattumik pisariitsuullunilu eqqueqqissaartariaqarpoq, oqaaseqaatigiillu naatsuullutillu paasiuminartuusariaqarlutik. Oqaatsit aalajangersimasunut taaguutigalugit atorneqartut assigiiartumik allanngorartinnagit atorneqartaria-qarput.

214. Oqaatsit naalakkersuisoqarfinni atorneqartut allamiullu oqaasii ajornangippat atornaveersaartariaqarput. Taamatut aamma ippoq oqaatsit arlalinnik isumaqarsinnaasut pisariaqanngitsullu eqqarsaatigalugit.

215. Oqaatsit teknikkimik sulinermi atorneqartartut aammalu sulianut aalajangersimasunut ilisimasanullu aalajangersimasunut atorneqartartut inunnit ikittuinnarnit aalajangersimasunik suliaqartunit atorneqaleriartorsimallutillu atorneqangaatsiartut ingerlatsivinni aalajangiinerni inunnt taakkununngaangitsoq ingerlasussanut atorneqartariaqanngillat, atorneqassagaluarpatali nassuiaatitalerlugit atorneqartariaqarlutik.

216. Inatsisinut nalunaarutinullu il.il. innersuussinerit ingerlatsiviit aalajangiineranni ilanngunneqartussat tassaassapput tunngavissat pillugit malittarisassani eqqartorneqartut, tak. siuliani imm. 131. Inatsisinut innersuussinerit inatsisit nalinginnaasumik ilisimaneqartuunngippata imarisariaqarpaat inatsisip taaguutaa tamakkerlugu, matuma ataani inatsimmut ulluliusaasimasoq normuliusaasimasorlu. Taamatut aamma ippoq nalunaarutinut innersuussinemi. Pitsaanerussiaaq innersuussutit taamaattut im-mikkoortumut allamut allattaraanni aalajangiussap atuarneqarnissaa oqilisaaviginiarlugu.